Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

30 СНЕЖНЯ 2014 г. АЎТОРАК № 247 (27857) Кошт 1800 рублёў

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Дзе набыць мочаныя яблычкі?

СТАР.2

Ёлачныя цацкі з усяго свету

СТАР.6

Юзары і Маймуну чакае Еўрабачанне

СТАР.8

ГАЛОЎНЫ КЛОПАТ ДЗЯРЖАВЫ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка наведаў дом-інтэрнат для пенсіянераў і інвалідаў, паведамляе БЕЛТА. У інтэрнаце пражывае 391 грамадзянін, з якіх 312 (больш за 90 працэнтаў) знаходзяцца на пасцельным рэжыме.

«Пад Новы год не толькі я, але і мае дзеці, і сем'і дзяцей прыязджаем у дзіцячыя дамы, дамы-інтэрнаты, да пажылых людзей. І не толькі пад Новы год: у маім прэзідэнцкім жыцці гэта практыка, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Дзеці і старыя — гэта галоўны клопат дзяржавы».

Перад пажылымі людзьмі і інвалідамі, якія пражываюць у доме-інтэрнаце, з музычнай казкай «Цуды на Каляды» выступілі вучні Астрашыцка-Гарадоцкай агульнаадукацыйнай сярэдняй школы. Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што менавіта гэтым дзецям прыйшла ідэя выступіць са святочным спектаклем.

Кіраўнік краіны азнаёміўся з умовамі пражывання ў доме-інтэрнаце, наведаў сталовую і актавую залы. Прэзідэнт падарыў пажылым людзям і інвалідам дома-інтэрната пасажырскі мікрааўтобус. У адказ беларускі лідар атрымаў у якасці навагодняга падарунка звязаныя інтэрнацкімі жанчынамі шапку, шалік, шкарпэткі і рукавіцы.

У час наведвання дома-інтэрната для пенсіянераў і інвалідаў міністр працы і сацыяльнай абароны Марыяна Шчоткіна далажыла Прэзідэнту аб развіцці сістэмы сацыяльнага развіцця краіны і аб выкананні яго даручэнняў, дадзеных у студзені мінулага года.

Фота БЕЛТА.

ЭФЕКТЫЎНАЯ ЭКАНОМІКА І ПАВАГА ДА ЧАЛАВЕКА

ГЭТА АСНОЎНЫЯ ПРЫНЦЫПЫ ПРАЦЫ АБНОЎЛЕНАГА ЎРАДА

Як вядома, Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка днямі прыняў шэраг кадравых рашэнняў. Асаблівае значэнне нададзена ўмацаванню эканамічнага блока. Менавіта таму склад кіраўніцтва Савета Міністраў абноўлены больш чым напалову. «Будзе нармальна працаваць эканоміка — будуць і фінансы, і валюта, а значыць, і стабільнасць у нашым грамадстве. І народ ніколі не прад'явіць нам залішніх прэтэнзій», — сказаў кіраўнік дзяржавы, прадстаўляючы новага прэм'ер-міністра Андрэя Кабякова.

Усё не выпадкова

Прэзідэнт паведаміў, што задоўга да канчатковага рашэння ад яго была накіравана просьба прэм'ер-міністру і іншым службовым асобам прадставіць сваё бачанне складу ўрада, таму кадравыя рашэнні прымалі не выпадкова. Дарэчы, кандыдатуру Андрэя Кабякова прапанаваў Міхаіл Мясніковіч, і не толькі ён.

«Андрэй Уладзіміравіч для вас чалавек не новы. У яго вялікі вопыт эканамічнай, дыпламатычнай і кіраўнічай дзейнасці. Дзесяцігадовы стаж у якасці намесніка прэм'ер-міністра, апошнія тры гады ён узначальваў Адміністрацыю Прэзідэнта. Праца гэта вельмі цяжкая. Таму, напэўна, той, хто прайшоў праз гэтую пасаду, здольны працаваць на любой пасадзе ў нашай краіне. Аднак ва ўрадзе не будзе прасцей, — папярэдзіў кіраўнік дзяржавы. — У бліжэйшы час новы прэм'ер-міністр будзе прадстаўлены дэпутацкаму корпусу. Згодна з Канстытуцыяй, ён на працягу двух месяцаў павінен прадставіць парламенту праграму дзейнасці ўрада». Акрамя таго, Прэзідэнт адзначыў, што з Андрэя Кабякова не здымаецца задача падрыхтоўкі прапаноў па далейшай аптымізацыі органаў дзяржкіравання. «Нам неабходна рашуча пазбавіць дзяржорганы ад дублюючых і неўласцівых ім функцый. Выкарыстоўвайце міжнародны досвед і зыходзьце, самае галоўнае, з нашай сітуацыі, нашага жыцця. Ніхто не можа паставіць пытанне павышэння зарплаты дзяржслужачым без аптымізацыі падпарадкаваных вам структур», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Добры старт

«Скажу прама: часу на разварушванне няма. Абноўлены ўрад павінен узяць добры старт ужо з першых дзён сваёй працы, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Няпростая сітуацыя ў свеце, а наша эканоміка, на жаль, вельмі залежная ад знешніх рынкаў. У той жа час у нас хапае і ўнутраных праблем, элементарнай бязладнасці і разгільдзяйства, што ўплывае на тэхналагічную дысцыпліну. Таму мы перш за ўсё павінны навесці ў сябе парадак, каб мінімізаваць той негатыўны ўплыў, які на нас аказваецца звонку».

Ёсць некалькі першачарговых задач, рашэнні якіх чакае Прэзідэнт. Па-першае — забеспячэнне нармальнай працы прадпрыемстваў і арганізацый. «Вельмі важна захаваць працоўныя калектывы і рабочыя месцы. Эканоміка павінна працаваць эфектыўна». Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, гэта цяжкае выпрабаванне. «Каб яго з годнасцю вытрымаць, ёсць усё неабходнае. Аператыўна створана нарматыўная прававая база. Прыняты адпаведныя рашэнні на ўзроўні кіраўніка дзяржавы. Падпісаны Дэкрэт № 5 «Аб узмацненні патрабаванняў да кіраўніцкіх кадраў і работнікаў арганізацый». Падкрэсліваю, што ўсім кіраўнікам дадзены дадатковыя правы і ўсе магчымасці справядліва патрабаваць ад падначаленых вынікаў, заахвочваць тых, хто працуе сумленна, і караць гультаёў і парушальнікаў працоўнай дысцыпліны. Ніколі яшчэ кіраўнік не меў такіх паўнамоцтваў, якія ён мае сёння. Але адначасова ўзмацняецца адказнасць кіраўнікоў за вынік. Яны нясуць асабістую адказнасць за ўсё. Менавіта яны самі павінны варушыцца і зарабляць грошы. А задача ўрада — арганізацыя і жорсткі кантроль».

Дыверсіфікацыя

Другі напрамак — дыверсіфікацыя экспарту. «Ніхто не створыць нам цяплічных умоў. Каб паспяхова прасоўваць нашу прадукцыю, трэба зніжаць яе сабекошт, павышаць якасць, шукаць і знаходзіць новыя рынкі збыту», — сказаў Прэзідэнт. У той жа час ён падкрэсліў, што дыверсіфікацыя ні ў якім выпадку не азначае сыход з расійскага рынку. «Але працаваць там трэба на парадак больш эфектыўна, энергічней займаць таварныя нішы. І першарадная задача ўрада — падтрымаць экспарцёраў». Нават пасольствы павінны займацца перш за ўсё гандлем, лічыць Аляксандр Лукашэнка. Ён растлумачыў, што, абапіраючыся на пасольствы, можна бачыць, на што канкрэтна ёсць попыт на рынку таго ці іншага рэгіёна.

Яшчэ адна задача — парадак на спажывецкім рынку. Кіраўнік дзяржавы яшчэ раз нагадаў, што кантроль за цэнамі будзе пастаянным і сістэмным.

Пры гэтым ураду, акрамя рашэння бягучых задач, трэба сур'ёзна папрацаваць над падрыхтоўкай планаў на сярэднетэрміновую перспектыву, у першую чаргу над праектам праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2016–2020 гады. Гэтую праграму трэба будзе не проста распрацаваць, але і абараніць на чарговым Усебеларускім народным сходзе.

«Ва ўрад накіраваны людзі рашучыя, дасведчаныя, прагматычныя, якія добра ведаюць праблемы і ідуць ад жыцця, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Таму чакаю ад вас канструктыўных прарыўных ідэй для павышэння эфектыўнасці нашай эканомікі».

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў наступным годзе трэба будзе трымаць адказны іспыт перад народам. «Шмат што залежыць ад вас, ад умення мабілізаваць усе рэсурсы на дасягненне пастаўленых мэтаў, — сказаў Прэзідэнт. — Усе павінны працаваць так, каб нам народ не паставіў у папрок ніводнай з сур'ёзных праблем. Нам трэба закасаць рукавы і працаваць».

Справядлівасць, а не грошы

Асноўнай задачай сацыяльна-эканамічнай палітыкі Беларусі заўсёды быў, ёсць і будзе клопат пра чалавека. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што стварэнне камфортных умоў для жыццядзейнасці людзей — гэта і ёсць найвышэйшая мэта беларускай дзяржавы. «І яшчэ памятайце: не патрэбны чалавеку ніякія падачкі, калі ён пакрыўджаны, і не патрэбны ніякія грошы, калі няма справядлівасці, калі чалавек на працоўным месцы пакрыўджаны, — лічыць Прэзідэнт. — Гэта галоўнае права чалавека — працаваць, і калі добра адпрацаваў — пачуў падзяку ад кіраўніка. Мы ні ў якім выпадку не павінны нахіляць чалавека і дапускаць здзекаў з яго». Паводле слоў Прэзідэнта, чалавек павінен ганарыцца тым, што жыве ў гэтай краіне.

Сярод віцэ-прэм'ераў — жанчына

Акрамя Андрэя Кабякова, у складзе кіраўніцтва ўрада з'явіліся яшчэ два чалавекі. Васіль Мацюшэўскі, прызначаны на пасаду першага намесніка прэм'ер-міністра, апошнія чатыры гады кіраваў ААТ «БПС-Ашчадбанк». Ад яго чакаюць эфектыўнай працы фінансава-эканамічнага блока ўрада з моцным дзяржаўным сектарам і прыцягнення прыватнага капіталу. Акрамя таго, павінна быць наладжана эфектыўнае ўзаемадзеянне з Нацыянальным банкам. А таксама новы першы намеснік прэм'ера будзе адказваць за інтэграцыйныя працэсы.

Наталля Качанава, якая стала намеснікам прэм'ер-міністра, была старшынёй Наваполацкага гарвыканкама. Цяпер стане курыраваць развіццё сацыяльнай сферы. «Яна добра ведае запатрабаванні людзей. Вельмі разлічваю на яе спрактыкаванасць, вопыт, жыццёвую мудрасць і жаночую практычнасць» — сказаў Прэзідэнт.

Аднак эфектыўнай працы кіраўнік дзяржавы чакае і ад старой каманды намеснікаў прэм'ера. Уладзімір Сямашка, Анатоль Калінін і Міхаіл Русы працягнуць сваю дзейнасць.

• • •

Прэзідэнт адказаў таксама на пытанні журналістаў, паведамляе БЕЛТА

...АБ ПЕРАГАВОРАХ З ПУЦІНЫМ ПРА ПАСТАЎКІ БЕЛАРУСКАЙ ПРАДУКЦЫІ

Аляксандр Лукашэнка расказаў пра вынікі нядаўніх перамоў з Уладзімірам Пуціным, падчас якіх гаворка ішла ў тым ліку аб праблемах з пастаўкамі беларускай прадукцыі. «Тое, што гэтага не паўторыцца, такога, напэўна, не можа быць. Гэта толькі ў казцы можа здарыцца, што ў нас надалей не будзе нейкіх спрэчак», — адзначыў беларускі лідар. Размова атрымалася жорсткая, але гранічна дзелавая, паведаміў Прэзідэнт.

СТАР.2

ISSN 1990 - 763X

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Студэнт 3-га курса кафедры станковага жывапісу Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў Ілья ГІЧАН на эцюдах ў музеі народнай архітэктуры і побыту ў Строчыцах.

КАЛЯДНЫЯ ЭЦЮДЫ

■ Прамая лінія

«ПАЛЯВАННЕ» НА ЎЗРОСТ

Анколагі прагназуюць рост анкалагічнай захваральнасці ў бліжэйшыя дваццаць гадоў на 92 працэнты! Так, калі ў 2010 годзе ў Беларусі рэгістравалася каля 8 тысяч новых выпадкаў штогод, то ў 2012-м гэта было ўжо 9,5 тысячы, а ў 2030-м, як мяркуецца, будзе 15,5 тысячы. Што ж, насельніцтва старэе, а злаякасныя новаўтварэнні — гэта захворванні пераважна людзей пажылых. Пік анкалагічнай захваральнасці прыпадае на ўзрост пасля 60. Паколькі ўсё больш людзей будзе дажываць да гэтага ўзросту, значыць, усё большая колькасць з іх сутыкнецца з дыягназам «рак». Ёсць, праўда, і пазітыўны момант: у апошнія пяць гадоў на фоне аб'ектыўнага росту захваральнасці фіксуецца стабільнае зніжэнне смяротнасці.

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

Вялікае значэнне ў процістаянні анкалагічным захворванням надаецца ў апошнія гады скрынінгу — спецыяльнаму абследаванню яшчэ на тым этапе, калі пацыент, па яго меркаванні і самаадчуванні, абсалютна здаровы. Асноўнае адрозненне скрынінгу ад ранняй дыягностыкі ў тым, што ў апошнім выпадку пацыент з'яўляецца да ўрача са скаргамі, а ўрач праяўляе анкалагічную насцярожанасць і накіроўвае на абследаванне. Скрынінг жа — гэта сустрэча ўрача і пацыента па ініцыятыве ўрача. І гэта дазваляе папярэдзіць узнікненне праблемы.

Скрынінг не дае аднолькавых вынікаў адносна ўсіх відаў раку. Сусветная арганізацыя аховы здароўя бачыць эфектыўнасць такіх мер у дачыненні да раку прастаты, малочнай залозы, шыйкі маткі і тоўстага кішэчніка. Ніхто і нішто не перашкаджае любому з нас раз у год здаваць аналізы крыві і мачы, праходзіць некаторыя спецыфічныя абследаванні, пра якія можна даведацца, напрыклад, з гэтай «прамой лініі». Адказы ж на пытанні, што паступілі ў «Звязду» падчас яе, даваў **галоўны ўрач Мінскага гарадскога клінічнага анкалагічнага дыспансера Уладзімір КАРАНІК.**

СТАР.5

■ Надвор'е

НЕ СНЕГ, А ДОЖДЖ

На святы абяцаюць пацяпленне, туман і галалёд

Зімовае надвор'е менш за тыдзень радавала нас маразамі і снегам. А ў апошні дзень года на тэрыторыю краіны зноў завітаюць цёплыя і вільготныя паветраныя масы з боку Атлантыкі, паведаміла галоўны сіноптык Рэспубліканскага гідраметцэнтра Мінпрыроды Святлана РЫБАКОВА.

Праўда, яшчэ сёння ўдзень будзе даволі марозна, калі тэмпература паветра чакаецца ў межах мінус 7-13 градусаў, а месцамі нават да мінус 14-15 градусаў. Надвор'е сапсуецца толькі на наступны дзень. Уначы на сераду ў паўночна-заходніх раёнах, а ўдзень ужо паўсюдна чакаецца снег. Удзень па Віцебскай вобласці месцамі пройдзе мокры снег з дажджом, там паўсюдна будзе назірацца наліпанне мокрага снегу, галалёд і галалёдзіца на дарогах. Тэмпература паветра ўначы на 31 снежня будзе 7-14 марозу, а па паўднёвым усходзе да мінус 15-17 градусаў, а пры праясненнях — да 20 марозу. Рэзка пацяплее менавіта ўдзень у сераду, калі чакаецца ад мінус 8 па паўднёвым усходзе да плюс 1 градуса па паўночным захадзе.

У навагоднюю ноч прагназуецца ўвогуле «вясёлае» надвор'е, калі ападкі будуць спачатку ў выглядзе снегу, потым мокрага снегу, які пачне пераходзіць у дождж. Вось тут і пачнецца паўсюднае наліпанне мокрага снегу, галалёд і галалёдзіца на дарогах. Тэмпература паветра ўначы на 1 студзеня ад мінус 8 да плюс 1 градуса. У першы дзень новага года працягнецца «час траўматолага», бо чакаецца мокры снег, туман і галалёдныя з'явы. Тэмпература паветра будзе ў межах ад мінус 2 да плюс 3 градусаў.

Паводле доўгатэрміновых прагнозаў айчынных спецыялістаў, ветраная і вільготная адліга чакае нас у пятніцу і суботу. Будзе ісці мокры снег і дождж, месцамі туман, галалёд і галалёдзіца на дарогах. Тэмпература паветра на працягу гэтых двух сутак ад мінус 3 да плюс 3 градусаў. Толькі ў нядзелю стане крыху халадней, будзе ісці кароткачасовы снег. Уначы чакаецца ад 0 да 6 марозу, а ўдзень — ад мінус 4 да плюс 1 градуса. Такі не зусім сур'ёзны пачатак студзеня атрымліваецца.

Сяргей КУРКАЧ.

ПАЗАЧАРГОВАЯ СЕСІЯ ПАРЛАМЕНТА

Савет Рэспублікі і Палата прадстаўнікоў збяруцца 15 студзеня на пазачарговыя сесіі.

Адпаведныя ўказы падпісаў Прэзідэнт. Пазачарговая сесія Савета Рэспублікі стане сёмай у гэтым скліканні верхняй палаты. Яна збярэцца перш за ўсё для ўзгаднення рашэння Прэзідэнта аб назначэнні старшыні праўлення Нацыянальнага банка Беларусі, а таксама вырашэння іншых пытанняў. У той жа час дэпутаты Палаты прадстаўнікоў збяруцца, каб узгадніць рашэнне Прэзідэнта аб назначэнні новага прэм'ер-міністра. Таксама ўказам № 647 ад 27 снежня 2014 года Міхаіл Мясніковіч назначаецца членам Савета Рэспублікі.

Вераніка ПУСТАВІТ.

ВАЛЮТНЫ ЗБОР — 20%

Памер камісійнага збору пры куплі насельніцтвам замежнай валюты з сённяшняга дня зніжаны з 30% да 20%. Такое рашэнне прынята праўленнем Нацыянальнага банка з улікам нармалізацыі сітуацыі на фінансавым і валютным рынках Беларусі.

Як паведамляе ўпраўленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў Нацыянальнага банка, рашэнне аб зніжэнні памеру камісійнага збору пры куплі насельніцтвам замежнай валюты да 20% прынята з улікам аналагічнага зніжэння памеру падатку на біржавыя аперацыі па набыцці замежнай валюты, а таксама змены афіцыйнага абменнага курсу беларускага рубля да долара ЗША, якое адбылося 29 снежня 2014 года. Дарэчы па выніках таргоў на Беларускай валютна-фондавай біржы 29 снежня курс долара ў суадносінах да беларускага рубля павялічыўся адразу на 7%. У параўнанні з папярэднімі таргамі курс долара вырас на 770 рублёў да 11 800. Еўра вырас на 940 рублёў (на 7%) да 14 380.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

■ Я зноў выбіраю «Звязду»

ГАЗЕТА НАВУЧЫЛА І САЛА САЛІЦЬ, І ВЕСЕЛА ГАМАНІЦЬ

Людміла Барысаўна ГУРЫНА, жыхарка вёскі Хвойнікі Чэрвеньскага раёна, мама:

— Наша сям'я выпісвае «Звязду» больш за дваццаць гадоў. Пазнаёміліся з газетай выпадкова: ехала кудысьці ды купіла ў кіёску. Сталі выпісваць, а цяпер і не ўяўляю, як без яе. Паштарка наша нават не пытаецца, што выпісваць. Сама ведае, што «Звязду». На лета, у гарачую пару агарода і гаспадаркі, таксама ад газеты не адмаўляюся. Адпачываю ад градак на арэлях каля дома разам са «Звяздой».

Падабаецца, што газета заўсёды розная: то ў большым фармаце, то ў меншым. За два дзясяцігоддзі з выданнем парадніліся. Аўтары-журналісты — як родныя. Перад тым, як чытаць артыкул, гляджу, хто напісаў. З інтарэсам чытаю матэрыялы Аляксандра Пукшанскага на «віцебскую» тэму, бо ў мяне ўнучка вучыцца ў гэтым горадзе. А на «Славянскім базары», з яго слоў, «бываю» кожны год!

«Простую мову» Валянціны Доўнар пачытаю, задумаюся: як добра напісана! Жыццёва, па-нашаму, проста… Усё мару кніжку яе купіць.

Рэцэпты з «Хатняй энцыклапедыі» чытаю заўсёды. Салата «Хуткая» з баклажанамі (і, як той казаў, што ёсць у кашы) стала ўжо некалькі гадоў запар маім фірменным рэцэптам. І сала саліць рознымі спосабамі «Звязда» навучыла.

Рубрыку «Народ на провадзе» з інтарэсам слухае ў маім выкананні і муж. Часам і суседкам на вуліцы расказваю. А пры бяседзе якой выпадкі гэтыя таксама ідуць «на ўра».

Адзначу, што прагнозы надвор'я, якія чытаю ў газеце, заўсёды правільныя. Напісалі, што будзе дождж — значыць, абавязкова будзе.

Прыемна яшчэ і тое, што газета не навязвае свайго меркавання чытачу, а спадзяецца на яго, дае магчымасць падумаць. Няма на яе старонках «шалёнай» рэкламы, плётак, «смажаных» фактаў. Усе прыстойна, з розумам.

Застаюся чытачкай газеты, спадзяюся на далейшае шчырае сяброўства. «Звязда» — наша сямейная газета.

Наталля ГУРЫНА, г. Мінск, дачка:

— Мне газета блізкая яшчэ і тым, што жыву я ў сталіцы па праспекце яе імя. А кожны раз, калі прыязджаю са сталіцы да бацькоў, мяне чакае акуратны стос газеты «Звязда» і падрабязны аналіз надрукаванага. І хаця для мяне не існуе ўчарашніх газет, толькі сённяшнія, для «Звязды» раблю выключэнне. З гэтай газетай я выхоўваю сваю дачку. З ёй мы здавалі тэсты і вызначаліся з выбарам прафесіі і ВНУ для яе.

Некаторыя матэрыялы, хаця і прайшло некалькі гадоў, памятаю дагэтуль. Калі прачытала артыкул Наталлі Карпенкі, якая апісала сваё знаходжанне ў бальніцы, я, наогул не сентыментальны чалавек, не змагла стрымаць слёз… Хацелася самой пазваніць гэтай жанчыне і пажадаць выздараўлення, але вырашыла, што проста памалюся пра гэта…

Люблю «Звязду» за добрую беларускую мову. Падабаюцца маладыя аўтары, матэрыялы пра падарожжы за мяжу і па краіне.

Газеце жадаю ўважлівых чытачоў, буйных тыражоў і шмат прыемных тэм на старонках.

ЭФЕКТЫЎНАЯ ЭКАНОМІКА...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Спрэчкі будуць узнікаць з-за сутыкнення з інтарэсамі расійскіх вытворцаў, якія бачаць у беларускіх першачарговых канкурэнтаў, лічыць Аляксандр Лукашэнка. «Яны не могуць з намі канкурыраваць ні па якасці, ні па цане, ні па нашай арганізаванасці. Таму ўжываюць такія адміністрацыйныя, часам бандыцкія метады. Мы да гэтага гатовыя. Мы людзі загартаваныя»,— падкрэсліў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка ўпэўнены, што фармат Саюзнай дзяржавы ва ўзаемаадносінах Беларусі і Расіі сябе ні ў якім разе не вычарпаў. «У Еўразійскім эканамічным саюзе дай Бог нам яшчэ дасягнуць той глыбіні інтэграцыі, як у нас з Расійскай Федэрацыяй»,— канстатаваў беларускі лідар.

…АБ БЕЛАРУСКІХ ВАЕННЫХ У ЯКАСЦІ МІРАТВОРЦАЎ

Аляксандр Лукашэнка пракаментаваў здагадкі, якія распаўсюджваюцца некаторымі СМІ, пра намеры выкарыстоўваць беларускіх вайскоўцаў у якасці міратворцаў. «Калі нашы вайскоўцы ў якасці міратворцаў кудысьці паедуць, то я першы туды паеду, каб яны ведалі. І мой старэйшы сын, які сёння займаецца гэтымі праблемамі, таксама там будзе»,— падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. «Я нікога не збіраўся нікуды накіроўваць, а мяне ўжо падвяргаюць нейкай крытыцы»,— дадаў Прэзідэнт.

Кіраўнік дзяржавы закрануў тэму канфлікту ва Украіне: «Гэта не чужы канфлікт. Гэта каля нашага парога. Мы павінны пастарацца зрабіць максімум для таго, каб прытушыць гэты канфлікт».

Сітуацыя ва Украіне абмяркоўвалася падчас сустрэчы беларускага лідара з Прэзідэнтам Украіны Пятром Парашэнкам. «Галоўная праблема, калі мець на ўвазе тыя перамовы, якія вялі з Прэзідэнтам Украіны,— развядзенне бакоў. Ёсць сутыкненне ўкраінскай арміі і апалчэнцаў. Трэба іх развесці мінімум на 30 кіламетраў. І вось гэтую зону трэба пракантраляваць, каб не было гэтых сутыкненняў, адвесці цяжкую зброю»,— сказаў Аляксандр Лукашэнка.

…АБ РЭЙТЫНГАХ

Аляксандр Лукашэнка спакойна і з гумарам ставіцца да таго, што СМІ ўключаюць яго ў рэйтынгі папулярнасці палітыкаў. Прэзідэнт адзначыў, яму прыемна, што «ў ім убачылі не дыктатара, а, відаць, нармальнага чалавека. У адваротным выпадку не было б гэтых заяў». Кіраўнік дзяржавы расказаў, што ставіцца да гэтага з некаторай іроніяй. «Гэта казус нейкі. Гэтага не павінна было быць. Як? Учора страшны чалавек, а сёння — самы папулярны». «Дзякуй тым людзям, якія нас убачылі, гэта карысць для Беларусі перш за ўсё»,— дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

ДЗЕ ЛІЧБЫ РОБЯЦЦА ФАКТАМІ

ДАКЛАДНАЯ СТАТЫСТЫКА — У СУВЯЗІ З УСІМІ МІНІСТЭРСТВАМІ

Пра гэта сказаў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Аляксандр КОСІНЕЦ, прадстаўляючы ўчора калектыву Нацыянальнага статыстычнага камітэта Беларусі іх новага старшыню — Іну МЯДЗВЕДЗЕВУ.

Аляксандр Косінец упэўнены, што на пасадзе старшыні Нацыянальнага статыстычнага камітэта Іна Мядзведзева здолее мабілізаваць калектыў на эфектыўны вынік, у тым ліку — забяспечыць дакладнасць і своечасовасць статыстычнай інфармацыі, якая прадастаўляецца кіраўніку дзяржавы і ўраду, а менавіта ад гэтага залежыць правільнасць і эфектыўнасць кіраўніцкіх рашэнняў. Было адзначана, што Іна Вікенцьеўна ў статыстыцы чалавек не выпадковы. У свой час яна прайшла шлях ад простага эканаміста да намесніка міністра статыстыкі і аналізу. Потым на працягу 10 гадоў працавала на адказнай пасадзе, дзе ўзначальвала галоўнае эканамічнае ўпраўленне Адміністрацыі Прэзідэнта. Там яна паказала высокі прафесіяналізм і веды ў складаных эканамічных умовах. Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта пажадаў Іне Мядзведзевай плённай працы, поспехаў, развіцця і на новай пасадзе.

Аляксандр Косінец адзначыў, што цяпер Белстату неабходна, перш за ўсё, даць аб'ектыўную ацэнку рабоце аграпрамысловага комплексу краіны, прамысловай індустрыі, а таксама звярнуць увагу на пытанні інавацыйнага развіцця краіны. Кіраўнік Адміністрацыі падкрэсліў, што 2015 год вельмі важны: «Ён завяршае пяцігодку; гэта год прэзідэнцкіх выбараў, пятага Усебеларускага народнага сходу; год, калі мы будзем падводзіць вынікі Дзяржаўнай праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця на 2011–2015 гады».

«Нацыянальны статыстычны камітэт павінен быць не проста нейкім замкнёным арганізмам, а мець самую непасрэдную сувязь з усімі выканаўцамі — міністэрствамі, ведамствамі, аблвыканкамамі, каб яны прымалі аператыўныя меры, накіраваныя на эфектыўнае развіццё сацыяльна-эканамічных напрамкаў краіны. Чым больш своечасова прадастаўляецца інфармацыя, тым хутчэй прымаюцца ўзважаныя, правільныя рашэнні»,— лічыць Аляксандр Косінец.

Іна Мядзведзева выказала надзею, што сумесна з дасведчаным, спраўным, надзейным і зладжаным калектывам Нацыянальнага статыстычнага камітэта яна здолее справіцца з пастаўленымі задачамі. «Самае галоўнае для статыстыкі сёння — працягваць удасканальваць працу і рыхтаваць своечасовую, дакладную інфармацыю аб усіх працэсах, якія адбываюцца ў эканоміцы краіны»,— адзначыла старшыня Белстата. Спадарыня Мядзведзева паведаміла, што супрацоўнікаў камітэта яна добра ведае, таму спадзяецца быць для калектыву не чужой. А ад сябе асабіста дадала, што пастараецца, каб і надалей тут спецыялістам працавалася спакойна, зладжана і камфортна. А ўсе далейшыя рашэнні па магчымых зменах у структуры статыстыкі будуць узважанымі і выверанымі.

Сяргей КУРКАЧ

■

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокае спачуванне члену Пастаянная камісіі Палаты прадстаўнікоў па працы і сацыяльных пытаннях Валчанкову Аляксандру Анатольевічу ў сувязі з напаткаўшым яго вялікім горам — смерцю МАЦІ.

■ З першых вуснаў

«РОДНЫ КУТ» ПРЫЙДЗЕ Ў КОЖНУЮ ВЁСКУ

Белкаапсаюз актыўна ўкараняе гэты адзіны брэнд сваіх гандлёвых аб'ектаў

Заўсёды, калі наведваю бацькоў у райцэнтры, абавязкова раблю гастранамічны шпацыр па мясцовых крамах. Усё тут, здаецца, такое, як і ў сталіцы, але існуюць гандлёвыя пункты з мясцовым каларытам, дзе не толькі кошты мінімальныя, але і прадукты зроблены выключна па старажытных рэцэптах. Так, у гіпермаркетах нашых буйных гарадоў выбар велізарны, аднак мочаныя яблыкі я адшукаў толькі ў маленькай краме. Як сёння развіваецца айчынная кааперацыя, журналісту газеты «Звязда» расказвае старшыня праўлення Белкаапсаюза Валерый ІВАНОЎ.

— Прыярытэтны напрамак дзейнасці спажывецкай кааперацыі — забеспячэнне гандлёвага абслугоўвання насельніцтва. Цікава, а якія новыя падыходы ў сваёй дзейнасці вы плануеце ўжываць у сістэме кааперацыі для больш якаснага абслугоўвання менавіта жыхароў вёсак?

— Сёння мы прадстаўлены і даступныя сваім пакупнікам у кожным населеным пункце краіны: ад Мінска і абласных цэнтраў, дзе працуе сетка крамаў, да самых маленькіх вёсак, якія абслугоўваюць нашы аўтакрамы. Гістарычна склалася так, што большая частка аб'ектаў гандлёвай сеткі спажыўкааперацыі (69%) размешчана ў сельскай мясцовасці, а ў гарадах і райцэнтрах функцыяную толькі 31% ад агульнай колькасці магазінаў.

Для стварэння больш высокага ўзроўню гандлёвага абслугоўвання сельскага насельніцтва, паралельна з пашырэннем асартыменту тавараў, мы працягваем работу па ўкараненні адзінага брэнда гандлёвых аб'ектаў «Родны кут».

Выкарыстанне адзінага брэнда дазваляе надаць нашым аб'ектам сучасны знешні выгляд, забяспечыць найноўшым абсталяваннем, укараніць інавацыйныя падыходы і тэхналогіі гандлёвых працэсаў, якія прымяняюцца ва ўсім свеце. Не спыняецца паэтапная работа па камп'ютарызацыі гандлёвых пунктаў (абсталявана больш за 300 магазінаў). Праграмнае забеспячэнне дазваляе беспамылкова кіраваць асартыментам на аснове аналізу рэальнага пакупніцкага попыту.

З мэтай забеспячэння насельніцтва мяснымі прадуктамі на тэрыторыі райцэнтраў арганізацыямі сістэмы спажывецкай кааперацыі вядзецца праца па адкрыцці спецыялізаваных «Мясных крам» з шырокім асартыментам мяса і мясных паўфабрыкатаў, у тым ліку астуджаных (са свініны, ялавічыны, птушкі, бараніны, труса, качкі, індычкі, страуса і г.д.). Цяпер ужо дзейнічае 109 такіх аб'ектаў.

Працягваецца супрацоўніцтва з айчыннымі вытворцамі па дагаворах франчайзінгу (з элементамі франчайзінгу) і па лініі стварэння фірменных магазінаў і секцый. Па гэтых дагаворах крамы спажывецкай кааперацыі супрацоўнічаюць з такімі вядомымі фірмамі, як «Світанак», «Белвест», «Камінтэрн», «Калінка», «Пінскдрэў» і іншымі. Развіццё падобнага напрамку дазволіла істотна павялічыць аб'ёмы рэалізацыі па адпаведных непрадуктовых таварных групах. Напрыклад, дзякуючы арганізацыі дзейнасці магазіна «Белвест» у Ашмянскім філіяле Гродзенскага аблспажыўтаварыства і Столінскага райпа тэмпы рэалізацыі абутку павялічыліся ў 2 разы.

Падобныя схемы супрацоўніцтва выкарыстоўваюцца і пры рэалізацыі прадуктовых тавараў: дзейнічае чатыры фірменныя крамы ад гандлёвай сеткі «Белалка» і адна з таварыствам «Мінск Крышталь», а з кандытарскімі фабрыкамі «Спартак» і «Камунарка» — 30 фірменных секцый.

— Людзі заўсёды цікавіліся мясцовымі прадуктамі, якія ў народзе трапляюць у ранг «смачна і нядорага»...

— Заўважу, што павышаным попытам у спажыўцоў карыстаецца, вядома, прадукцыя ўласнай вытворчасці, якая вырабляецца прадпрыемствамі кааператыўнай прамысловасці і грамадскага харчавання. Гэта мясныя паўфабрыкаты, каўбасныя вырабы, зробленыя па традыцыйных «бабуліных» рэцэптах, мясныя кансервы, хлеб і хлебабулачныя вырабы, мінеральная вада, безалкагольныя напоі, плодаагароднінныя кансервы, рыбатаварыі і іншая прадукцыя. У далейшым мы маем намер больш актыўна развіваць гэты напрамак.

Ужо звыклымі для пакупнікоў сталі штомесячныя акцыі за кошт зніжкі пастаўшчыкоў і сустрэчнага скарачэння гандлёвых надбавак.

З мэтай стымулявання попыту насельніцтва на нехарчовыя тавары штомесяц у спецыялізаваных гандлёвых аб'ектах па рэалізацыі нехарчовых тавараў сумесна з вытворцамі праводзяцца акцыі, распродажы, у тым ліку і прымеркаваныя да знакавых дат. Гэта вядомыя ўсім мерапрыемствы: «Ноч зніжак», «Адзіны дзень зніжак», «Распродаж тавараў зімняга (вясенняга) асартыменту», «Ураджайныя соткі», «З клопатам да вас», «Утульны дом» і інш.

Акрамя таго, вядзецца праца па вытворчасці тавараў пад уласнай гандлёвай маркай. Гэта сусветная практыка гандлёвых сетак. Таму сумесна з айчыннымі вытворцамі арганізавана вытворчасць і пастаўка ў нашы крамы па канкурэнтаздольнай цане 19 таварных пазіцый прадуктаў (58 найменняў прадукцыі ў залежнасці ад ўпакоўкі, аб'ёму фасоўкі і г.д.).

Укараненне дысконтных праграм дазваляе ажыццяўляць продаж тавараў з прадастаўленнем розных зніжак (сезонныя і святочныя зніжкі, ад часу ці кошту пакупкі, бонусныя) і выдачай дысконтных картак, у тым ліку сацыяльным катэгорыям пакупнікоў.

— А сталоўкі на вёсцы яшчэ захаваліся?

— Грамадскае харчаванне спажывецкай кааперацыі мае ў сваім актыве 2,4 тысячы аб'ектаў на 113 тысяч месцаў, у тым ліку 1,3 тысячы такіх пунктаў размешчаны ў сельскай мясцовасці (і каля 800 з іх не маюць уласнай кухні), дзе мы прапануем наведвальнікам якасныя паслугі. Заўважу, што сёння нашымі структурамі на падставе сусветнага вопыту на практыцы выкарыстоўваецца сучасная тэхналогія прыгатавання ежы з выкарыстаннем шокавай замарозкі гатовых страў і кандытарскіх вырабаў. Укараненне гэтай тэхналогіі дазволіла забяспечыць аб'екты, перш за ўсё ў сельскай мясцовасці, шырокім асартыментам страў і вырабаў.

Адзначу, што менавіта так званыя сталоўкі займаюцца арганізацыяй харчавання механізатараў. Сёлета яны аказалі паслугі 187 гаспадаркам па абслугоўванні 7400 чалавек. Харчаванне 20% механізатараў было арганізавана ў стацыянарных аб'ектах і 80% — на палявых станах.

— За кошт чаго плануеце знізіць цэны ў сістэме спажыўкааперацыі для малазабяспечаных катэгорый грамадзян?

— Ва ўмовах актыўнага ўкаранення ў зону дзейнасці спажыўкааперацыі буйных сеткавых структур, у асартыменце якіх пераважаюць імпартныя тавары па больш нізкіх цэнах, нашы арганізацыі ў сваёй гандлёвай палітыцы аддаюць прыярытэт таварам айчынных вытворцаў, прадукцыя якіх вядомая сваёй высокай якасцю. Праводзіцца прадметная работа з вытворцамі па забеспячэнні канкурэнтаздольнага ўзроўню цэн.

Штомесяц мы сумесна з айчыннымі вытворцамі фарміруем «акцыйны пакет» (у сярэднім са 130-150 найменняў тавараў ад 17-20 айчынных вытворцаў). Цэны на іх зніжаны да 50%. У нашых крамах мы прапануем насельніцтву шырокі асартымент тавараў, якія вырабляюцца пад уласнай гандлёвай маркай. Цана на гэтую прадукцыю ніжэйшая за свае прамыя аналагі да 35%. А разавыя акцыі дазваляюць набыць тавары са зніжэннем рознічнага кошту да 15%.

Арганізавана работа 19 спецыялізаваных крам тыпу «Ветэран» і «Клопат», а таксама па продажы пэўных груп харчовых тавараў са зніжкай да 10% (каўбасныя, хлебабулачныя, макаронныя вырабы, натуральнамалочная прадукцыя, кансервы, крупы, нехарчовыя тавары і інш.) для асобных катэгорый грамадзян па спісах мясцовых выканкамаў. У крамах рэалізуюцца сфарміраваныя наборы пэўных прадуктаў са зніжэннем гандлёвай надбаўкі. Акрамя гэтага, ільготнае абслугоўванне гэтай катэгорыі асоб ажыццяўляецца ў больш чым 1023 спецыялізаваных аддзелах і секцыях.

Даведка

У сістэме спажывецкай кааперацыі з назвай «Родны кут» функцыянуе 2,2 тысячы гандлёвых аб'ектаў.

Акрамя таго, у 124 аб'ектах гандлю спажывецкай кааперацыі, якія маюць камп'ютарныя сістэмы, укаранёны і функцыянуюць назапашвальныя і дысконтныя праграмы з прадастаўленнем пакупнікам, у тым ліку ветэранам, інвалідам і пажылым людзям, адпаведных зніжак.

Галоўнай адметнай асаблівасцю нашых крам з'яўляецца перавага ў абслугоўванні менавіта членаў спажывецкіх таварыстваў, якім даецца магчымасць атрымаць тавары па цэнах ніжэй устаноўленых да 5%, пераважна гэта тавары нехарчовай групы.

На працягу ўсяго года прадпрыемствы спажыўкааперацыі прымаюць актыўны ўдзел ва ўсіх кірмашах, якія праводзяцца ў абласных і раённых цэнтрах, буйных населеных пунктах, а таксама ажыццяўляюць гандаль на рынках і пляцоўках адміністрацыйных раёнаў Мінска.

Нядаўна скончыўся сезон восеньскіх сельскагаспадарчых кірмашоў, дзе пакупнікі маглі набыць шырокі асартымент свежай і пераапрацаванай плодаагароднінай прадукцыі, журавін, грыбоў, мёду, мяса і мясных паўфабрыкатаў, вянділны ўласнай вытворчасці і многае іншае па цэнах, ніжэйшых, чым на прадпрыемствах гандлю і на рынках. Мы рэалізуем сельскагаспадарчую прадукцыю на восеньскіх кірмашах з ужываннем мінімальных гандлёвых надбавак.

— Як ажыццяўляецца развіццё новай вертыкалі аптовых закупак Белкаапсаюза?

— Сёлета з красавіка ў краіне дзейнічае аптова-лагістычны цэнтр (АЛЦ) — гандлёвае ўнітарнае прадпрыемства «Белкаапзнешгандаль Белкаапсаюза». На базе складскіх плошчаў абласных аптовых прадпрыемстваў функцыянуюць аддаленыя склады АЛЦ у Віцебску, Маладзечне, Крычаве, Дзятлаўскім раёне (Наваельня) і Брэсце.

Тут удакладню, што перад цэнтрам была пастаўлена задача па стварэнні новай схемы закупак і забеспячэнні шырокім асартыментам тавараў не толькі гандлёвай сеткі кааперацыі, але і іншых прадпрыемстваў розных формаў уласнасці і індывідуальных прадпрымальнікаў. Канчатковая мэта — зніжэнне кошту тавараў і значнае пашырэнне іх асартыменту.

У спецыялізацыю АЛЦ уключаны харчовыя тавары так званага крытычнага імпарту (рыба свежамарожаная, рыбныя кансервы, крупы, алей сланечнікавы, плодаагароднінныя кансервы, садавіна і гародніна свежыя, алкагольная прадукцыя, спецыі і вострыя прыправы) і нехарчовыя (посуд металічны і шкляны, ювелірныя вырабы, сельгасінвентар і інш.). Распрацаваны схемы паставак і асартыментны партфель, вядзецца праца па пераходзе на прамыя дагаворы з вытворцамі прадукцыі, што імпартуецца.

Названы цэнтр аказвае комплекс лагістычных паслуг па фарміраванні заказаў, дастаўцы тавараў і іншых паслуг, якія дазваляюць суб'ектам гандлю, уключаючы індывідуальных прадпрымальнікаў, закупляць неабходныя ім тавары. У гэтых мэтах праводзіцца работа па вывучэнні попыту «іпэшнікаў». Для паляпшэння эфектыўнасці працы з суб'ектамі малога прадпрымальніцтва створана зала ўзораў тавараў, што дазваляе рабіць асабісты адбор і набываць тавар як за наяўны, так і безнаяўны разлік.

— У чым адрозненні падобных паставак тавараў у гандлёвую сетку?

— Аптова-лагістычны цэнтр робіць стаўку на сваю ўласную стратэгію — працаваць толькі з пэўнымі пастаўшчыкамі і толькі па пэўных пазіцыях з мэтай забеспячэння адзіных цэн у сетцы. Дзякуючы сур'ёзнаму аб'ёму, вытворцы даюць адчувальную зніжку з цаны ўнітарнаму прадпрыемству «Белкаапзнешгандаль Белкаапсаюза», а ён, у сваю чаргу, сваім пакупнікам — тавар па канкурэнтаздольных цэнах.

Суадносіны імпартных і айчынных тавараў 55:45. Большую частку імпартных тавараў АЛЦ закупляе ў дылераў вядучых вытворцаў. Але ўжо сёлета плануем выйсці на прамыя кантакты непасрэдна з прадпрыемствамі-вытворцамі і з часам цалкам адмовіцца ад паслуг пасярэднікаў.

Наладжаны сувязі з вытворцамі Кітая. Да навагодніх свят забяспечаны продаж ёлачных упрыгажэнняў з Нідэрландаў. Развіваецца супрацоўніцтва і па старых наладжаных сувязях. Геаграфія паставак садавіны і гародніны таксама досыць шырокая: Венгрыя, Грэцыя, Малдова, Эквадор і інш.

Сяргей КУРКАЧ

■

■ Падрабязнасці

ЗАРАБІЦЬ НА СТАРАСЦЬ

Сярэдні памер пенсіі ў 2015 годзе будзе складаць амаль 2 мільёны 900 тысяч рублёў

З наступнага года павялічваецца памер пенсій. Згодна з Указам «Аб удасканаленні пенсійнага забеспячэння» вырасце мінімальны кошт аднаго года стажу звыш 35 гадоў у мужчын і 30 гадоў у жанчын. Ён будзе складаць адзін працэнт сярэднямесячнага заработку, прынятага для вылічэння пенсіі, але не менш за 0,7 працэнта сярэдняй заработнай платы ў краіне — амаль 40 тысяч рублёў (цяперашні мінімальны кошт — каля 15 тысяч). У тых жа, хто афіцыйна працаваў 45 гадоў і болей (для жанчын — 40 і болей), такі мінімум будзе прымяняцца да стажу звыш 26 і 21 года адпаведна. Пры гэткім доўгім стажы мінімальны памер пенсіі вырасце да 2 мільёнаў 261 тысячы.

— Норма датычыцца асоб, якія пры доўгім стажы працы маюць невялікія заробкі, і прымяняецца пры вылічэнні пенсій па ўзросце, па інваліднасці ў памеры пенсіі па ўзросце, за выслугу гадоў асобам, якія дасягнулі агульнаўстаноўленага ўзросту, — гаворыць **начальнік галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Наталля МУРАШКЕВІЧ.** — Па падліках, пенсіі ў наступным годзе на гэтай падставе павялічацца прыкладна ў 670 тысяч чалавек.

З 10 да 15 гадоў вырасце мінімальны працоўны стаж з выплатай страхавых узносаў у бюджэт фонду, неабходны для атрымання пенсіі па ўзросце і за выслугу гадоў. Змена не закране пенсіі па інваліднасці і ў сувязі са стратай карміцеля. Папярэднія ўмовы па мінімальным пяцігадовым стажы захаваюцца для прызначэння пенсій шматдзетным маці, інвалідам дзяцінства, іх бацькам.

Тым, хто не мае мінімальнага страхавога стажу і не атрымлівае пенсій з іншых дзяржаў, сацыяльная пенсія будзе выплачвацца на пяць гадоў пазней: мужчынам з 65-ці гадоў, жанчынам — з 60-ці. На сацыяльна ўразлівыя катэгорыі грамадзян гэтая норма не распаўсюджваецца.

— Пенсія будзе вылічвацца з адкарэктаванага фактычнага заробку за апошні 21 год стажу запар. Пачынаючы з 2016 года, указаны перыяд штогод будзе на год павялічвацца да фактычнага стажу чалавека. Гэта дазволіць паступова перайсці да вылічэння пенсіі з заробку за ўвесь час працоўнай і іншай грамадска карыснай дзейнасці, якая ўваходзіць у стаж. Навучанне ва ўніверсітэце, служба ў арміі і водпуск па доглядзе дзіцяці ў страхавы стаж не залічваюцца, — тлумачыць Наталля Уладзіміраўна.

Каб павысіць пенсіі, з наступнага года гранічную велічыню сярэдняга заробку для выплаты абавязковых страхавых узносаў у бюджэт фонду зробяць пяціразовай.

З пачатку 2016 года дадаткова павялічацца пенсіі за 41-ы — 45-ы гады стажу (для жанчын — за 36-ы — 40-ы). Гэтае павышэнне будзе дыферэнцаваным. Жанчынам за кожны поўны год стажу з 35 да 40 гадоў будуць даплачваць адпаведна па 0,1, 0,2, 0,3, 0,4 і паўпрацэнта сярэднямесячнага заробку, прынятага для вылічэння пенсіі, і з улікам новага мінімуму. Мужчынам прызначана ўсё тое ж самае, толькі пачынаючы з 41-га года стажу і па 45-ы. Акрамя таго, са студзеня 2016 года пры вылічэнні пенсіі асобам з працоўным стажам 36/31 год будзе ўлічвацца пяціразовая гранічная велічыня сярэдняй заработнай платы ў рэспубліцы.

Новыя нормы дазволяць матываваць работнікаў да больш доўгай легальнай працы і абмежаваць утрыманства.

Увогуле, у наступным годзе сярэдні памер працоўнай пенсіі будзе складаць 2 мільёны 883 тысячы, а суадносіны сярэдняй пенсіі і сярэдняга заробку — не менш за 40 працэнтаў. На пенсійнае забеспячэнне плануецца накіраваць каля 87 трыльёнаў рублёў. Гэта больш за дзве трэці ад усіх расходаў фонду сацыяльнай абароны.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ

■

■ Меркаванне

РАЗАМ — ЛЯГЧЭЙ

23 снежня ў Маскве адбылося чарговае пасяджэнне Савета калектыўнай бяспекі краін АДКБ з удзелам першых асоб дзяржаў-удзельніц. Яшчэ напярэдадні, у рамках сустрэчы кіраўнікоў знешнепалітычных ведамстваў, міністраў абароны і сакратароў нацыянальных саветаў бяспекі быў узгоднены шэраг дакументаў аб супрацоўніцтве ў вайсковай, вайскова-прамысловай сферах, барацьбе з тэрарызмам, процідзеянні наркаманіі і выклікам інфармацыйнай бяспекі.

АДКБ НЕ ХАПАЕ СУБ'ЕКТНАСЦІ

Міжнароднае становішча, у тым ліку на межах АДКБ у Азіі, Закаўказзі, Еўропе, застаецца трывожным, а свет, па меркаванні айчынных і замежных аналітыкаў, знаходзіцца на парозе паўтарэння «халоднай вайны», калі краіны АДКБ і дзяржавы — члены НАТА зноў акажуцца па розныя бакі барыкадаў.

Між тым, аналізуючы адносіны паміж дзвюма арганізацыямі, большасць спецыялістаў звычайна «звальваецца» да аналізу стасункаў паміж асноўнымі дзяржавамі блокаў — Расіяй і ЗША. Пры гэтым, калі ЗША сапраўды з'яўляюцца «першымі сярод роўных» і маюць адназначны ўплыў на пазіцыю НАТА, то стратэгія АДКБ не так моцна залежыць ад пазіцыі нацыянальных урадаў, у тым ліку расійскага.

Гэта звязана не столькі з раўнапраўнасцю краін-удзельніц, колькі з тым, што, нягледзячы на поспехі на асобных кірунках, АДКБ так і не стала паўнавартасным вайскова-палітычным блокам, а па шэрагу вострых пытанняў калектыўны механізм АДКБ увогуле не задзейнічаўся.

Такое ігнараванне суб'ектнасці АДКБ з боку саміх удзельнікаў, у першую чаргу Расіі, негатыўна ўплывае на ўспрыманне гэтай арганізацыі з боку НАТА, які аддае перавагу кантактам з нацыянальнымі ўрадамі паасобку.

НІХТО НЕ ХОЧА ВАЙНЫ?

У канцы лістапада генеральны сакратар НАТА Ёнс Столтэнберг заявіў, што Паўночнаатлантычны Альянс «абсалютна не хоча» новай «халоднай вайны» з Расіяй.

Па меркаванні спадара Столтэнберга, калі Расія будзе супрацоўнічаць з НАТА, «ад гэтага выйграюць і Расія, і НАТА». Думкі Ёнса Столтэнберга адносна мэтазгоднасці такога супрацоўніцтва з'яўляюцца абсалютна слушнымі не толькі з пазіцый развіцця двух цэнтраў сілы, але з пункту гледжання планетарнай бяспекі.

Аднак зараз, на жаль, бакі далёкія адзін ад аднаго як ніколі ў гісторыі з моманту разбурэння СССР. Нават «косаўскі крызіс» і аперацыя НАТА ў Югаславіі ў 1999 годзе не мела такога негатыўнага ўздзеяння на характар узаемаадносін Расійскай Федэрацыі і Паўночнаатлантычнага альянсу.

Украіна стала той самай лініяй падзелу на мяжы інтарэсаў, што прымушае сусветныя кіраўнічыя эліты, у тым ліку ваенныя, да прыняцця прынцыповага рашэння: дыялог або канфрантацыя.

Расійскае кіраўніцтва вуснамі сваіх дыпламатаў дэманструе пазіцыю, падобную на тую, якую займае кіраўніцтва НАТА — фармальна «ніхто не хоча вайны». Падчас нядаўняга пленарнага пасяджэння Арганізацыі Аб'яднаных Нацый пастаянны прадстаўнік Расійскай Федэрацыі Віталь Чуркін падкрэсліў неабходнасць супрацоўніцтва НАТА і дзяржаў — членаў АДКБ па пытанні бяспекі ў Афганістане.

Апора Расіі на меркаванне саюзнікаў не толькі ўзмоцніць суб'ектнасць АДКБ як роўнага з НАТА вайскова-палітычнага альянсу, але і засцеражэ ад неабдуманых крокаў, што пагражаюць міжнароднай ізаляцыяй краіны.

Логіка гістарычнага моманту аб'ектыўна дыктуе Расіі і НАТА патрэбу вяртання да дыялогу ў імя пераадолення яшчэ больш сур'ёзных выклікаў сусветнай бяспекі, чым цяперашні геапалітычны канфлікт ва Украіне.

ЗАПАТРАБАВАНАСЦЬ УЗАЕМАДЗЕЯННЯ

Нестабільнае ваенна-палітычнае становішча ў Афганістане пагражае перарасці ў грамадзянскую вайну, якая можа ўцягнуць этнічна блізкія сярэднеазіяцкія дзяржавы.

Іншай сур'ёзнай пагрозай з'яўляецца беспрэцэдэнтны рост афганскай наркавытворчасці і павелічэнне трафіку наркотыкаў у Расію і дзяржавы ЕС. Ужо зараз штогод праз краіны АДКБ перапраўляецца каля 120 тон наркотыкаў з Афганістана. Спецыялісты прагназуюць далейшы рост вытворчасці і паставак наркотыкаў з Афганістана і дзяржаў Цэнтральнай Азіі ў Расію, а гэта ўжо стварае непасрэдную пагрозу нацыянальнай бяспецы дзяржаў-суседзяў, у тым ліку Рэспублікі Беларусь, якая не мае памежнага і мытнага кантролю з Расійскай Федэрацыяй.

Асноўным жа фактарам сусветнай нестабільнасці, безумоўна, з'яўляецца тэрарыстычная групоўка «Ісламская дзяржава», якая кантралюе частку тэрыторыі і нафтаздабычы Сірыі і Ірака, а амбіцыі тэрарыстаў распаўсюджваюцца значна шырэй — ад Блізкага Усходу да поўдня Еўропы і Азіі.

«Ісламская дзяржава», якая першапачаткова карысталася амерыканскай падтрымкай, цяпер успрымаецца ў якасці галоўнай пагрозы сучаснай вашынгтонскай адміністрацыяй, што ўжо прывяло да перазагрузкі адносін паміж ЗША і Іранам.

Сярод асабістага складу байцоў ІДзІЛ значная колькасць выхадцаў з мусульманскіх рэгіёнаў Расіі, а планы адносна стварэння «вялікага Хорасана» на тэрыторыі сярэднеазіяцкіх дзяржаў дыктуюць парадак дня для ўзаемадзеяння НАТА і АДКБ па пераадоленні чарговай ісламскай тэрарыстычнай пагрозы.

Сцэнарый такога ўзаемадзеяння неажыццявімы, пакуль існуе ўкраінскі крызіс, які нельга вынесці за дужкі, аднак цалкам магчыма вырашыць, калі падыходзіць да праблемы з пазіцый захавання міру, развіцця планеты і проста здаровага сэнсу. Гэта магчыма, калі Альянс прыме за аснову сваёй стратэгіі па Украіне пункт 24 дамоўленасцяў, распрацаваных амерыканскімі і расійскімі аналітыкамі падчас сустрэчы на фінскім востраве Бойста летам 2014 года, а менавіта — «пацвярджэнне і гарантыі ўзаемнай павагі да пазаблокавага статусу Украіны».

Адмова ад узброенай падтрымкі «партыі вайны» ў Кіеве, якую агучыў 12 снежня генеральны сакратар НАТА Ёнс Столтэнберг у Бруселі, павінна мець сіметрычны адказ Расіі ў выглядзе спынення ваеннага забеспячэння сепаратыстаў на тэрыторыі Данецкай і Луганскай абласцей Украіны. Пасля такіх крокаў насустрач верагодны пераход да выканання «мінскіх дамоўленасцяў» пад міжнародным кантролем, што, у сваю чаргу, стварае перадумовы для перазагрузкі па лініі Расія — НАТА і для супрацоўніцтва АДКБ і Паўночнаатлантычнага альянсу.

КАМПРАМІС У ІМЯ БЯСПЕКІ

Апора Расіі на меркаванне саюзнікаў не толькі ўзмоцніць суб'ектнасць АДКБ як роўнага з НАТА вайскова-палітычнага альянсу, але і засцеражэ ад неабдуманых крокаў, што пагражаюць міжнароднай ізаляцыяй краіны. У гэтай сувязі надзвычай пазітыўна ўспрымаецца заява Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі Уладзіміра Пуціна на калегіі Міністэрства абароны 19 снежня аб тым, што Расія плануе ўмацоўваць свае адносіны з дзяржавамі АДКБ.

Рэспубліка Беларусь выступае за павышэнне ролі АДКБ, паслядоўна выконвае свае абавязкі ў рамках арганізацыі, адказна падыходзячы да ўзятых міжнародных абавязкаў. Роля Беларусі ва ўрэгуляванні ўкраінскага крызісу можа быць выкарыстана як у распрацоўцы агульнай стратэгіі АДКБ ва Усходняй Еўропе, так і станаўлення новага фармату стасункаў паміж АДКБ і НАТА.

Аляксандр ШПАКОЎСКІ

■

■ Каб помнілі...

Дзедавы прыпавесці

«Мой бацька Мікалай Дарафеевіч Ражкоў нарадзіўся сто гадоў таму на Магілёўшчыне ў беднай сялянскай сям'і. Пяцігадовым хлопчыкам ён хаваўся за печкай у вясковай школе, каб паслухаць настаўніка, падлеткам — прачытаў усю школьную бібліятэку. Скончыўшы сямігодку, ён вучыўся ў школе фабрычна-заводскага навучання, працаваў лабарантам на фабрыцы штучнага валакна, загадваў аддзелам у рэдакцыі газеты «Камунар Магілёўшчыны...

З першых дзён Вялікай Айчыннай тата ваяваў, быў паранены і не раз узнагароджаны, — піша дачка Мікалая Дарафеевіча Людміла. — Пасля вайны і завяршэння ваеннай службы ён зноў вярнуўся на працу ў СМІ: яго матэрыялы гучалі на беларускім радыё, друкаваліся ў газетах і часопісах... Але галоўнае, што дапамагло майму бацечку пражыць амаль 90 гадоў, — гэта любоў да зямлі, да людзей і цудоўнае пачуццё гумару! У бацькавым архіве захавалася нямала цікавых матэрыялаў самага рознага кшталту. Сярод іх — кароткія апавяданні-замалёўкі для дзяцей, для дарослых, якія былі напісаны ў 1980—1990-я гады і нідзе не друкаваліся. Прапаную іх чытачам « Звязды».

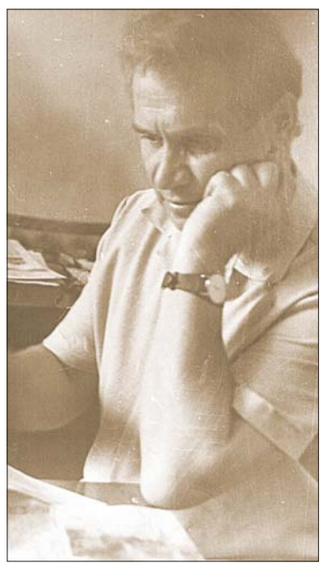

А ЗАЙЦА ШКАДА...

Пяцігадовы хлопчык уважліва прыслухоўваўся да тэлефоннай размовы:

— Слухай, у тваім садзе заяц пагрыз маладую яблыньку, — казаў дзядуля суседу па лецішчы. — Дык што я табе параю? Ты ж паляўнічы. Зрабі засаду, падпільнуй касога і... пух-пах! о-я-ёй!.. Зайца засмажыш дык хоць неяк кампенсуеш нанесеную шкоду... А што гэты заяц зноўку наведаецца, не сумнявайся: ён яшчэ не ўсё дагрыз.

Дзед павесіў слухаўку на тэлефон і толькі цяпер заўважыў спахмурнелага ўнука. На яго вейках дрыжэлі слёзы.

— Ты чаго, унучак?

— І табе не шкада зайчыка?!

— Шкада, але ж і дрэўца шкада.

Хлопчык крыху падумаў і сказаў:

— Трэба папярэдзіць зайца, каб не рабіў шкоды.

— Як гэта папярэдзіць?

— А ты напішы на абгрызеным месцы: «Ну, заяц, пачакай!»

ПРАВУЧЫЎ

Аднойчы заходжу я ў прыгарадны аўтобус. Народу поўным-паўнютка. Але адно месцейка на задняй канапцы не занята: віхрасты калматы дзяцюк лузае семкі, а туды сплёўвае шалупінне. «Свабодна? — папытаецца хто з пасажыраў. «Бадай што так», — кажа гэты акселерат і нават адхіляецца: нібы запрашае сесці. А насамрэч — пацяшае сваіх спадарожнікаў. Той, хто пытаўся, урэшце бачыць, у чым справа, і моўчкі адварочваецца.

Вось і я праціскаюся бліжэй да запаветнага месца:

— Свабодна?

— Калі ласка, — гаворыць хлопец і страляе вачыма на прыяцеляў.

«Ах ты шэльма, — падумалася мне, — я ж цябе правучу!» Падыходжу ўшчыльную, быццам збіраюся сесці, не зважаючы на кучку шалупін, здымаю з юнака шапку, змахваю ёю смецце з сядзення, урачыста адзяваю яму на галаву, а сам саджуся.

Нахаба-жартаўнік, відаць, і сцяміць не паспеў, што адбылося. Ён падхапіўся і пад дружны рогат кінуўся да выхаду. Не асмеліўся, бач, на канфлікт.

ДЗЯСЯТКА

Было тое ў савецкі час, калі грошы ў заробак амаль усім плацілі пароўну.

Дык вось аднойчы ідуць хлопцы са школы. Бачаць: ля вакзала спіць п'яны мужык. Прыгледзеліся: з зацінутага правага кулака тырчыць чырвоная паперка — дзясятка! Нездарма ж яе «чырвонцам» звалі. Сталі яны раіцца, як тою паперчынай авалодаць: п'яніца ж усё роўна прап'е... «Трэба нешта зрабіць, каб ён яе выпусціў», — кажа Грышка. Пашапталіся, прыкінулі, сарвалі травінку і давай казытаць п'янаму вуха. Той, не расплюшчваючы вачэй, прамармытаў нешта і шлёпнуў сябе па вуху свабоднай рукой. «Паспрабуем паказытаць другое вуха», — падказаў Грышка. Паказыталі. Зноў... тое ж, хоць мужчыну і цяжэй даставаць гэтае, другое, вуха. «Так справа не пойдзе», — прашаптаў кемлівы Грышка. Сарваў другую травінку, і яны сталі казытаць абодва вухі адразу. П'яны абедзвюма рукамі пляснуў сабе па вушах. Пакамечаная дзясятка паляцела на траву. «Што будзем рабіць? Можа, падзелім на траіх? Бо ўсё роўна ж прап'е», — прапанаваў нехта. «Я табе падзялю!» — абурыўся Грышка. Давай лепш даведаемся яго адрас ды аднясём грошы яго сям'і. Вось узрадуюцца!»

Так яны і зрабілі.

АДПАЧЫНАК ДЛЯ БАБУЛІ

Зазваніў тэлефон.

— Дзядуля? Здароў! Як жывеш?

— Нармальна: жыву — хлеб жую. А ў цябе што новага?

— Ды вось — жанюся.

— Хм... А ці не ты мне казаў, што зробіш гэта пасля вучобы, гадоў у дваццаць шэсць, як я некалі?..

— Абставіны вымушаюць. Ведаеш...

— Здагадваюся: хочаш зрабіць мяне прадзедам! А хто ж з дзіцем няньчыцца будзе?

— Бабуля.

— Яна ж працуе!

— А ёй самы час адпачыць...

Падрыхтавала Юлія МАСАРЭНКА, унучка пісьменніка,

г. Мінск

■ На думку дэпутата

«Настаў час, калі да прафілактыкі павінны падключыцца ўсе»

Заканадаўчыя папраўкі па пытаннях абарачэння наркотыкаў былі ўнесены ў парламент, але законапраект пакуль не прыняты. «Звязда» спытала адказнага за падрыхтоўку гэтага дакумента дэпутата Васілія АЛЯКСЕЕНКУ, члена Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па нацыянальнай бяспецы, чым Дэкрэт «Аб неадкладных мерах па супрацьдзеянні незаконнаму абарачэнню наркотыкаў» адрозніваецца ад законапраекта.

— Дэкрэт — гэта норма прамога дзеяння, ён стварае прававое поле для неадкладнай барацьбы з наркатызацыяй нашай моладзі. Законапраект «Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у некаторыя законы Рэспублікі Беларусь па пытаннях абарачэння наркатычных сродкаў, псіхатропных рэчываў, іх прэкурсораў і аналагаў» быў падрыхтаваны і накіраваны кіраўніку дзяржавы для атрымання дазволу разгледзець гэты дакумент у першым чытанні. Прэзідэнт правёў пашыранае пасяджэнне, вынікам якога і стаў дэкрэт. Такім чынам, нормы, прапісаныя ў законапраекце, ужо праз некалькі дзён уступяць сілу. Тым часам, работа над законапраектам працягнецца.

Галоўная мэта дэкрэта — стварэнне бяспечных умоў для развіцця нашай моладзі. На гэтай падставе вызначаны кірункі дзейнасці ўсіх дзяржаўных органаў, арганізацый і грамадскіх аб'яднанняў па супрацьдзеянні наркатызацыі грамадства. Такога пакуль не было. У дзейным заканадаўстве сказана пра асновы прафілактыцы правапарушэнняў, але так маштабна, глыбока і канкрэтна гэта прапісана не было. Дэкрэт запаўняе прабел, які існуе.

І цяпер нашы сілавыя структуры прымаюць рашучыя меры па супрацьдзеянні наркатычнай пагрозе, праводзіцца прафілактычная работа ў школах, некаторыя бацькі імкнуцца папярэдзіць ужыванне наркотыкаў іх дзецьмі. Але настаў час, калі да прафілактыкі наркатызацыі павінны падключыцца ўсе, у першую чаргу, арганізацыі, якія працуюць з моладдзю: навучальныя ўстановы, інтэрнаты, установы культуры, аховы здароўя...

Нормы дэкрэта ставяць па-за законам сінтэтычныя канабіноіды — «спайсы». Дзеля гэтага ўводзіцца паняцце «базавай структуры», што дазволіць адразу ідэнтыфікаваць наркотык, у якім зменена формула. Важна, што такія атрутныя рэчывы будуць прызнавацца наркотыкамі на працягу 2-3 дзён, пра што з'явіцца інфармацыя на сайце Нацыянальнага цэнтра прававых даследаванняў. Гэтаму дапаможа і добра наладжанае супрацоўніцтва з іншымі дзяржавамі. Дарэчы, дзякуючы такому супрацоўніцтву ўжо сёння «спайс» у Беларусі пад забарону трапляе раней, чым аказваецца на нашай тэрыторыі.

Акрамя таго, вызначана крымінальная адказнасць для падлеткаў ад 14 гадоў за распаўсюджванне наркотыкаў. Тэрміны пазбаўлення волі будуць прызначацца вялікія, бо тыя, хто распаўсюджвае наркотыкі, прыраўнаваны да забойцаў. Любы «спайс» — непазбежная смерць: хуткая альбо паволь-ная, праз калецтва душы і цела. Нам трэба ўсім грамадствам даць адпор наркатызацыі, якая б'е па дэмаграфіі і нацыянальнай бяспецы.

У дэкрэце падзелена адказнасць за ўжыванне наркотыкаў у публічных месцах і за з'яўленне ў такіх месцах у наркатычным ап'яненні, калі на ўжыванне наркатычных сродкаў няма дазволу ўрача.

Узмоцнена крымінальная адказнасць за выраб наркотыкаў у лабараторных умовах — да 20 гадоў. Сёлета такіх лабараторый знойдзена і ліквідавана 12, летась — 10. Прадавец наркотыку, ужыванне якога выклікала смерць, можа быць асуджаны да 25 гадоў пазбаўлення волі.

«Антымакавы» дэкрэт, які ўступіў у сілу год таму, зняў праблему распаўсюджвання і ўжывання опіумнага маку ў краіне. Цяпер, пасля ўступлення новага дэкрэта ў дзеянне, амаль усе «спайсы» апынуцца па-за законам. А значыць, іх выраб, распаўсюджванне, захоўванне і ўжыванне будуць кваліфікавацца як злачынства. Старэйшае пакаленне разумее, чым пагражае наркатызацыя, і падтрымлівае самыя жорсткія меры барацьбы з ёй.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА

■ Цуды здараюцца

ВЫРАТАВАНАЕ СЭРЦА

На валасок ад смерці пабываў трохгадовы Саша Бальцюкевіч з вёскі Пашковічы Воранаўскага раёна. Яго выратаванне сёння называюць няйначай, як цуд, а аперацыю, якую правялі ў раённай бальніцы, — унікальнай.

У Бальцюкевічаў вялікая дружная сям'я — чатыры дачкі і доўгачаканы сыночак. Тата Іван Альфонсавіч — механізатар у мясцовай гаспадарцы СВК «Доцішкі», мама Наталля Валянцінаўна — хатняя гаспадыня. Жывуць ва ўтульным калгасным доме, будуюць вялікі ўласны. У той дзень бацька быў на працы, мама ненадоўга адлучылася, а трохгадовы Саша застаўся дома са старэйшымі сёстрамі.

Як толькі ў аперацыйную прыбылі ўрачы, выкліканыя з абласной дзіцячай бальніцы, адлік пайшоў на хвіліны. Увесь гэты час нажніцы вібрыравалі ў рытме сардэчных скарачэнняў... у грудзях дзіцяці...

Усё здарылася ў лічаныя імгненні. Дзіяна і Віка былі ў зале, калі малы выскачыў на кухню, схапіў манікюрныя нажніцы, прыціснуў іх да грудзей і пабег па калідоры (выразаць узоры на занавесках — адзін з яго любімых заняткаў. — **Аўт.**). Віка выбегла за ім на хвіліну пазней. І закрычала ад жаху: нажніцы тырчалі з грудзей брацікa. Як потым высветлілася, ён не «ўпісаўся» ў дзвярны праём і стукнуўся аб сценку.

15-гадовая Дзіяна не разгубілася: схапіла Сашу на рукі і панеслася да суседкі — мясцовага фельчара. Вопытная Любоў Міхальчык патэлефанавала ў «хуткую дапамогу» і адразу ж на ўласнай машыне разам з сынам павезла параненага малога ў Радунскую гарадскую бальніцу. Там пераселі ў карэту хуткай дапамогі і даставілі хлопчыка ў прыёмнае аддзяленне Воранаўскай раённай бальніцы.

— Мы ў тэрміновым парадку зрабілі хлопчыку рэнтген, правялі кансіліум, паставілі дыягназ — «пранікальнае раненне перыкарда» (а, магчыма, і сэрца). Зразумелі, што да Гродна не давязём, — успамінае галоўны ўрач Воранаўскай раённай бальніцы Аляксандр Ануфрыеў. — Ратаваць яго трэба было тут, на месцы. Як толькі ў аперацыйную прыбылі ўрачы, выкліканыя з абласной дзіцячай бальніцы, адлік пайшоў на хвіліны. Увесь гэты час нажніцы вібрыравалі ў рытме сардэчных скарачэнняў... у грудзях дзіцяці — гэта ў тым ліку выратавала хлопчыку жыццё. Выцягванне нажніц магло ўзмацніць крывацёк з міякарда і прывесці да спынення сэрца.

Паўтары гадзіны «чараваў» над дзіцем Віктар Кавальчук, загадчык кафедры дзіцячай хірургіі Гродзенскага медыцынскага ўніверсітэта. Яму асісціравалі мясцовыя хірургі — загадчык хірургічнага аддзялення Яўген Александровіч і яго сын Юрый Александровіч — малады спецыяліст. У аперацыйнай працавалі таксама ўрачы-анестэзіёлагі ГАДКБ Андрэй Вільчук і ЦРБ Іван Ладыш, загадчык рэанімацыйнага аддзялення райбальніцы Юрый Дубіцкі. Урачы і медсёстры зрабілі для выратавання малога ўсё магчымае і нават немагчымае.

За трыццаць гадоў практыкі і выкладання ва ўніверсітэце гэта першы падобны выпадак, прызнаецца потым Віктар Кавальчук. Убачыўшы здымкі, зразумеў: нажніцы пашкодзілі сардэчную мышцу. Стаяў перад дылемай: ісці на рызыку і рабіць аперацыю без адпаведных умоў альбо везці дзіця за 130 кіламетраў у Гродна. Вырашыў рызыкнуць, нягледзячы на зразумелую адсутнасць дзіцячых інструментаў, шыўнога матэрыялу для сэрца.

Доктар Кавальчук пакінуў Воранава толькі тады, калі пераканаўся ў тым, што стан хлопчыка стабілізаваўся. А праз двое сутак Сашу на рэанімабілі перавезлі ў Гродзенскую абласную дзіцячую клінічную бальніцу. Там за станам хлопчыка назіралі яшчэ два тыдні.

— Падчас аперацыі і пасля яе мы не знаходзілі сабе месца, — распавядаюць родныя. — За Сашу маліліся ўсе аднавяскоўцы, вучні Радунскай школы. Перажывалі воранаўскія і гродзенскія медыкі, падтрымлівалі суседзі і родныя. Гора вельмі зблізіла ўсіх нас.

...Сёння малы бегае па доме, катаецца на веласіпедзе, разам з татам складвае дровы, корміць трусоў і чакае падарункаў ад Дзеда Мароза. І толькі шрам на грудзях нагадвае пра тую жудасную трагедыю, якая здарылася з ім у сярэдзіне лістапада. Медыцынскія даследаванні паказалі, што паталогіі ў органах грудной клеткі сёння няма, сэрцайка працуе як гадзіннік.

Бацькі не стамляюцца паўтараць, як бязмерна ўдзячны ўрачам за выратаванне сына. А фельчар Любоў Міхальчык для сям'і Бальцюкевічаў і раней не была чужым чалавекам, а цяпер і зусім самы жаданы госць у доме. Саша пакорліва паднімае футболку і дазваляе цётцы Любе слухаць сваё сэрца. А сястрычкі яшчэ пільней сочаць за жвавым малодшанькім — ні на крок не адпускаюць ад сябе.

— Цяпер у яго два дні нараджэння, — выціраючы слёзы радасці, гаворыць мама Наталля Валянцінаўна. — 16 лістапада, дзень выратавання, мы абавязкова будзем святкаваць заўсёды. І маліцца за людзей у белых халатах, якія вярнулі нам шчасце.

Ала БІБІКАВА

■ Рэзананс

«...У нарыхтоўчую кантору яны здалі не кнігі»

Вельмі даўно чытаю «Звязду». І з нязменнай цікавасцю — як штатных супрацоўнікаў, так і няштатных.

На гэты раз зачапіў, што называецца, «дзённік настаўніка», а менавіта «Адпусці «на волю» кнігу» (Генадзь Аўласенка, «Звязда» ад 13 снежня): згодны з высновамі аўтара, бо ў маёй бібліятэцы таксама ёсць кнігі, якія чытаў з захапленнем і якіх не чытаў наогул. Але ж зараз не пра іх.

Неяк мінулым летам наведаў я нарыхтоўчую краму нашага пасёлка. Быў на матацыкле. А тут сыпануў дождж. Прыйшлося загнаць «каня» пад павець, дзе ляжала макулатура. Паглядзеў на яе і ледзьве не самлеў: «Тлумачальны слоўнік беларускай мовы» — з першага па чацвёрты том, тры тамы «Энцыклапедыі гісторыі Беларусі»... Ды гэта ж для мяне — як паветра! А далей — болей: «Сельскохозяйственная энциклопедия» 1951 года выдання, «Толковый словарь живого великорусского языка» Уладзіміра Даля, «Жизнь животных»...

Карацей, пакуль разглядаўся там, не заўважыў, як дождж прайшоў. Кінуўся да нарыхтоўшчыцы, стаў казаць, што згодны на бартар: зараз жа прывязу ёй сапраўдную макулатуру (збіраю, хоць даўно не піянер), калі яна аддасць мне тое, што ўбачыў.

Дзякаваць Богу, яна згадзілася, а я, адпаведна, пабагацеў і паразумнеў, бо вельмі шмат чаго даведаўся. У прыватнасці, пра тое, што ў Ніле і рэках Заходняй Афрыкі водзяцца электрычныя самы. І ток (калі яны трапляюць на кручок), праходзячы па мокрай лёсцы, можа моцна ўдарыць рыбалова...

Мяне ж тады «ўдарылі» пачуццё. Галоўнае — як можна «пускаць» на знішчэнне кнігі?! Гэта ж грэх які... Трэба нешта прыдумаць. Трэба, каб выданні, непатрэбныя аднаму чалавеку, недзе збіраліся, каб гэты самы «буккросінг» працаваў у той жа нарыхтоўчай краме ці ў бібліятэках. Яно ж не цяжка — адвесці паліцу пад назвай, напрыклад, «Кнізе — другое жыццё». Трэба толькі захацець...

Ну а я ўдзячны дажджу. І нарыхтоўшчыцы — таксама. Бо ёй што? Абы тыя кілаграмы сышліся.

А вось да былых гаспадароў гэтых кніг у мяне складаныя пачуцці. З аднаго боку — каб не іх абыякавасць, не меў бы я такіх цудоўных выданняў (яны ж, відаць, немаленькіх грошай цяпер каштуюць!). А з іншага — у нарыхтоўчую кантору людзі здалі не слоўнікі, не энцыклапедыі. Яны здалі памяць пра тых, каму кнігі былі патрэбны, каму грэлі душу.

Аляксандр МАТОШКА,

г.п. Расоны

■ Зачапіла

НАВОШТА КРЫЎДЗІЦЬ ХІМІКА?

Раней прыпынкі ў сталічным грамадскім транспарце аб'яўлялі кіроўцы. У адных гэта атрымлівалася лепш, у другіх — горш, трэція часам маўчалі наогул... Цяпер — зусім іншая рэч, бо гэтую справу даверылі тэхніцы: усе абвесткі сталі рабіцца прыемнымі галасамі, на добрай беларускай мове. Адзінае...

Мы з мужам жывём у Заводскім раёне. У цэнтр горада, на тую ж Камароўку, выязджаем рэдка і, як правіла, на аўтобусе 59 маршрута. Дык вось, неяк летам, едучы ў бок праспекта Незалежнасці, па гучнай сувязі пачулі, што наступны прыпынак — «Вуліца Міндзялеева». Вушам не паверылі! Ды і крыўдна стала за вялікага хіміка...

Але ж некуды званіць ды пісаць мы не сталі. Разважалі так, тысячы граматных людзей (можа, нават начальнікаў) па гэтым маршруце ездзіць. Нехта ж заўважыць памылку, нехта выправіць яе.

З паўгода прайшло. Днямі, вярнуўшыся з лецішча, мы зноў апынуліся ў тым 59 аўтобусе. І што вы думаеце — ён зноў падвёз нас да таго прыпынку. Памылку ў назве, у прозвішчы вучонага ніхто і не падумаў выпраўляць. Няўжо гэта так складана?

Ніна ГОЛУБЕВА, *г. Мінск*

■ Працяг тэмы

БЕЗ ДАХУ НЕ ПАКІНУЦЬ

Гісторыя былой сіраты і маці-адзіночкі Алены Панкавец «Я не хачу, каб у мяне забралі сына» («Звязда» 25 лістапада) не засталася без увагі мінскіх абласных улад.

Нагадаем, у матэрыяле распавядалася аб тым, як дзяўчына засталася без апекі бацькоў і трапіла ў дзіцячы дом, як потым пэўны час жыла ў сваякоў у пасёлку Лясны пад Мінскам, дзе панавалі тыя ж, вядомыя з дзяцінства, бясконцыя папойкі. Алена неяк зносіла іх сама, але не хацела ў такіх умовах выхоўваць свайго сына.

Выпадкова яна даведалася, што, як сірата, мае права на сацыяльнае жыллё. Згодна з законам, пра яго павінна была паклапаціцца адміністрацыя дзіцячага дома, але гэтага чамусьці не зрабіла, і дзяўчына, па сутнасці, засталася без даху над галавой. З пытаннем пра сацыяльнае жыллё сірата і маці-адзіночка ў 2009 годзе звярнулася ў Бараўлянскі сельвыканкам. Там ёй паведамілі, якія дакументы трэба прадаставіць... Адной даведкі — аб адсутнасці апекі бацькоў — не хапала, таму на ўлік тых, хто мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, Алену прынялі на агульных падставах.

У 2014 годзе жанчына зноў звярнулася ў Бараўлянскі сельскі выканаўчы камітэт, але, як высветлілася, ужо было позна: яе не могуць уключыць у спіс грамадзян, якія маюць права на сацыяльнае жыллё, бо яна ўжо не мае статусу сіраты (паводле заканадаўства, ён захоўваецца за грамадзянінам з 18 да 23 гадоў, а Лене на той час было больш). І таму куды яна ні звярталася (ад мясцовых выканкамаў да вышэйшых дзяржаўных устаноў), адказ прыходзіў, па сутнасці, адзін: маўляў, у прыняцці на ўлік па льготнай катэгорыі адмоўлена правамерна.

...Каб сысці з кватэры сваякоў, маладая маці ўладкавалася працаваць памочнікам выхавацеля ў дзіцячы садок. Пражыць на заробак у 1 600 тысяч рублёў з дзіцем цяжка, іншую працу шукаць таксама не выпадае, бо тады, як разумела жанчына, давядзецца вызваліць пакой, які ім выдзелілі ў інтэрнаце...

Надзея на выйсце з зачараванага кола, у рэшце рэшт, з'явілася. У каментарыі Мінскага аблвыканкама, дзе, у прыватнасці, паведамляецца, што пакой у інтэрнаце Алене Панкавец выдзелены рашэннем грамадскай камісіі па жыллёвых пытаннях пры Мінскім райвыканкаме. «У выпадку працаўладкавання заяўніка ў іншую бюджэтную арганізацыю Мінскага раёна камісія разгледзіць пытанне заключэння дагавора найму жылога памяшкання ў інтэрнаце на час працы ў гэтай арганізацыі».

Дзіяна СЕРАДЗЮК

ДЗЯДЫ МАРОЗЫ «НАШАПТАЛІ» ЗІМУ!

Першае шэсце Дзядоў Марозаў і Снягурак па вуліцах і плошчах сталіцы адбылося ў 2001 годзе. Традыцыя пераднавагодніх сустрэч казачных персанажаў ні разу не спынялася і цяпер мінчане чакаюць жаданага свята, не зважаючы на холад, снег, а часам на дождж і лужыны пад нагамі.

У гэты раз (25 снежня) у парадзе ўдзельнічалі каля паўтысячы Марозаў і іх «унучак». На чале калонны, як заўсёды, рухаліся на BMW белага колеру галоўныя мінскія Дзед Мароз і Снягурка.

І ўжо не першы раз пасля шэсця і запальвання галоўнай мінскай ёлкі на Беларусь неўзабаве прыйшлі маразы.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ДЛЯ ЗВАРОТАЎ ZVAROT@ZVYAZDA.MINSK.BY

БПС-СБЕРБАНК

ЗАВЕРЕНО
Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь
Сушко С.А.
29.12.2014

УТВЕРЖДЕНО
Наблюдательным советом
ОАО «БПС-Сбербанк»
Протокол от 23.12.2014 № 17

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ
ОБ ОТКРЫТОЙ ПРОДАЖЕ ОБЛИГАЦИЙ
восемьдесят восьмого и восемьдесят девятого выпусков
Открытого акционерного общества «БПС-Сбербанк»

1. Полное и сокращенное наименование эмитента.

На белорусском языке:
полное – Адкрытае акцыянернае таварыства «БПС-Сбербанк»;
сокращенное – ААТ «БПС-Сбербанк»;
на русском языке:
полное – Открытое акционерное общество «БПС-Сбербанк»;
сокращенное – ОАО «БПС-Сбербанк» (далее – эмитент).

2. Место нахождения эмитента, телефон, факс, электронный адрес (e-mail).

Место нахождения эмитента: бульвар имени Мулявина, 6, 220005, г. Минск, Республика Беларусь;
телефон: 148;
факс: (8017) 210 03 42, 289 45 54;
e-mail: inbox@bps-sberbank.by.

3. Наименование периодического печатного издания, в котором будет публиковаться бухгалтерская отчетность эмитента, информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации эмитента либо о возбуждении в отношении эмитента производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве), о внесенных изменениях в проспект эмиссии, а также сроки их публикации.

Бухгалтерская отчетность эмитента в составе, определенном Инструкцией о порядке представления и публикации участниками рынка ценных бумаг отчетности и иной информации, утвержденной постановлением Министерства финансов Республики Беларусь от 21.12.2010 №157, публикуется в газете «Рэспубліка» в сроки, определенные законодательством Республики Беларусь:

ежеквартальная отчетность – не позднее тридцати календарных дней после окончания отчетного квартала;

годовая отчетность – не позднее трех месяцев со дня окончания отчетного финансового года.

Информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации эмитента будет публиковаться в приложении к журналу «Юстиция Беларуси» в срок не позднее двух месяцев с даты принятия соответствующего решения.

Информация о возбуждении в отношении эмитента производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) будет публиковаться в печатных средствах массовой информации, учрежденных Верховным Судом Республики Беларусь, в течение пяти дней с момента получения соответствующего судебного постановления.

Информация о внесенных изменениях в Проспект эмиссии будет публиковаться в газете «Звязда» в срок не позднее 7 (Семи) дней с даты государственной регистрации соответствующих изменений в Департаменте по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь (далее – регистрирующий орган).

4. Сведения о депозитарии, обслуживающем эмитента.

Наименование депозитария: Открытое акционерное общество «БПС-Сбербанк» (далее – депозитарий).

Место нахождения депозитария: бульвар имени Мулявина, 6, 220005, г. Минск, Республика Беларусь.

Депозитарий зарегистрирован в Национальном банке Республики Беларусь 28.12.1991 (регистрационный №25).

Специальное разрешение (лицензия) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам № 02200/5200-1246-1086, выдано Министерством финансов Республики Беларусь, действительно по 30.01.2022.

5. Размер уставного фонда эмитента.

Уставный фонд эмитента составляет 735 850 000 000 (Семьсот тридцать пять миллиардов восемьсот пятьдесят миллионов) белорусских рублей.

7. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение.

Решение о 88-м и 89-м выпусках облигаций эмитента (далее – облигации) в соответствии с Уставом эмитента принято Наблюдательным советом эмитента (Протокол от 23.12.2014 № 17).

8. Форма выпуска облигаций, объем эмиссии, количество и номинальная стоимость облигаций.

Эмитент осуществляет выпуск процентных, именных, конвертируемых облигаций в бездокументарной форме со следующими параметрами:

Параметр	88 выпуск	89 выпуск
Объем эмиссии по номинальной стоимости	50 000 000 (пятьдесят миллионов) долларов США	30 000 000 (тридцать миллионов) евро
Номинальная стоимость	1 000 долларов США	1 000 евро
Количество облигаций, шт.	50 000	30 000
Серия	B88	B89
Номера	000001 - 050000	000001 - 030000

9. Цель выпуска облигаций и направления использования средств, полученных от размещения облигаций.

Выпуск облигаций осуществляется в целях увеличения ресурсной базы эмитента, диверсификации инструментов привлечения средств юридических лиц и индивидуальных предпринимателей (далее – юридических лиц), поддержания конкурентных условий по инструментам привлечения денежных средств юридических лиц.

Средства, полученные от размещения облигаций, будут направлены на реализацию целей деятельности эмитента, предусмотренных Уставом эмитента.

10. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям.

Выпуск облигаций осуществляется эмитентом по согласованию с Национальным банком Республики Беларусь (постановление Правления Национального Банка Республики Беларусь от 23.12.2014 № 802) в пределах 80 процентов нормативного капитала в соответствии с подпунктом 1.8. пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28.04.2006 № 277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг».

11. Период проведения открытой продажи облигаций.

Открытая продажа облигаций осуществляется с 29.12.2014 по 29.11.2024, если иной срок не будет определен Наблюдательным советом эмитента. Для своевременного формирования депозитарием эмитента реестра владельцев облигаций размещение облигаций не осуществляется в течение 3 (Трех) рабочих дней до даты выплаты процентного дохода за каждый период начисления процентного дохода в течение срока обращения облигаций.

12. Место и время проведения открытой продажи облигаций.

Открытая продажа облигаций осуществляется на внебиржевом и (или) биржевом рынках.

На внебиржевом рынке открытая продажа облигаций осуществляется эмитентом ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) в центральном аппарате эмитента (бульвар имени Мулявина, 6, 220005, г. Минск, Республика Беларусь), а также в структурных подразделениях эмитента, указанных на официальном Интернет-сайте эмитента (www.bps-sberbank.by) в соответствии с регламентом работы соответствующего структурного подразделения эмитента.

Размещение облигаций на биржевом рынке осуществляется в соответствии с порядком, установленным ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа».

13. Срок обращения облигаций.

Срок обращения облигаций 3 653 календарных дня – с 29.12.2014 по 29.12.2024. День начала размещения и день начала погашения Облигаций считаются одним днем.

14. Дата начала погашения облигаций.

Дата начала погашения облигаций: 29.12.2024.

Дата начала и дата окончания погашения облигаций считаются одним днем.

15. Размер или порядок определения размера дохода по облигациям, условия его выплаты.

Выплата процентного дохода по облигациям осуществляется владельцам облигаций периодически в течение срока обращения облигаций на основании реестра владельцев облигаций, который формируется по состоянию за 3 (Три) рабочих дня до даты выплаты соответствующего процентного дохода.

Перечисление денежных средств на счета владельцев облигаций при выплате процентного дохода по облигациям осуществляется в валюте номинала в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

В случае отсутствия в реестре владельцев облигаций данных о банковских счетах владельцев облигаций, а также в случае, если реестр содержит ошибочные банковские реквизиты, сумма, подлежащая выплате, выплачивается эмитентом после непосредственного письменного обращения к нему владельца облигаций. Проценты по данным суммам не начисляются и не выплачиваются.

Расчет процентного дохода по облигациям производится путем его начисления на номинальную стоимость облигации за период начисления процентного дохода, указанный в п. 16 настоящей Краткой информации, по ставке процентного дохода 6,0 (Шесть) процентов годовых.

Величина процентного дохода по облигациям рассчитывается по следующей формуле:

$$Д = \frac{Нп \times Пп}{100} \times \left(\frac{Т365}{365} + \frac{Т366}{366}\right),$$

где: Д – процентный доход по процентным облигациям, выплачиваемый периодически в течение срока их обращения;

Нп – номинальная стоимость облигаций;

Пп – ставка дохода (процентов годовых) за период, установленная эмитентом;

Т365 – количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 365 дней;

Т366 – количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 366 дней.

Расчет осуществляется по каждой облигации, исходя из фактического количества дней в году. Округление рассчитанной суммы процентного дохода по облигациям производится математическим способом с точностью до двух знаков после запятой.

Если срок (период) обращения облигации (период начисления процентного дохода) делится переходом с календарного года, состоящего из 365 дней, на календарный год, состоящий из 366 дней, либо наоборот, то при определении значений Т365 и Т366 уменьшается количество дней в первой части периода независимо от количества дней в календарном году.

Процентный доход по процентным облигациям, выплачиваемый периодически в течение срока их обращения, за первый период начисляется с даты, следующей за датой начала размещения облигаций, по дату его выплаты. Процентный доход по остальным периодам, включая последний, начисляется с даты, следующей за датой выплаты дохода за предшествующий период, по дату выплаты дохода за соответствующий период (дату погашения).

Если дата выплаты процентного дохода по облигации приходится на выходной (нерабочий) день, перечисление денежных средств при выплате процентного дохода осуществляется не позднее рабочего дня, следующего за выходным (нерабочим) днем, при этом, проценты на сумму данного процентного дохода за указанный выходной (нерабочий) день не начисляются.

Процентный доход за последний период начисления процентного дохода по облигации выплачивается в день погашения данной облигации.

Выплата части процентного дохода в течение периода начисления процентного дохода не производится.

16. Период начисления процентного дохода по облигациям.

Период начисления дохода по облигациям – с 30.12.2014 по 29.12.2024 (с даты, следующей за датой начала размещения облигации, по дату начала погашения облигации).

Доход за первый период начисляется с даты, следующей за датой начала размещения облигации, по дату его выплаты включительно. Доход по остальным периодам, включая последний, начисляется с даты, следующей за датой выплаты дохода за предшествующий период, по дату выплаты дохода за соответствующий период начисления дохода (в последнем периоде – по дату начала погашения) включительно.

17. Даты выплаты периодически выплачиваемого процентного дохода. Даты формирования реестра владельцев облигаций для целей выплаты процентного дохода.

Доход выплачивается в дату окончания соответствующего периода начисления дохода:

Период начисления дохода				Дата формирования реестра владельцев облигаций
№ п/п	Дата начала периода	Дата окончания периода, дата выплаты дохода	Продолжительность периода, дней	
1	30.12.2014	29.03.2015	90	25.03.2015
2	30.03.2015	29.06.2015	92	24.06.2015
3	30.06.2015	29.09.2015	92	24.09.2015
4	30.09.2015	29.12.2015	91	23.12.2015
5	30.12.2015	29.03.2016	91	24.03.2016
6	30.03.2016	29.06.2016	92	24.06.2016
7	30.06.2016	29.09.2016	92	26.09.2016
8	30.09.2016	29.12.2016	91	26.12.2016
9	30.12.2016	29.03.2017	90	24.03.2017
10	30.03.2017	29.06.2017	92	26.06.2017
11	30.06.2017	29.09.2017	92	26.09.2017
12	30.09.2017	29.12.2017	91	26.12.2017
13	30.12.2017	29.03.2018	90	26.03.2018
14	30.03.2018	29.06.2018	92	26.06.2018
15	30.06.2018	29.09.2018	92	26.09.2018
16	30.09.2018	29.12.2018	91	26.12.2018
17	30.12.2018	29.03.2019	90	26.03.2019
18	30.03.2019	29.06.2019	92	26.06.2019
19	30.06.2019	29.09.2019	92	25.09.2019
20	30.09.2019	29.12.2019	91	24.12.2019
21	30.12.2019	29.03.2020	91	25.03.2020
22	30.03.2020	29.06.2020	92	24.06.2020
23	30.06.2020	29.09.2020	92	24.09.2020
24	30.09.2020	29.12.2020	91	23.12.2020
25	30.12.2020	29.03.2021	90	24.03.2021
26	30.03.2021	29.06.2021	92	24.06.2021
27	30.06.2021	29.09.2021	92	24.09.2021
28	30.09.2021	29.12.2021	91	24.12.2021
29	30.12.2021	29.03.2022	90	24.03.2022
30	30.03.2022	29.06.2022	92	24.06.2022
31	30.06.2022	29.09.2022	92	26.09.2022
32	30.09.2022	29.12.2022	91	26.12.2022
33	30.12.2022	29.03.2023	90	24.03.2023
34	30.03.2023	29.06.2023	92	26.06.2023
35	30.06.2023	29.09.2023	92	26.09.2023
36	30.09.2023	29.12.2023	91	26.12.2023
37	30.12.2023	29.03.2024	91	26.03.2024
38	30.03.2024	29.06.2024	92	26.06.2024
39	30.06.2024	29.09.2024	92	25.09.2024
40	30.09.2024	29.12.2024	91	24.12.2024

18. Условия и порядок досрочного погашения (аннулирования) облигаций.

Эмитент может принять решение о досрочном погашении (аннулировании) облигаций настоящего выпуска либо его части в следующих случаях:

– принятия соответствующего решения Наблюдательным советом эмитента. О данном решении эмитент письменно уведомляет владельцев облигаций не позднее 3 (Трех) рабочих дней до установленной даты досрочного погашения облигаций;

– приобретения эмитентом всего объема облигаций настоящего выпуска либо его части до даты окончания срока обращения облигаций.

Кроме того, эмитент может принять решение об аннулировании облигаций, не размещенных на момент принятия такого решения.

При досрочном погашении владельцам облигаций выплачивается их номинальная стоимость, а также доход, рассчитанный с даты, следующей за датой выплаты дохода за предшествующий период, по дату начала досрочного погашения включительно.

Досрочное погашение облигаций осуществляется эмитентом в отношении лиц, указанных в реестре владельцев облигаций, который формируется депозитарием эмитента за 3 (Три) рабочих дня до установленной эмитентом даты начала досрочного погашения облигаций, путем перечисления в безналичном порядке в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь причитающихся денежных средств на счета владельцев облигаций.

Обязанность эмитента по досрочному погашению облигаций считается исполненной с момента списания причитающихся денежных средств со счета эмитента по реквизитам счетов владельцев облигаций.

В случае отсутствия в реестре владельцев облигаций данных о банковских счетах владельцев облигаций, а также в случае, если реестр содержит ошибочные банковские реквизиты, сумма, подлежащая выплате, выплачивается эмитентом после непосредственного письменного обращения к нему владельца облигаций. Проценты по данным суммам не начисляются и не выплачиваются.

В соответствии с законодательством Республики Беларусь владельцы облигаций обязаны осуществить перевод досрочно погашаемых облигаций на счет «депо» эмитента не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления эмитентом денежных средств, необходимых для досрочного погашения облигаций по следующим реквизитам:

- получатель – ОАО «БПС-Сбербанк»;
- номер счета «депо» – 369-999100;
- раздел счета «депо» – 25;
- корреспондентский счет «депо» – 1000007;
- раздел корреспондентского счета «депо» – 00;
- основание перевода – «Перевод ценных бумаг на счет «депо» эмитента в связи с их погашением».

19. Порядок погашения облигаций.

При погашении облигаций владельцу облигаций выплачивается номинальная стоимость облигаций, а также доход за последний период начисления дохода (иные неполученные доходы – при их наличии).

Погашение облигаций осуществляется эмитентом в отношении лиц, указанных в реестре владельцев облигаций, который формируется депозитарием эмитента за 3 (Три) рабочих дня до установленной эмитентом даты начала погашения облигаций, путем перечисления в безналичном порядке в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь причитающихся денежных средств в валюте номинала на счета владельцев облигаций.

В случае если дата погашения выпадает на нерабочий день, погашение осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты на сумму погашения за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

В случае отсутствия в реестре владельцев облигаций данных о банковских счетах владельцев облигаций, а также в случае, если реестр содержит ошибочные банковские реквизиты, сумма, подлежащая выплате, выплачивается эмитентом после непосредственного письменного обращения к нему владельца облигаций. Проценты по данным суммам не начисляются и не выплачиваются.

Обязанность эмитента по погашению облигаций считается исполненной с момента списания причитающихся денежных средств со счета эмитента по реквизитам счетов владельцев облигаций.

В соответствии с законодательством Республики Беларусь владельцы облигаций обязаны осуществить перевод погашаемых облигаций на счет «депо» эмитента не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления эмитентом денежных средств, необходимых для погашения облигаций по следующим реквизитам:

- переводополучатель – ОАО «БПС-Сбербанк»;
- номер счета «депо» 369-999100;
- раздел счета «депо» – 25;
- корреспондентский счет «депо» – 1000007;
- раздел корреспондентского счета «депо» – 00;
- основание перевода – «Перевод ценных бумаг на счет «депо» эмитента в связи с их погашением».

20. Условия и порядок приобретения облигаций эмитентом до даты начала их погашения.

В период обращения облигаций эмитент осуществляет приобретение (выкуп) облигаций у любого их владельца в предусмотренном настоящим пункте порядке:

- на внебиржевом рынке на условиях и в порядке, определенном в договоре купли-продажи между эмитентом и владельцем облигаций;
- на биржевом рынке в соответствии с порядком, установленным ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа».

Выкуп осуществляется по цене, равной номинальной стоимости облигации, в следующие даты: 29.03.2015, 29.06.2015, 29.09.2015, 29.12.2015, 29.03.2016, 29.06.2016, 29.09.2016, 29.12.2016, 29.03.2017, 29.06.2017, 29.09.2017, 29.12.2017, 29.03.2018, 29.06.2018, 29.09.2018, 29.12.2018, 29.03.2019, 29.06.2019, 29.09.2019, 29.12.2019, 29.03.2020, 29.06.2020, 29.09.2020, 29.12.2020, 29.03.2021, 29.06.2021, 29.09.2021, 29.12.2021, 29.03.2022, 29.06.2022, 29.09.2022, 29.12.2022, 29.03.2023, 29.06.2023, 29.09.2023, 29.12.2023, 29.03.2024, 29.06.2024, 29.09.2024.

Если установленная дата выкупа выпадает на нерабочий день, определенный таковым, выкуп облигаций осуществляется эмитентом по номинальной стоимости облигации в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты по выкупленным облигациям за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

Для продажи облигаций эмитенту владельцы облигаций предоставляют заявление, содержащее:

- полное наименование владельца облигаций;
- место нахождения и контактные телефоны владельца облигаций;
- номер выпуска облигаций и количество продаваемых облигаций;
- наименование профессионального участника рынка ценных бумаг, который будет осуществлять продажу облигаций на бирже (в случае, если владелец облигаций не является профессиональным участником рынка ценных бумаг);
- обязательство заключения с Банком договора купли-продажи облигаций;
- обязательство представления в депозитарий заявителя поручения «депо» на перевод заявленных к продаже облигаций на счет «депо» Банка (реквизиты для перевода облигаций: получатель – ОАО «БПС-Сбербанк»; номер счета «депо» - 369-999100; раздел счета «депо» – 10; корреспондентский счет «депо» - 1000007; раздел корреспондентского счета «депо» – 00; основание перевода – «Договор купли-продажи облигаций (дата, номер);
- согласие с условиями приобретения облигаций эмитентом;
- подпись уполномоченного лица и печать владельца облигаций.

Заявление о продаже облигаций эмитенту должно быть предоставлено эмитенту не позднее 3-ех рабочих дней до предполагаемой даты продажи облигаций.

Не позднее 10.00 дня продажи облигаций эмитенту владелец облигаций обязан обеспечить наличие облигаций на соответствующем разделе своего счета «депо».

В случае если для осуществления продажи облигаций необходимо принятие решения соответствующего органа владельца облигаций или (и) получение согласования или (и) получение разрешения, то владелец продаваемых облигаций обязан заблаговременно принять (получить) данное решение (согласование, разрешение).

Кроме того, в период обращения облигаций эмитент имеет право:

приобретать облигации в иные сроки (цену и количество приобретаемых облигаций определяет эмитент);

осуществлять дальнейшую реализацию или досрочное погашение выкупленных облигаций;

совершать иные действия с облигациями в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

21. Информация о порядке конвертации облигаций в облигации другого выпуска с более поздней датой погашения.

Конвертация облигаций осуществляется на основании письменного согласия владельца облигаций с последующим заключением соответствующего договора.

Конвертация облигаций осуществляется эмитентом:

до даты окончания срока их обращения – в отношении владельцев облигаций, давших письменное согласие на конвертацию облигаций;

при их погашении – в отношении владельцев облигаций, давших письменное согласие на конвертацию облигаций, указанных в реестре владельцев облигаций, сформированном за 3 (Три) рабочих дня до даты погашения облигаций.

Конвертация облигаций осуществляется в течение следующего срока:

начало конвертации – после государственной регистрации облигаций нового выпуска, размещаемых путем конвертации облигаций;

окончание конвертации – не позднее следующего дня после даты, указанной в пункте 14 настоящей Краткой информации.

Письменное согласие владельца облигаций на их конвертацию должно быть представлено эмитенту не позднее 3 (Трех) рабочих дней до даты начала проведения конвертации (до даты начала погашения облигаций, подлежащих конвертации).

Заключение соответствующих договоров между эмитентом и владельцем облигаций осуществляется не позднее 2 (Двух) рабочих дней, следующих за днем получения письменного согласия владельца облигаций на их конвертацию.

Владелец облигаций не позднее рабочего дня, следующего за днем зачисления на его счет «депо» облигаций эмитента нового выпуска, размещаемых путем конвертации облигаций, обязан осуществить перевод погашаемых облигаций на счет «депо» эмитента.

22. Основания, по которым выпуск облигаций может быть признан несостоявшимся, условия отказа от выпуска облигаций.

Эмитентом не устанавливаются основания признания выпусков облигаций несостоявшимся, а также условия отказа от выпусков облигаций.

23. Условия и порядок возврата средств инвесторам при запрещении выпуска облигаций регистрирующим органом.

В случае запрещения регистрирующим органом выпуска (выпусков) облигаций, эмитент в месячный срок с момента получения от регистрирующего органа уведомления о запрещении выпуска возвращает владельцам облигаций денежные средства, полученные в оплату размещенных облигаций, с уплатой накопленного по таким облигациям процентного дохода за пользование денежными средствами по установленной в пункте 15 настоящей Краткой информации ставке процентного дохода, и письменно уведомляет регистрирующий орган о возврате денежных средств владельцам облигаций в полном объеме.

24. Дата и номер государственной регистрации облигаций.

Облигации зарегистрированы регистрирующим органом 29.12.2014 г.
Номер государственной регистрации:
88-го выпуска: 5-200-02-2470;
89-го выпуска: 5-200-02-2471.

25. Место, время и способ ознакомления с более подробной информацией (проспектом эмиссии).

С более подробной информацией и Проспектом эмиссии облигаций можно ознакомиться по юридическому адресу эмитента, а также в подразделениях эмитента, расположенных вне места нахождения эмитента.

Перечень структурных подразделений эмитента, расположенных вне места нахождения эмитента:

№ п/п	Подразделения	Адрес
1	Региональная дирекция №100	224005, г. Брест, ул. Мицкевича, 10
2	Центр банковских услуг №101	225320, г. Барановичи, ул. Дзержинского, 7 (здание банка)
3	Центр банковских услуг №103	225710, г. Пинск, ул. Первомайская, 46
4	Региональная дирекция №200	210602, г. Витебск, ул. Ленина, 26/2
5	Центр банковских услуг №202	211440, г. Новополоцк, ул. Олимпийская, 11
6	Центр банковских услуг №203	211391, г. Орша, ул. Комсомольская, 11а
7	Центр банковских услуг №204	211400, г. Полоцк, ул. Ленина, 15а
8	Центр банковских услуг №206	211180, г. Лепель, ул. Войкова, 130а
9	Центр банковских услуг №207	210015, г. Витебск, пр-т Черняховского, 27
10	Региональная дирекция №300	246050, г. Гомель, ул. Крестьянская, 29а
11	Центр банковских услуг №310	246018, г. Гомель, ул. Якуба Коласа, 6а
12	Центр банковских услуг №316	247960, г. Житковичи, ул. Социалистическая, 28а
13	Центр банковских услуг №320	247673, г. Рогачев, ул. Ленина, 69
14	Центр банковских услуг №324	247760, г. Мозырь, ул. Ленинская, 2
15	Центр банковских услуг №327	247500, г. Речица, ул. Урицкого, 19а
16	Центр банковских услуг №333	247434, г. Светлогорск, ул. Ленина, 49а
17	Региональная дирекция №400	230023, г. Гродно, ул. Первого Мая, 2
18	Центр банковских услуг №401	231300, г. Лида, ул. Мицкевича, 6а (здание банка)
19	Центр банковских услуг №402	231895, г. Волковыск, ул. Горбатова, 2
20	Центр банковских услуг №404	231000, Сморгонь, ул. Советская, 19
21	Центр банковских услуг №501	222160, г. Жодино, ул. Деревянко, 3а
22	Центр банковских услуг №502	222520, г. Борисов, ул. Орджоникидзе, 5А
23	Центр банковских услуг №503	223710, г. Солигорск, ул. Ленина, 18 (здание отделения)
24	Центр банковских услуг №504	222310, г. Молодечно, ул. Партизанская, 6
25	Центр банковских услуг №505	223610, г. Слуцк, ул. Ленина, 136 (здание ЦБУ г. Слуцк)
26	Региональная дирекция №600	212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 56
27	Центр банковских услуг №601	213826, г. Бобруйск, ул. Пушкина, 172
28	Центр банковских услуг №602	213760, г. Осиповичи, ул. Сумченко, 35
29	Региональная дирекция №700	220035, г. Минск, пр-т Машерова, 80
30	Центр банковских услуг №701	220039, г. Минск, ул. Чкалова, 18
31	Центр банковских услуг №702	220013, г. Минск, ул. Сурганова, 39
32	Центр банковских услуг №703	220004, г. Минск, ул. Кальварийская, 4а
33	Центр банковских услуг №704	220037, г. Минск, ул. Уральская, 1а (здание отделения)
34	Центр банковских услуг №705	220009, г. Минск, ул. О. Кошевого, 9 (жилой дом)
35	Центр банковских услуг №706	220004, г. Минск, ул. Романовская Слобода, 14а
36	Центр банковских услуг №707	220050, г. Минск, ул. Свердлова, 24
37	Центр банковских услуг №708	220024, г. Минск, ул. Серова, 1
38	Центр банковских услуг №777	220005, г. Минск, б-р имени Мулявина, 6

Директор Департамента финансовых рынков эмитента **С.А. Стецюра**

Главный бухгалтер эмитента **А.В. Борейко**

Лицензия Национального банка Республики Беларусь № 4 от 28.11.2014 года на осуществление банковской деятельности. УНП 100219673 ОАО «БПС-Сбербанк»

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

по объекту «Района жилой усадебной застройки деревни Зацень.
3-й пусковой комплекс. 1-я очередь строительства:
Малоэтажный жилой дом по пер. Ермака, 10».

Сведения о застройщике.

Государственное предприятие «УКС Центрального района г. Минска» решением Мингорисполкома № 2292 от 18.11.2004 зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190580566.

Юридический адрес: 220004, г. Минск, ул. Мельникайте, 3. Режим работы: понедельник – четверг с 8.30 до 17.30, пятница с 8.30 до 16.15. Обеденный перерыв с 13.00 до 13.45.

Выполняя функции заказчика, в течение последних трех лет КУП «УКС Центрального района г. Минска» построены и введены в эксплуатацию объекты:
- жилой дом № 20 по ул. Камайская;
- жилой дом № 12 по ул. Камайская;
- жилой дом № 15 по ул. Ратомская;
- жилой дом № 16 по ул. Мястровская.

Цель проекта – строительство «Района жилой усадебной застройки деревни Зацень. 3-ий пусковой комплекс. 1-ая очередь строительства: Малоэтажный жилой дом по пер. Ермака, 10»

Вид строительства: новое строительство.
Начало строительства – 16 сентября 2013 года.
Окончание строительства – декабрь 2014 года.

Проектно-сметная документация прошла в установленном порядке государственную экспертизу, получено положительное заключение РУП «Главгосстройэкспертиза» от 29.08.2013 № 728-15/13. Участок передан КУП «УКС Центрального района г. Минска» решением Мингорисполкома от 25.07.2013 № 1865 (изменение в решение №2079 от 22.08.2013).

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства **для юридических лиц и граждан, не состоящих на учете нуждающихся** в улучшении жилищных условий, предлагаются:
1 (один) малоэтажный жилой дом; (187.65 м²)

Стоимость 1 м² на дату опубликования проектной декларации: **19 211 396 рублей.**

Условия оплаты – первоначальный взнос в размере **100% стоимости** объекта долевого строительства в течение **10 (десяти) календарных дней** со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме.

Оплата производится в белорусских рублях на специальный и расчетный счета застройщика.

Порядок приема заявлений от граждан, желающих принять участие в долевом строительстве:

Для подачи заявления необходимы: паспорт и личное присутствие лица, с которым будет заключаться договор.

Прием заявлений осуществляется с 05.01.2015 г. и до момента набора необходимого количества заявлений, соответствующего количеству продекларированных квартир.

Более подробные сведения об объекте долевого строительства и ходе работ по строительству жилого дома можно получить по адресу: 220004, г. Минск, ул. Мельникайте, 3. Режим работы: понедельник – четверг с 8.30 до 17.30, пятница с 8.30 до 16.15, перерыв (понедельник – пятница) с 13.00 до 13.45.

Тел. 306-07-26.

УНП 190580566

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ВНЕОЧЕРЕДНОГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ

Внеочередное общее собрание акционеров

ОАО «Дзержинский моторемонтный завод»

состоится 30 января 2015 года в 14.00
по месту нахождения Общества:
222720, г. Дзержинск, ул. Фоминых, 6.

Собрание проводится в очной форме. Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, осуществляется в день проведения собрания по месту (адресу) проведения собрания. Время начала регистрации: 13.00. Время окончания регистрации: 13.55.

Дата формирования реестра владельцев акций Общества, на основании которого составлялся список лиц, имеющих право на участие в собрании: **20 января 2015 года.**

ПОВЕСТКА ДНЯ:
1. Об утверждении новой редакции Устава Общества.
2. Об доизбрании членов Совета директоров Общества.
3. Об утверждении стоимости неиспользуемого имущества, оборудования, сооружений, передаточных устройств Общества и их продаже.

Ознакомление лиц, имеющих право на участие в собрании, с информацией (документами), подлежащими предоставлению при подготовке к проведению собрания, будет осуществляться в рабочие дни и в рабочее время с 24 по 29 января 2015 года по месту нахождения Общества в бухгалтерии Общества, а в день проведения собрания – во время и в месте проведения собрания.

Для регистрации участнику собрания необходимо предъявить документ, удостоверяющий личность, а также, если необходимо, документы, подтверждающие его полномочия: доверенность и/или другие документы в соответствии с действующим законодательством.

УНН 600005728.

Совет директоров Общества

Утерянные страховые полисы добровольного страхования от болезней и несчастных случаев на время поездки за границу формы 2РП, 2РН серии БА0307344, добровольного страхования от несчастных случаев серии ПТ 0016531, страховой компании «Промтрансивест» **считать недействительными.**

ТЕКСТ ОБЪЯВЛЕНИЯ О ВЫКУПЕ АКЦИЙ

Открытое акционерное общество

«Дорожно-строительный трест № 1, г. Витебск»

(ОАО «ДСТ-1, г. Витебск», 210026, г. Витебск, ул. Суворова, 16)
в связи с принятым решением о совершении крупной сделки 22 декабря 2014 г. внеочередным общим собранием акционеров ОАО «ДСТ-1, г. Витебск»
проводит выкуп собственных акций по требованию акционеров, проголосовавших против принятия данного решения или не участвовавших в собрании, с целью их аннулирования.

Цена выкупа одной простой (обыкновенной) акции утверждена общим собранием акционеров в размере 6500 (шесть тысяч пятьсот) бел. рублей.

Количество акций, которое намеревается приобрести общество, – 3 336 306 шт.

Срок предъявления акционерами письменных требований (заявлений) о выкупе акций с 23 декабря 2014 г. по 10 февраля 2015 г. по адресу: ОАО «ДСТ-1, г. Витебск» 210026, г. Витебск, ул. Суворова, 16 (в рабочие дни – с 9.00 до 17.00, тел. (0212) 36-98-50).

Срок приобретения акций (заключение договора купли-продажи) с 11 февраля 2015 г. по 12 марта 2015 г. в депозитарии ОАО «ДСТ-1, г. Витебск» – филиал № 200 – Витебское областное управление ОАО «АСБ Беларусбанк» по адресу: г. Витебск, ул. Ленина, 10-б, кабинет 109, тел. (0212) 20-48-50. При себе иметь паспорт.

Срок оплаты за приобретенные акции – не позднее 10 (десяти) рабочих дней после совершения сделки, наличными денежными средствами через кассу ОАО «ДСТ-1, г. Витебск» или безналичным расчетом на вкладные (карт) счета.

УНП 300000398

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению Унитарного предприятия «Молодечненский пищевой комбинат» (продавец)
ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН ПО ПРОДАЖЕ ОДНИМ ЛОТОМ ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА, расположенных по адресу:
Минская область, г. Молодечно, ул. Либаво-Роменская, д. 62, в составе:

Наименование объекта	Общая площадь, кв.м	Инвентарный номер строения	Земельный участок
Здание склада готовой продукции № 2	1392,9	630/С-4164	Площадь 0,1476 га, предоставлен для содержания и обслуживания здания готовой продукции № 2
Павильон для хранения стеклобанки	1895,3	630/С-4738	Площадь 0,4913 га, предоставлен для содержания и обслуживания здания специализированного складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ (павильон для хранения стеклобанки)
Сооружение ИТМ	89	630/С-71572	Площадь 0,0703 га, предоставлен для содержания и обслуживания ИТМ.

Начальная цена с НДС – 5 918 726 400 бел. руб.

*Задаток 10% от начальной цены перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нац

ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ

ЦЯГНІК АДМЯНІЛІ, ЦЯГНІК... ПРЫЗНАЧЫЛІ

З 29 снежня Беларуская чыгунка прызначыла цягнік №100/99 Мінск — Запарожжа.

Па ўзгадненні з дзяржаўнай адміністрацыяй чыгуначнага транспарту Украіны, раней адменены цягнік №100/99 Мінск — Сімферопаль прызначаны па запатрабаваным маршруце з устойлівым пасажырапатокам Мінск — Запарожжа-1, паведамілі ў прэс-цэнтры Беларускай чыгункі.

Першапачаткова адпраўленне цягніка №100/99 Мінск — Сімферопаль было адменена з 27 снежня з Мінска, з 28 снежня — з Сімферопаля. З 29 снежня састаў адпраўляецца з Мінска па няцотным дням па дзейным раскладзе цягніка №100/99. Час адпраўлення са сталіцы Беларусі — 7.45, прыбыцця ў Запарожжа — 4.28 наступных сутак. У зваротным напрамку цягнік будзе адпраўляцца з 31 снежня таксама па няцотных днях у 0.52 і прыбываць у Мінск у 23.56.

Пасажыры, якія раней аплацілі білеты на цягнік №100/99, могуць ехаць па ім да станцый, размешчаных паміж Мінскам і Запарожжам.

ДАЕХАЦЬ НА СВЯТЫ — БЕЗ ПРАБЛЕМ

У сувязі з правядзеннем Каляднага турніру аматараў хакея на прыз Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у «Чыжоўка-Арэне» дзяржаўнае прадпрыемства «Мінсктранс» паклапацілася, каб балельшчыкі без праблем дабраліся да лядовай арэны.

4 студзеня ў перыяд з 14 да 22 гадзін за кошт рэзервовых аўтобусаў пры неабходнасці можа быць скарочаны інтэрвал на маршрутах, якія абслугоўваюць мікраераён «Чыжоўка». 7 студзеня ў перыяд з 11 да 13 і з 15 да 19 гадзін, а таксама пасля заканчэння матчаў будзе арганізавана работа тралейбуснага і аўтобуснага маршрутаў №926 «Ст. м. «Аўтазаводская» — «Чыжоўка-Арэна». Адначасова будуць зменшаны інтэрвалы руху на тралейбусным маршруце №49.

4 студзеня работа аўтобуснага маршруту №1 арганізуецца таксама з мінімальным інтэрвалам. Для вывазу гледачоў пасля заканчэння матчаў на прыпыначныя пункты «Палац спорту» і «Замчышча» будуць пададзены дадатковыя аўтобусы па маршрутах №№69, 73, 91, 163. 5-6 студзеня на гэтыя ж прыпынкі накіруюць, акрамя вышэйпералічаных, і дадатковыя аўтобусы па маршруце №1.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ДЗЕД МАРОЗ У ПАГОНАХ

Навагодні настрой у гэтыя дні нам уздымаюць і магілёўскія дзяржінспектары. Пераапрануўшыся ў касцюмы казачных герояў, яны разам з Магілёўскай фабрыкай марожанага і прадстаўнікамі беларускага таварыства аўтамотааматараў правялі прафілактычную акцыю «Працоўны дзень Дзеда Мароза, Снягуркі і Лёвы ў ДАІ».

Як паведаміла і**нспектар ДАІ УУС Магілёўскага аблвыканкама Вольга ВЯРШУБСКАЯ,** навагодні патруль віншаваў вадзіцеляў са святамі і нагадваў аб неабходнасці выконваць правілы дарожнага руху. Дысцыплінаваныя аўтамабілісты атрымалі ў падарунак ад Дзеда Мароза і Снягуркі аўтакасметыку, а пешаходы — ласункі і святлоадбівальныя элементы.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

■ Спорт-тайм

ШЧАСЛІВАЯ ВАСЬМЁРКА ДЛЯ «ЗУБРОЎ»

У тыднёвым спартыўным аглядзе «Звязда» распавядае пра новую перамогу падапечных Любаміра Покавіча, а таксама аналізуе сезон у выкананні лепшага гандбольнага клуба краіны.

1. Хакейны клуб «Дынама-Мінск» у авертайме перайграў рыжскіх аднаклубнікаў (2:1) і атрымаў восьмую перамогу запар. Вырашальную шайбу ў «зуброў» закінуў Пол Шчахура.

Фота БЕЛТА.

Галоўны трэнер мінчан Любамір ПОКАВІЧ так пракаментаваў вынік матча: «Чакалі, што будзе няпростая гульня. У складзе сапернікаў шмат магутных, высокіх хлопцаў. Свае апошнія матчы супраць «Ёкерыта» і ЦСКА рыжане правялі вельмі добра. І падчас гэтай сустрэчы ў нас, насамрэч, шмат чаго не атрымлівалася, асабліва ў канцоўцы нападзення: усе імкнуліся зрабіць перадачу больш прыгожай. Але атрымалася гэта толькі ў авертайме разам з вырашальным кідком. Такія неадназначныя гульні таксама патрэбны. Мы вельмі рады, што здолелі ў ёй перамагчы».

Зараз «зубры» займаюць пяты радок у табліцы заходняй канферэнцыі.

2. Баскетбольны клуб «Цмокі-Мінск» атрымаў Кубак Беларусі. У фінале «драконы» перайгралі «Гродна-93». Самым карысным гульцом у пераможцаў быў Павел Ульянка. Адзначым, што ў матчы за трэцяе месца «Цмокі-Мінск-2» разграмілі «Рубон» — 105:62.

3. БГК ім. Мяшкова падвёў вынікі сезона-2014. Брастаўчане правялі 49 афіцыйных матчаў — 36 перамог, 3 нічыі і 10 паражэнняў. За год «мяшкоўцы» закінулі 1516 мячоў (у сярэднім — 30,9 за гульню), прапусцілі — 1251 (у сярэднім 23,5 за гульню). Больш за ўсіх на пляцоўку выходзіў славенскі легіянер Давід Шпілер. А лепшым бамбардзірам клуба стаў Растка Стойкавіч. Лінейны брастаўчан закінуў 176 мячоў (у сярэднім — 4,3 за гульню).

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ

■

РУП «ЖИЛКОММУНТЕХНИКА» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ СОБСТВЕННОСТИ ОАО «ТУРИСТИЧЕСКИЙ КОМПЛЕКС «БРЕСТ-ИНТУРИСТ»

Номер лота	ЛОТ № 1
Наименование объекта	Изолированное помещение (инв. № 100/D-114452) – административное помещение, пл. 195 м²
Местонахождение объекта	г. Брест, пр-т Машерова, 15/1-2
Начальная цена продажи, руб. без НДС	463 007 200
Размер задатка, руб.	46 300 720
Право на земельный участок	Право постоянного пользования
Условия продажи	Без условий
Продавец (Балансодержатель)	ОАО «Туристический комплекс «Брест-Интурист»
Организатор торгов	РУП «Жилкоммунтехника» Филиал «Центр «Белтехинвентаризация» Брестское областное управление
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Условия оплаты	Оплата производится в соответствии с заключенным договором купли-продажи
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012105618108 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк» по г. Минску, код 369 УПН 102353509

Аукцион состоится 12 января 2015 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325 Филиал «Центр «Белтехинвентаризация».
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00.
Последний день приема заявлений – 12 января 2015 г. до 10.00.
Контактные тел.: 8-(0162)-23-92-59, 21-88-81.
Перечень документов, необходимых для участия в аукционных торгах, перечислены в газете «Звязда» от 09 сентября 2014 года.

«ПАЛЯВАННЕ» НА ЎЗРОСТ

ЦІ ЁСЦЬ МЕТАСТАЗЫ?

☎ — Маладзечна, Іван Пятровіч. Мне 55 гадоў. Дыягназ — рак прастаты. Яе выдалілі, узровень ПСА — 23. Камп'ютарная тамаграфія метастазаў не выявіла. Скеніраванне паказала нейкае ўтварэнне, падобнае на метастазы. Аднак рэнтгенаўскія здымкі гэтага не пацвердзілі. Як зразумець — яны ёсць ці няма?

— У вас па выніку скеніравання павінна быць заключэнне з указаннем працэнту паталагічнага назапашвання ізатопаў. Што гэта за працэнт?

— Не ведаю. Мне толькі казалі, што там нешта невялікае...

— Калі размова ідзе пра такі метад прамянёвага абследавання, як скеніраванне касцей тэхнецыем, то па выніках даследавання ўказваецца працэнт назапашвання ізатопу. Лічыцца, што ізатоп назапашваецца не толькі ў месцах метастазіравання, але і там, дзе некалі быў пералом або адбываецца запаленчы працэс. Назапашванне вымяраецца ў працэнтах. Пры запаленні гэта можа быць 150 працэнтаў, а пры анкалагічным пашкоджанні размова будзе ісці пра 200 працэнтаў ад нормы.

— У мяне была моцная траўма — упаў з дрэва, але нейкіх пераломаў не адчуў... А біяпсію на рэбрах робяць?

— Калі спецыяліст не бачыць змен структуры, разбурэння рабрыны, то не мае сэнсу праводзіць траўматычную аперацыю з выдаленнем косці для правядзення біяпсіі. Менавіта скеніраванне з тэхнецыем праводзіцца для атрымання папярэдняй інфармацыі — выяўлення ачагоў назапашвання, пасля чаго косці абследуюцца з дапамогай рэнтгена. Калі на рэнтгене ніякіх прыкмет метастатычнага паражэння касцей не выяўляецца, то дыягназ аб метастазах у касцях не ставіцца. Калі ж пасля правядзення скеніравання і рэнтгеналагічнага даследавання застаюцца нейкія сумненні, то ёсць яшчэ камп'ютарная тамаграфія. Вас назіраюць у РНПЦ анкалогіі?

— Так, у Бараўлянах.

— Там вельмі добрыя рэнтгенолагі. Аднак калі ў вас ёсць сумненні, можаце звярнуцца да ўрача, за якім вы замацаваны, і папрасіць аб кансіліуме, каб сваё заключэнне вынеслі адразу некалькі ўрачоў. І трэба заўважыць, што гэтаму заключнаму слову спецыялістаў варта верыць, паколькі сумненні ў вашай сітуацыі нічога добрага вам не абяцаюць.

— Яшчэ ўрач сказаў, што пры дыягназе раку прастаты выдаляецца толькі сама яна, аднак пры наяўнасці метастазаў размова ідзе ўжо пра хірургічную кастрацыю.

— Для лячэння раку прастаты могуць прымяняцца тры метады — хірургічны, або выдаленне прастаты, прамянёвая тэрапія (або радыяцыйнае ўздзеянне), хіміятэрапія (або ўжыванне гармонаў). Па апошніх даных, у першыя дзесяць гадоў назірання ўсе гэтыя метады лячэння даюць падобны вынік. Толькі пазней відавочная перавага хірургічнага метаду і пэўных варыянтаў прамянёвай тэрапіі. Лічыцца, што ў пацыентаў ва ўзросце 75 гадоў і больш можа прымяняцца гармонатэрапія. А ў пацыентаў з чаканай працягласцю жыцця звыш дзесяці гадоў мэтазгодна прымяняць радыкальныя метады. Выдаленне прастаты — досыць траўматычнае ўмяшанне, складаная аперацыя, але мы пазбаўляем арганізм пухліннай тканкі, і гэта рызыка апраўданая. Калі ж мы выдаляем пухліну, але пухлінная тканка застаецца ў лімфавузлах, касцях і г.д., то, адпаведна, рызыка правядзення такой аперацыі неапраўданая. Бо падобнага выніку можна дабіцца і іншым метадам лячэння. Калі кансіліум урачоў прызнае, што ёсць змяненні ў касцях, абумоўленыя пухлінным працэсам, то аптымальнай становіцца гармонатэрапія, паколькі хірургічнае лячэнне дзейнічае толькі на саму прастату. Гармоны ж уздзейнічаюць на пухліну незалежна ад месцазнаходжання — будзе яна ў самой прастаце, у лімфавузлах ці касцях. А хірургія і прамянёвая тэрапія ўздзейнічаюць, груба кажучы, толькі на клеткі ў зоне ўздзеяння. Так што ўсё пытанне ў тым, на якой стадыі пачата лячэнне захворвання. Калі змяненняў у касцях няма, значыць, аптымальным у вашым узросце будзе хірургічнае лячэнне. Калі змяненне ў касцях ёсць, то пачынаць варта з гармонатэрапіі, пасля чаго вырашаць пытанне аб магчымым далучэнні прамянёвай тэрапіі.

— А выдаленне прастаты не справакуе бурны працэс, калі раптам выдалены не ўсе клеткі?

— Калі на момант аперацыі мы не выяўляем нейкія вельмі дробныя ачагі, то гэта не ўскладняе працэс, ніякага паскарэння росту не адбываецца. Проста пасля аперацыі дадаюцца іншыя метады, пра якія я гаварыў вышэй.

— Можа быць, пасля такой аперацыі трэба псіхалагічна рыхтавацца да нейкіх непрыемных наступстваў — нетрымання мачы, напрыклад?

— Калі пухліна была невялікая, то ў большасці выпадкаў падобныя ўскладненні праз нейкі час знікаюць, функцыі аднаўляюцца.

☎ — Мінск, Ірына Мікалаеўна. Мне 50 гадоў. У малочнай залозе выдалілі кісту...

— У вас была фібраадэнома малочнай залозы, і вам выканалі сектаральную рэзекцыю...

— Так і ёсць. А як часта мне цяпер трэба абследавацца і якім метадам?

— Сёння мы кажам аб тым, што пасля выдалення дабраякаснага новаўтварэння не патрабуецца нейкіх спецыяльных метадаў дыспансернага назірання. Пацыенты са злаякаснымі новаўтварэннямі ставяцца на дыспансерны ўлік з рэкамендацыямі аб належных даследаваннях. Вы прайшлі хірургічнае лячэнне і цяпер павінны прытрымлівацца тых рэкамендацый, якія можна даць любой здаровай жанчыне. Вам не варта звязваць з колішнім працэсам нейкія спецыяльныя даследаванні. Магу дадаць, што ў горадзе праводзіцца пілотны праект па скрынінгу раку малочнай залозы. Калі вы жадаеце быць больш перакананай, што з малочнай залозай усё ў парадку, можаце выканаць інфармацыйнае для вашага ўзросту даследаванне — мамаграфію. Калі там не будзе выяўлена ніякіх паталагічных змяненняў, то наступны раз з мэтай прафілактыкі гэтае даследаванне можна прайсці праз два гады. Калі раптам змяненні нейкія будуць, вам прапануюць даабследаванне або адразу лячэнне. Урэшце, калі сярод самых блізкіх сваякоў у вас ёсць тыя, у каго быў рак малочнай залозы, то можна прайсці абследаванне на генетычную схільнасць да гэтага захворвання.

— А дзе яго можна прайсці?

— На базе нашага дыспансера. Даследаванне бясплатнае, а таму забор крыві з пальца на выяўленне генаў з мутацыяй выконваецца толькі пры наяўнасці блізкіх з такім захворваннем у раннім узросце — да 55 гадоў.

— Ці можна ў вашай установе зрабіць мамаграфію за свой кошт?

— А да якой паліклінікі вы адносіцеся?

— Да 6-й.

— А там, здаецца, ёсць мамограф. Днямі мы завяршаем мантаж суперсучаснага мамографа. Таму калі ёсць жаданне прайсці падобнае даследаванне менавіта ў нашай установе, можаце пачакаць, пакуль абсталяванне будзе ўведзена ў эксплуатацыю. Калі ваш хірург па месцы жыхарства дасць накіраванне да нас, то абследаванне будзе выконвацца бясплатна.

А «ПАДГАРАЦЬ» НЕЛЬГА

☎ — Дзяржынск, Вольга. Мне 25 гадоў. Зараз вельмі шмат пішуць пра шкоднасць загару. З іншага боку, сонечныя ванны нібыта і карысныя. Як быць? Як вызначыць для сябе ўласную рызыку захворвання на рак скуры?

— Я прыгадаў бы кітайскую мудрасць: «Усё ў гэтым свеце яд — важная толькі доза». Давайце спачатку скажам, якімі менавіта могуць быць праблемы са скурай: гэта можа быць плоскаклетачны рак, базальнаклетачны рак або меланома (паражэнне радзімых плям). На сёння лічыцца, што працяглае знаходжанне на сонцы можа справакаваць меланому скуры з вялікай колькасцю радзімых плям. Як правіла, гэта сустракаецца ў маладых і вельмі цяжка паддаецца лячэнню. Базальнаклетачны рак — гэта пухліна, якая часцей бывае ў людзей пажылога ўзросту, і яна добра паддаецца лячэнню.

Каб вызначыць, наколькі небяспечны ультрафіялет менавіта для вас, трэба ведаць свой тып скуры. Калі ў вас скура вельмі белая, з вялікай колькасцю пігментных плям, вы вельмі хутка абгараеце на сонцы, то сонечныя ванны не для вас. Калі скура «міжземнаморская» (цемнаватая, і вы не «згараеце»), то вам можна знаходзіцца на сонцы. Пытанне вельмі бяспечнага часу застаецца адкрытым. Дакладна тут не пралічыш. Трэба ведаць, што ўздзеянне ультрафіялету на скуру і ўтварэнне ў ёй свабодных радыкалаў небяспечнае яшчэ фотастарэннем: у скуры ўтвараецца паталагічны калаген, яна становіцца маршчыністай.

З іншага боку, працяглая адсутнасць сонечнага святла прыводзіць да дэпрэсій. Вядома, што ў нашым арганізме пры светлавым уздзеянні выпрацоўваюцца эндарфіны — «гармоны радасці». Яшчэ такое ўздзеянне нам неабходна для прадухілення дэфіцыту вітаміну D. Так што цалкам хавацца ад сонца не варта, нельга толькі дапускаць «падгарання» — гэта для здароўя заўсёды шкодна.

☎ — Гомель, Аляксандр. На шыі ёсць даволі аб'ёмная радзімка. Тэрапеўт кажа, што трэба параіцца з анколагам і выдаліць яе. Навошта гэта рабіць? Ці не справакуе выдаленне якое-небудзь ускладненне?

— Шыя — тая зона, якая пастаянна траўмуецца каўняром, шалікам. А траўмаваць пігментнае ўтварэнне — значна горш, чым выдаліць яго. Тым больш, калі яно аб'ёмнае. Існуе некалькі параметраў, якія вызначаюць небяспеку тых ці іншых утварэнняў на скуры: асіметрыя, недакладныя межы, нераўнамерны колер, дыяметр звыш 6 мм, любыя змяненні з цягам часу. Радзімкамі ў нас называюць усё, што цямней за скуру. Аднак бываюць жа невусы і кератапаліомы. Апошнія можна выдаліць лазерам і забыцца. Невусы «паліць» лазерам нельга. Каб вызначыцца з гэтым, і патрабуецца заключэнне спецыяліста-анколага. Невусы выдаляюцца хірургічным шляхам. Правільнае выдаленне не абяцае ніякіх праблем.

ЁДУ МАЛА? БЕЗ ПАНІКІ

☎ — Віцебская вобласць, Наталля, 24 гады. Некалькі гадоў таму доктар сказаў, што ў мяне павялічана адна з долек шчытападобнай залозы. Тады я нічога не рабіла. Сёння нібыта ўсё нармальна. Што вы параіце?

— Наша краіна — эндэмічная па валляку. У нас у той ці іншай ступені праблемы са шчытападобнай залозай назіраюцца ў 80-90 працэнтаў насельніцтва. Калі пры гэтым змяняецца гарманальны фон, асабліва ў дзяцей і людзей малада даволі часта. Сёння многія спецыялісты-эндакрынолагі і анколагі нашага цэнтра лічаць, што бескантрольны прыём прэпаратаў ёду нават большае зло, чым яго недахоп. Таму калі ёсць нейкія прыкметы ёдадэфіцыту, то ёдамарын прымаць трэба.

— А што павінна насцярожыць?

— Павелічэнне памеру залозы, наяўнасць вузлоў, пагаршэнне агульнага самаадчування — стомленасць, зніжэнне працаздольнасці, парушэнне абмену рэчываў, набор вагі, з'яўленне ацёчнасці... Разабрацца з тым, з-за чаго нехта набірае вагу (ад захаплення салам з бульбай або з-за гіпатырэёзу), дапаможа ўрач-эндакрынолаг. Самі сабе вы дыягназ не паставіце.

☎ — Віцебская вобласць, Святлана. Прачытала ў інтэрнэце наступную інфармацыю: «Амерыканскія вучоныя распрацавалі малаінвазіўную методыку лячэння раку — незваротную электрапарацыю. Яна вынішчае «дрэнныя» клеткі, не шкодзячы здаровым тканкам арганізма». Што вы думаеце пра такі метад?

— Магчыма, вы мелі на ўвазе электрававапарызацыю — прыпальванне з выпарваннем... Методык малаінвазіўнага лячэння раку шмат. Гэта лакальнае ўздзеянне. Прымяняецца яно пры немагчымасці правядзення стандартнага хірургічнага лячэння або пры наяўнасці дабраякасных новаўтварэнняў. Размова ідзе пра абляцыі — радыёчастотную, электрамагнітную, лазерную... Лазерная абляцыя прымяняецца для выдалення пухлін шчытападобнай залозы. Найбольш папулярная — радыёчастотная. Да пухліны падводзіцца электрод, уключаецца электрамагнітнае поле, якое выпальвае клеткі. Такія метады маюць свае абмежаванні. Гэта павінен быць адзіночны ачаг. Па-другое, калі няма магчымасці прымяніць класічнае хірургічнае ўздзеянне — з-за дрэннага агульнага стану пацыента, з-за таго, што пухліна знаходзіцца ў нейкім спецыфічным месцы. Самае правільнае ў гэтым выпадку — абавязковы кантроль краёў рэзекцыі. Бывае, што пры выдаленні, як мы думаем спачатку, здаровага краю пухліны, пры далейшым даследаванні выяўляюцца ракавыя клеткі, што патрабуе паўторнага ўмяшання.

СЛЕД ПРАМЯНЁВАЙ ТЭРАПІІ

☎ — Мінск, Яўгенія Паўлаўна, 60 гадоў. Сем гадоў таму перанесла аперацыю па выдаленні цела маткі, у якім пасля знайшлі пухліну. Прайшла курс прамянёвага лячэння. Цяпер некалькі разоў на год пазногці на нагах цямнеюць. Але дэрматолаг кажа, што гэта не грыбок. Тым не менш, прапісалі вельмі працяглае лячэнне менавіта ад грыбка. Лепш не стала. А ці можа быць сувязь паміж усім гэтым? Якімі могуць быць наступствы пасля прамянёвай тэрапіі?

— Позняя прамянёвая рэакцыя ўзнікае непасрэдна ў месцы абпраменьвання. Паражэнне пазногцяў да прамянёвай тэрапіі дакладна не мае ніякага дачынення. Адной з найбольш частых позніх (праз 7-10 гадоў) прамянёвых рэакцый з'яўляецца ўшчыльненне скуры, утварэнне прамянёвай язвы ў тым месцы, якое падверглася апраменьванню. Сучасная прамянёвая тэрапія ажыццяўляецца такім чынам, каб суседнія органы атрымалі як мага меншую прамянёвую нагрузку, і ў апошнія гады колькасць прамянёвых рэакцый знізілася.

Што да грыбка, то некалі бацькі дзяцей з анкалагічнымі захворваннямі сапраўды баяліся зніжэння імунітэту, узнікнення грыбковай інфекцыі — стаматыту, малочніцы... Грозным ускладненнем быў і аспергілёз — паражэнне лёгкіх. Аднак раней проста не было прэпаратаў для лячэння такой паталогіі. Падобная праблема здараецца пры правядзенні вельмі працяглай хіміятэрапіі. Размова можа ісці пра лячэнне лейкозу, калі мала таго, што сама імунная сістэма хворая, хіміятэрапія яшчэ і ўзмацняе нагрузку на яе. Сёння, праўда, праблема выяўляецца на раннім этапе, і адразу пачынаецца лячэнне.

☎ — Мінск, Аксана Мікалаеўна, 62 гады. Гістэраскапія паказала наяўнасць атыповых клетак. Былі выдалены матка з прыдаткамі. Што такое атыповыя клеткі? Як цяпер трэба абследавацца? Ці дастаткова раз у год здаваць мазкі ў звычайнай паліклініцы?

— Існуе такое паняцце, як «клеткі з прыкметамі атыпіі». Гэта можа азначаць папярэдні дыягназ. Скажам, падчас гістэраскапіі ў пацыенткі з цяжкай дысплазіяй выяўлены клеткі з прыкметамі атыпіі. Пухліна пры гэтым не выяўлена. У такім выпадку размова ідзе пра дабраякасны працэс. Вам неабходна назірацца як і любой здаровай жанчыне — раз у год наведваць гінеколага і двойчы ў год праходзіць мамаграфію.

Часам атыповымі называюць і анкалагічныя клеткі. Аднак калі б размова ішла аб наяўнасці анкалагічнага працэсу, вы б ужо стаялі на анкалагічным уліку ў нашым дыспансеры. І алгарытм абследавання быў бы іншым. У вас быў перадпухлінны стан, які не патрабуе спецыяльнай метадыкі назірання.

ПАЛІП ВЫДАЛЯЮЦЬ АДРАЗУ

☎ — Гродзенская вобласць, Лідзія, 41 год. Ці можа нізкі ўзровень жалеза, гемаглабіну ўказваць на анкалагічнае захворванне? Страўнік абследавалі, з кішэчнікам асаблівых скаргаў няма. Узровень жалеза — 100. Тэрапеўт перапалохана кажа: «У вас там нешта расце». Але я ўжо стамілася абследавацца...

— Жалезадэфіцытная анемія, як правіла, звязваецца з дэфіцытам жалеза. Можна піць пры гэтым адпаведныя прэпараты, а праз пару гадоў будзе выяўлены анкалагічны працэс... Любая хранічная анемія — нагода для абследавання.

З чым можа быць звязаны нізкі гемаглабін? Ёсць дзве прычыны — парушэнне яго ўтварэння і яго празмерныя страты. Можна падазраваць, напрыклад, парушэнне ўсмоктвання жалеза — вельмі капрызнага, дарэчы, мікраэлемента. Вы можаце ўжываць яго кілаграмамі, але ўсмоктвацца будзе толькі пэўная колькасць, астатняе пройдзе «транзітам». Пры захворваннях страўніка — гастрыце, язве, каліце, хваробе Крона — назіраецца дэфіцыт рэчыва, без якога немагчымае ўсмоктванне жалеза. Адпаведна, урач прызначае абследаванне страўнікава-кішачнага тракту. Размова можа ісці і аб пухліне кішкі, якая траўмуецца калавымі масамі, з-за чаго хворы страчвае кроў, і ўказваць на гэта нам можа нізкі гемаглабін. Таму пры наяўнасці хранічнай анеміі абследуецца страўнікава-кішачны тракт, а таксама рэкамендуецца агляд гінеколага для выключэння матачных кровастрат, не звязаных з месячнымі. Сваё заключэнне павінен даць і гематолаг, паколькі сітуацыю можа справакаваць і захворванне касцявога мозга. Калі ўсё гэта выключаецца і мы мяркуем, што ёсць проста прыроднае парушэнне ўсмоктвання жалеза, то прымяняюцца прэпараты жалеза. Усё ж такі чым больш яго паступіць, тым вышэй верагоднасць, што большая яго частка будзе засвоена арганізмам.

— Кішэчнік усё ж такі трэба абследаваць?

— Трэба. Мы зараз для тых пацыентаў, якія адчуваюць павышаны страх перад працэдурай, укараняем каланаскапію пад кароткім наркозам. Можна без усякіх апасенняў і непрыемных адчуванняў прайсці абследаванне.

— А наколькі інфарматыўным будзе ультрагукавое даследаванне кішэчніка?

— Па-першае, патрэбны вельмі добры спецыяліст-дыягност. І такія ёсць на кафедры ўльтрагукавой дыягностыкі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі. Але трэба разумець абмежаванні гэтага метаду абследавання. Ультрагукавыя хвалі ў паветры не распаўсюджваюцца. А таму разглядванне кішэчніка, напоўненага паветрам, толькі абазначыць праблему, а далей усё роўна давядзецца звярнуцца да каланаскапіі. Вядома, не той метад даследавання, на які лёгка ідуць нашы грамадзяне. Аднак яны проста не ведаюць, што распаўсюджанасць раку кішэчніка ў нас імкліва расце. І гэта абумоўлена не толькі старэннем насельніцтва, але і спецыфікай харчавання — злоўжываннем мяса і вэнджаных прадуктаў, дэфіцытам раслінных ежы ў рацыёне.

Даволі моцным стымулам для праходжання каланаскапіі можа стаць уражвальны факт. Для людзей пасля 60 гадоў гэты метад даследавання зніжае рызыку развіцця раку кішэчніка ў бліжэйшыя дзесяць гадоў на 70-80 працэнтаў. У нашым выпадку мы кажам не пра магчымасць выяўлення пухліны на ранніх стадыях, а пра зніжэнне самой рызыкі! Чаму так? Часта крыніцай пухлін кішкі з'яўляюцца паліпы, якія ўтвараюцца на слізістай. А паліп памерам 3 см становіцца злаякасным у 100 працэнтах выпадкаў! Калі ж падчас каланаскапіі выяўляюцца паліпы, іх адразу ж выдаляюць.

ДЛЯ ЧАГО ОНКАМАРКЁРЫ?

☎ — Жлобін, Сяргей Віктаравіч. Наколькі сур'ёзна можна ставіцца да вынікаў абследавання на онкамаркёры? Каму, у якіх выпадках трэба праходзіць такі аналіз?

— Онкамаркёры шукаюць бялкі, якія выпрацоўваюць клеткі — і здаровыя, і анкалагічныя. У некаторых выпадках анкалагічныя клеткі выпрацоўваюць гэтых бялкоў больш, чым здаровыя. Для ранняй дыягностыкі можна прымяняць пакуль толькі адзін онкамаркёр — прастатспецыфічны антыген для выяўлення раку прастаты. Павышэнне ўзроўню ПСА дакладна звязана з наяўнасцю пухліны. Наогул гэты паказчык можа павялічвацца з узростам. Аднак, калі ён вышэй за 10, можна падазраваць новаўтварэнне. А дабраякаснае ці злаякаснае — трэба разбірацца. Вядома таксама, што павышэнне ўзроўню ПСА адбываецца за 5-6 гадоў да клінічнай праявы захворвання.

Іншыя онкамаркёры выкарыстоўваюцца ў якасці дапаможнага метаду абследавання. Дапусцім, хвораму выдалілі пухліну, пралячылі. Бяром аналіз на онкамаркёр і бачым, што ён у норме. Так мы разумеем, што перавышэнне нормы было звязана менавіта з пухлінай, а таму далей можам выкарыстоўваць такі аналіз для назірання.

Існуе, напрыклад, онкамаркёр на рак яечнікаў. Калі ў жанчыны гэты аналіз паказвае павышаную лічбу, можна працягнуць абследаванне. А можна рабіць такі аналіз для таго, каб дакладней вызначыцца з месцазнаходжаннем пухліны, калі ўзнікае пытанне з яе размяшчэннем. Яна ў яечніку ці кішэчніку? Павышаны онкамаркёр на рак яечнікаў здольны даць адказ. З іншага боку, само па сабе перавышэнне нормы пры абследаванні з дапамогай онкамаркёра на рак яечнікаў — не падстава для панікі. Устаноўленыя нормы дзейнічаюць для 80-90 працэнтаў жанчын, а для астатніх нормай можа быць «свой» паказчык.

☎ — Нясвіж, Вікторыя. Ці раіце вы вакцынаваць супраць раку шыйкі маткі дачку, якой зараз 9 гадоў? Якой будзе рызыка захворвання пасля прышчэпкі?

— Сёння ў нашай краіне зарэгістраваны дзве вакцыны супраць раку шыйкі маткі. Яны ўжо не такія дарагія, як падчас першых закупак. На жаль, супраць іншых анкалагічных захворванняў вакцын пакуль не існуе. А калі ўжо нешта такое ёсць, неабходна гэта выкарыстоўваць. У Мінску фіксуецца рост захваральнасці на рак шыйкі маткі. Прычына захворвання — інфіцыраванне вірусам папіломы чалавека. Вірус мае шмат тыпаў, і некалькі з іх прызнаны анкагеннымі. Даказана, што вакцынацыя дазваляе выпрацаваць імунітэт супраць гэтых анкагенных тыпаў. Вакцынацыя павінна праводзіцца да пачатку палавога жыцця. Аптымальным лічыцца 10-гадовы ўзрост. Раней лічылася, што для стойкага імунітэту патрэбны тры рэвакцынацыі. Сёння дастатковымі лічацца і два разы. Абмяркоўваецца пытанне аб уключэнні такога кшталту вакцыны ў каляндар абавязковых бясплатных прышчэпак у нашай краіне. Таму калі гаварыць непасрэдна пра вашу дачку, то, думаю, што год-два можна яшчэ пачакаць вырашэння гэтага пытання. Вакцына не дазваляе вірусу прыжыцца ў тканках, каб пачаць сваё разбуральнае дзеянне. Такім чынам, рызыка захворвання на рак шыйкі маткі зніжаецца на 80-90 працэнтаў.

Часта пытаюцца, што рабіць дарослым жанчынам, каб засцерагчыся ад гэтага віду раку. Раз у год абавязкова з'яўляцца на прафілактычны агляд да гінеколага і здаваць мазок. Тады спачатку ўрач своечасова выявіць дысплазію, лячэнне якой папярэджвае развіццё анкалагічнага захворвання.

У большасці выпадкаў імунная сістэма здольная сама вынішчыць гэты вірус. Нават калі вірус застанецца ў арганізме і пачне размнажацца, гэты працэс можна заўважыць і спыніць. Ад жанчыны патрабуецца своечасова прайсці пап-тэст, здаць мазок. І здаваць мазкі неабходна ў любым узросце, калі жанчына жыве палавым жыццём, паколькі рак шыйкі маткі сустракаецца нават у маладых, якім няма і трыццаці.

Святлана БАРЫСЕНКА.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Ігуменскі тракт
№ 42 (101)

БАЙКІ кухмістра ВЕРАШЧАКІ

ЛАМАНЦЫ І СЛІЖЫКІ

У канцы XIX стагоддзя, калі дабрабыт селяніна пасля двух-трох дзесяцігоддзяў цяжкай паслярэформеннай працы адчувальна вырас, куццёй-панцаком пачалі крыху гідзіцца (у шляхты гэта адбылося яшчэ ў першай палове XIX стагоддзя). На калядным або навагоднім стале яна ўсё ж стаяла — старыя заклікалі аддаць належную пашану даўняму звычаю. Але маладое пакаленне, асабліва дзеці, ледзь-ледзь «дзяўблі» пару лыжак, бо на стале ж не бракавала куды смачнейшых страў! І паступова роля галоўнай каляднай рытуальнай ежы пачала пераходзіць да *ламанцоў*, або *сліжыкаў* — невялічкага печыва, часам з прэснага, часам з кіслага цеста, якое елі з макавым малаком і мёдам.

Адна з літоўскіх назваў гэтага печыва — «кучукай», нешта накшталт «маленечкія куцейкі», што ясна паказвае на ролю, якая ім адводзіцца ў святочным меню. Гэтыя «кучукай», або інакш «сліжыкай», у сучасных літоўскіх крамах прадаюцца масава, з'яўляючыся недзе за тыдзень да Калядак і імгненна знікаючы пасля свята, каб вярнуцца толькі праз год. Ці магчыма змусіць да такой жорсткай дысцыпліны, да падтрымання гістарычнай памяці, да веры або хаця б да яе імітацыі сучасных беларускіх вытворцаў і спажыўцоў?..

І прэсныя ламанцы, і салодкія сліжыкі маюць тую ж сімволіку, што і куцця, і царкоўныя аблаткі, а больш дакладна — сімволіку хрысціянскага прычасця.

Зыходная форма гэтага рытуальнага печыва называецца ламанцы. Іх робяць з прэснага цеста і не столькі пякуць, колькі проста падсушваюць у печы, а потым ламаюць (адсюль назва) уздоўж ліній, папярэдне праведзеных на пласце цеста нажом. Коласава «Новая Зямля» сведчыць пра гэта так:

А там ламанцы-праснакі
З пшанічнай добрае мукі;
А макаў сок такі салодкі!
Ламанцы ў ім, ну, як калодкі —
Так добра макам праняліся,
У рот паложыш — абліжыся.

Прэсныя і цвёрдыя ламанцы, якім смак дадаваў толькі мак і мёд, відаць, былі пачатковай формай стравы, намякаючы на аблаткі, або гостыю — рытуальныя праснакі, якія хрысціянскія вернікі спажываюць падчас камуніі (прычасця). У некаторых месцах ламанцы рабіліся з такога самага цеста, што і *лазанкі* — і нават пераймалі гэтую назву. І насамрэч, дакладную мяжу паміж лазанкамі і ламанцамі правесці досыць цяжка. Умоўна можна лічыць, што лазанкі — гэта тое, што адварваюць або тушаць як макаронны выраб, часцей з рознымі дабаўкамі, а ламанцы — тое, што запякаюць або засушваюць у печы і ядуць як сухое печыва.

Але адвечнае імкненне да раскошы і камфорту, якое пранікала і ў сялянскае асяроддзе, прымушала і лазанкам шукаць замену, таму іх пачалі выцясняць сліжыкі, салодкае печыва з рошчыннага цеста, у якое мак часам дабаўлялі пры замешванні. Калі-нікалі недапечаныя сліжыкі хутка, каля 5 хвілін, адварвалі ў салёнай вадзе, як галушкі, і падавалі палітымі ўсё тымі ж мёдам і макавым малаком.

У некаторых мясцінах сліжыкі пяклі на самым пачатку Адвэнта (Піліпаўскага посту ў праваслаўных), і высушвалі ў ільняным мяшочку каля месяца. Сліжыкі вымалі з мяшочка за 2 гадзіны да Вігіліі і дабаўлялі да маку з мёдам, а ў больш заможных дамах падавалі з рознымі «бакалеямі» (арэхамі, сушанай садавіной, цукатамі і г.д.). Такая «кампазіцыя» чымсьці нагадвае сучасныя сухія сняданкі «мюслі». Вельмі прыгожа глядзіцца на святочным стале і мае цудоўны смак. Часам да назвы сліжыкаў дадаецца азначэнне «віленскія», бо, відаць, калісьці іх вынайшлі ў Вільні, а са сталіцы Вялікага Княства Літоўскага традыцыя разышлася па тэрыторыі сучаснай Літвы і па паўночным захадзе сучаснай Беларусі.

Аднак і прэсныя ламанцы, і салодкія сліжыкі, і іншыя варыяцыі на гэтую тэму маюць тую ж сімволіку, што і Куцця і царкоўныя просвіры, а больш дакладна — сімволіку хрысціянскага прычасця. І пра гэта не зашкодзіць памятаць таксама за навагоднім сталом. Кухмістр Верашчака зычыць усім чытачам шчаслівага і мірнага Новага года і спадзяецца яшчэ не раз сустрэцца з вамі. Аптымізму, здароўя і дабрабыту ў 2015-м!

ЛАМАНЦЫ-ПРАСНАКІ З МАКАВЫМ МАЛАКОМ

(6-8 порцый)

Складнікі: *1 ст. лыжка цукру, 1 шклянка мукі, 2 лыжачкі алею, соль.*

Спосаб прыгатавання: замясіць крутое цеста: развесці цукар у 1/4 шклянкі цеплаватай вады, змяшаць з мукой, алеем, дадаць солі, замясіць, дабаўляючы цеплаватай вады, калі трэба. Раскачаць у квадратны пласт каля 1 см таўшчынёй. Выкласці на пасыпаную мукой бляху, нарэзаць нажом на паверхні лініі падзелу на 4-сантыметровыя квадраты або ромбы. Запячы (ці падсушыць) у духоўцы пры 160°С, каб цеста набыло залаціста-карычневы колер. За 3-4 гадзіны да Вігіліі заліць макавым малаком (гл. рэцэпт ніжэй). Падаваць у глыбокіх талерках, як суп.

МАКАВАЕ МАЛАКО

Складнікі: *400 г маку, 1/2 шклянкі мёду (цукру).*

Спосаб прыгатавання: насыпаць мак у місу, заліць кіпнем, перамяшаць і пакінуць на 15 хвілін. Зліць ваду і зноў заліць кіпнем, перамяшаць і пакінуць на 30 хвілін, зноў зліць. 2-3 разы перамалоць у кухонным камбайне, ужываючы вельмі вострыя нажы, пакуль макавая маса не набудзе крыху белаваты колер ад соку. Закіпяціць 1,5 літра вады і заліць мак, дабавіць мёд або цукар і пакінуць у халодным месцы (можна таксама дадаць молатыя міндаль, разынкі і г.д.).

СЛІЖЫКІ

Складнікі: *1 ст. лыжка цукру, 15 г дражджэй, 2-3 ст. лыжкі малака, 1 шклянка мукі, 2 лыжачкі маку, у тры пальцы солі.*

Спосаб прыгатавання: расцерці дрожджы з 1 лыжачкай цукру, заліць малаком, пасыпаць 2-3 ст. лыжкамі мукі. Пакінуць у цёплым месцы на 15 хвілін, пакуль рошчына не пачне ўздымацца. Рэшту мукі прасеяць, змяшаць з рэштай цукру і макам. Дадаць рошчыну, соль і крыху цеплаватай вады. Старанна размяшаць, даліваючы вады ў выпадку патрэбы — цеста не павінна прыставаць да рук. Закрыць ільняным ручніком або сурвэткай і пакінуць у цёплым месцы на 20-30 хвілін. Скачаць з цеста «каўбаску» каля 1—1,5 см дыяметрам і нарэзаць на «гузікі» каля 1 см таўшчынёй. Выкласці на бляху, пасыпаную мукой або змазаную алеем. Запякаць у духоўцы пры 160°С, 10 хвілін. Падаваць з макавым малаком або з гарбатай, кавай.

Сліжыкі можна адварыць 5 хвілін у падсоленай вадзе, як галушкі, зліць кіпень, заліць халоднай вадой і падаваць палітымі макавым малаком, як ламанцы (папярэдні рэцэпт).

■ Захапленні

Навагоднія ўпрыгажэнні як... у Фабержэ

Калекцыянер плануе адкрыць пастаянны музей ёлачнай цацкі

Сёння мы ўжо прызвычаіліся бачыць лясную красуню, прыбраную шклянымі шарамі. Але так, вядома, было не заўсёды: першымі ўпрыгожваць святочнае дрэва цацкамі здагадаліся немцы. Напачатку на ёлку вешалі звычайныя яблыкі і іншыя ласункі. Але ў 1849 годзе нямецкія шкловыдзімальшчыкі вырашылі зрабіць свята яшчэ больш яскравым і ўпрыгожылі елку цацкамі са шкла. Менавіта сярэдзіна XIX стагоддзя стала тым часам, калі нарадзілася гэтая прыгожая навагодняя традыцыя.

Калі шкляныя ёлачныя цацкі ўпершыню з'явіліся ў Беларусі, сказаць складана. Аднак у савецкі час гэта традыцыя была ўжо надзвычай пашырана. У многіх дамах і сёння захаваліся дзівоснага хараства ёлачныя ўпрыгажэнні, выраблены ў той час. Мінчанін Андрэй Бягун надзвычай захапіўся збіраннем навагодніх шароў. Пачаўшы з улюбёных многімі савецкіх цацак, ён паступова сабраў калекцыі навагодніх упрыгажэнняў розных краін. У выніку атрымаўся... музей ёлачнай цацкі. Да сярэдзіны лютага яго можна ўбачыць у Нацыянальным гістарычным музеі. Карэспандэнт «Звязды» пагутарыла з куратарам і арганізатарам выставы Андрэем Бегуном, каб распытаць пра з'яўленне адметнага збору цацак:

— Андрэй, ці доўга вы збіралі такую калекцыю?

— Можна сказаць, што ўсё жыццё, калі ўлічваць савецкія цацкі, што мне дасталіся з дзяцінства. Аднак ідэя такога музея з'явілася некалькі гадоў таму. Я марыў не сабраць калекцыю, а зрабіць такую выставу, дзе кожны зможа ўбачыць тое, што яму цікава. Дзецям тут прыйдзецца даспадобы штучны снег і маленькі казачны гарадок. Людзей старэйшага пакалення зацікавіць экспазіцыя савецкай цацкі, якая нагадае ім юнацкія гады. Моладзі будзе цікава ўбачыць, чым сёння ўпрыгожваюць елкі ва ўсім свеце, пазнаёміцца з навінкамі, арыгінальнымі ідэямі. Цяпер, калі людзі ведаюць, што я адкрыў такі музей, яны прыносяць цацкі, старых Дзядоў Марозаў і калекцыя папаўняецца з кожным днём.

— На выставе прадстаўлены цацкі розных краін. Як вам удалося іх сабраць?

— Амаль усе цацкі я набываў: на аўкцыёнах, у інтэрнэце, на блышыных базарах, барахолках, у антыкварных крамах. Вялізны навагодні шар прыдбаў сёлета на барахолцы ў Будапешце. А яшчэ адзін гіганцкі шар — дакладная копія таго, што падарылі шкловыдзімальшчыкі Папу Рымскаму. Гэтая цацка занесена ў Кнігу рэкордаў Гінэса, як самая вялікая з тых, што выдзьмулі ўручную (выдзьмувалі амаль дзве гадзіны). Ёсць калекцыйныя ўпрыгажэнні, выпушчаныя ў абмежаванай колькасці. Сярод іх «Komozja» — польскія ёлачныя цацкі ручнога вырабу (ёсць зробленыя ў стылі яек Фабержэ, у выглядзе празрыстых шароў з фігуркамі ўнутры). Кожны год выпускаецца пэўная калекцыя, і больш паўтарацца яны не будуць. Такім чынам, кожная цацка мае сваю гісторыю.

— Як прафесіяналы ацэньваюць вашу калекцыю ёлачных цацак?

— На адкрыццё прыязджалі калегі з музеяў ёлачнай цацкі Масквы і Кіева. Яны заявілі, што наша калекцыя — самая лепшая. І гэта нягледзячы на тое, што іх музеі існуюць ужо некалькі гадоў, а гэты праект дэбютны. Наша калекцыя досыць вялікая. Спадзяюся, яна стане пастаянным музейным зборам.

— У вашым музеі можна набыць навагоднія сувеніры. Вы займаецеся таксама і вытворчасцю?

— Не зусім. Я працую з тэлесеткамі: праектую і будую сеткі сувязі. Мы запрасілі сюды гандляваць украінскіх вытворцаў. І нельга сказаць, што гэта бізнес-праект. Проста калі чалавек сыходзіць з музея, яму хочацца забраць з сабой пэўную часцінку ўбачанага. Наша памяць многае сцірае, а калі ў руках застаецца прадмет, успаміны робяцца больш яркімі. Таму мы і зрабілі тут невялікую крамку.

— Распавядзіце, як падбіралі беларускую экспазіцыю?

— Сёння ёлачнай беларускай цацкі, як такой, няма. Была спецыяльная фабрыка ў Мінску, але яна закрылася. Усе фонды ўзораў яе прадукцыі, пэўна, бясследна зніклі. Падбіраючы экспазіцыю нашай краіны, мы ўзялі саламяную цацку, зробленую на прадпрыемстве «Белмастпромыслы». Ёсць так званая «экавітрына», на якой у празрыстыя шары пакладзены жытнёвыя каласкі, — імкнуліся хоць неяк стварыць беларускі каларыт.

Няхай ёлачныя цацкі з'яўляюцца атрыбутам толькі Новага года, але ў нас не хапае такіх музеяў, такіх цікавінак, якімі можна заманьваць турыстаў.

— Ці не плануеце ўсё-такі заняцца вырабам беларускіх ёлачных цацак?

— Так, у нас ёсць ідэя адрадзіць вытворчасць айчыннай навагодняй цацкі. Аднак у якім выглядзе ўсё гэта ўвасобіцца, пакуль сказаць складана: ці гэта будзе асобная невялікая фабрыка, ці разавыя заказы будуць давацца пэўным майстрам... Навагоднае свята толькі раз у год, таму нашым рамеснікам не вельмі цікава рабіць такія рэчы, як ёлачныя цацкі, на жаль. Таму з нашай ідэяй адраджэння вытворчасці ёлачнай цацкі мы будзем першымі, і абавязкова лепшымі.

— Напэўна, такая вытворчасць надта дарагая. Майстры пралічылі ўсё і вырашылі не рызыкаваць?..

— Ведаеце, выставіць сваю калекцыю ў Нацыянальным гістарычным музеі таксама было дорага для нас. Таму пытанне не ў тым, каб зарабляць на такой справе грошы, а ў тым, каб рабіць гэта для душы. У некаторых нашых майстроў мы спрабавалі заказаць падстаўкі для ёлачных цацак, для экспанавання ў музеі. Але нам такія называлі цэны, што мы проста дзіву даваліся. Гэта называецца бізнес па-беларуску: маўляў, буду сядзець без працы, а калі вазьмуся за нешта, то ўжо злуплю з заказчыка па-максімуме. За адну падстаўку нашы майстры прасілі 15 долараў. У Польшчы мы набылі іх па 2 долары за штуку. Вось і адказ на тое, чаму ў Беларусі, у прыватнасці, няма ёлачных цацак.

— Куды трапіць ваша калекцыя пасля таго, як скончыцца выстава?

— Ёсць ідэя зрабіць гэты музей ёлачнай цацкі пастаянным. Яна знайшла свой водгук у дырэктара Нацыянальнага гістарычнага музея. Бо любы экспанат павінен быць дзесьці візуалізіраваны — і не толькі ў каталогу, але і за шклом вітрыны. Няхай ёлачныя цацкі з'яўляюцца атрыбутам толькі Новага года, але ў нас у Мінску, як і ў Беларусі, не хапае такіх музеяў, такіх цікавінак, якімі можна заманьваць турыстаў. Нам патрэбны месцы, якія будуць ствараць турыстычны твар горада. Мы разглядаем таксама магчымасць таго, каб знаць у арэнду і ўтрымліваць за свой кошт асобнае памяшканне для гэтага музея.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ,
фота аўтара

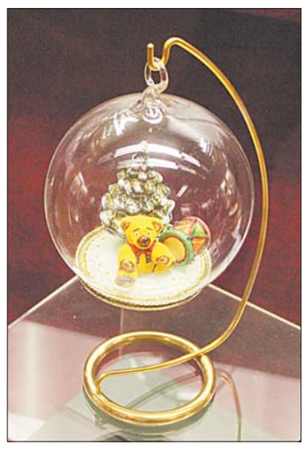

■ Брэнд краіны

МІНСКАЯ ТКАЧЫХА

Праграмістка на пенсіі робіць паясы

Святлана Сончык вырабляе паясы ўжо чацвёрты год. У свой час жанчына задумалася, чым будзе займацца на пенсіі?.. Убачыла ў метро аб'яву, што Беларускі саюз майстроў арганізоўвае курсы па розных відах рамёстваў, у тым ліку ткацтва, з гэтага ўсё і пачалося...

Яшчэ раней дачка Святланы ў школе хадзіла ў гурток па вырабе габеленаў, і маці надзвычай ўпадабала тое, што рабіла дзяўчо. Жанчына вырашыла таксама засвоіць майстэрства вырабу габеленаў. Аднак першыя тры месяцы на курсах вучылі ткацтву паясоў рознымі спосабамі — з тых часоў яна «захварэла» на паясы.

Ад камп'ютара — да натуральных рэчываў

Да таго, як заняцца вырабам паясоў, жанчына 40 гадоў працавала праграмістам. Кажа, што цяпер ёй цяжка нават падысці да камп'ютара — відаць, перапрацавала з ім за гады прафесійнай дзейнасці. Нават электронную пошту просіць правяраць дачку.

Ёсць у майстрыхі знаёмая, якая сёння вырабляе пернікі, а дагэтуль таксама ўсё жыццё працавала з камп'ютарам — цяпер ёй таксама не хочацца нават падыходзіць да гэтага агрэгата. Святлана адзначае:

— Такі доўгі час я працавала «ад» і «да», таму на пенсіі раблю выключна тыя рэчы, што мне падабаюцца. І нават заказы прымаю не ўсе, а толькі тыя, што даспадобы. Напрацаваўшыся з электроннай машынай, цяпер вельмі хачу быць бліжэй да ўсяго натуральнага. Таму я працую з ільном, воўнай, бавоўнай, і атрымліваю ад гэтага надзвычайную асалоду.

Муж Святланы напачатку быў супраць новага захаплення жонкі. Маўляў, развяла ў доме майстэрню і столькі часу губляе ў ёй. Аднак паступова ён прызвычаіўся. З адной паездкі нават прывёз прыгожыя драўляныя гузікі да яе вырабаў.

Чым больш чырвонага, тым глыбей на Палессе

Асабліва даспадобы Святлане Сончык прыйшлося ткацтва «на дошчачках». Па некаторых звестках, гэтаму віду рамяства ўжо шэсць тысяч гадоў. Распачыналася яно акурат на славянскіх землях.

Спосаб ткацтва называецца так, бо раней прылады для яго выраблялі ў асноўным з драўніны, часам з косці і каменю. Аднак цяпер тое ж прыстасаванне часта вырабляюць проста са склеенага кардону, у якім дзіркаколам робяцца адтуліны. Чым больш «дошчачак», тым больш шырокае палатно, заўважае майстар. Прычым атрымліваецца яно вельмі трывалым.

У Святланы ёсць набор традыцыйных узораў, якімі здаўна карысталіся ў ткацтве:

— Раней пояс быў абавязковай часткай адзення. У гардэробе нашых продкаў паясы меліся як святочныя, так і для працы: першыя, як правіла, былі больш яркімі і прыгожымі. Колеравая гама на Беларусі была надзвычай разнастайнай, у кожным раёне выкарыстоўваліся свае колеры. А папулярная сёння бела-чырвоная гама была распаўсюджана на Палессі.

Некаторыя ўзоры для сваіх паясоў жанчына прыдумвае сама. За адзін з іх, створаны ўласнай фантазіяй (да таго ж пояс з'яўляецца двухбаковым), Святлана Сончык атрымала дыплом першай ступені на конкурсе ткачоў Мінскай вобласці. У гэтым поясе, дарэчы, выразна відаць сімвал нашай краіны — валошка...

Цікава і тое, што, у залежнасці ад настрою майстрыхі, у яе вырабы падбіраюцца адмысловыя колеры. Такім чынам, паясы ў нейкім сэнсе адлюстроўваюць яе эмацыйны стан.

«Хапіла на пуцёўку ў Грэцыю»

Сёння асноўныя пакупнікі прадукцыі, якую вырабляе Святлана, — гэта моладзь, што захапляецца фальклорам і этнаграфіяй. Добра распрадаецца ўсё на фольк-фэсце «Камяніца», які на пачатку верасня ладзіцца пад Мінскам. На рыцарскія турніры, па словах жанчыны, людзі таксама прыходзяць не толькі ў сярэднявечных, але і ў народных строях. Набываюць паясы для свайго гардэроба і тыя ўмельцы, якія займаюцца іншымі відамі рамёстваў.

З вялікай ахвотай тканыя паясы замаўляюць у якасці падарунка тыя людзі, што збіраюцца ў іншую краіну. Непасрэдна з-за мяжы таксама ёсць попыт. Напрыклад, дачка пісьменніка Алеся Савіцкага набыла ў майстрыхі два паясы — для дачкі і зяця, якія жывуць у Амерыцы.

З такога захаплення для душы Святлана мае і такую-сякую капейку:

— Вядома, і пэўны прыбытак гэта прыносіць. Калі я займалася на курсах, акрамя мяне туды запісаліся толькі 4 чалавекі з усяго Мінска, таму занятак гэты даволі рэдкі. Я аддаю свае вырабы ў сувенірныя, рамесніцкія крамы, сама гандлюю імі на розных фэстах. Падчас чэмпіянату свету па хакеі, які ў нас праводзіўся, зарабіла даволі добра — хапіла на турыстычную пуцёўку ў Грэцыю.

Найлепшы сувенір за мяжу

Паясы, выраблены майстрыхай, могуць каштаваць як 200, так і 600 і больш тысяч беларускіх рублёў. Акрамя паясоў, якімі, як вядома, падпяразваюць кашулі, Святлана прапануе і папругі (тыя самыя вырабы, толькі са спражкай) — такі сучасны варыянт для моднікаў. Ёсць і «фенечкі» — плеценыя бранзалеты на руку.

Вырабы, якімі асабліва ганарыцца Святлана — гэта льняныя сумачкі з устаўкамі з габелена, тканымі або плеценымі ручкамі. Яны надзвычай зручныя, асабліва ў летнюю спёку, мяркуе жанчына.

— Гэтыя льняныя сумкі разышліся ўжо па ўсім свеце. Іх набывалі ў Бразілію, Швейцарыю, Расію, Казахстан і на Балканы. Падчас чэмпіянату свету іх заказвалі фіны, якія любяць аранжавыя і жоўтыя тоны. Англічанам прыйшліся даспадобы светла-зялёныя.

У Беларусі асноўныя пакупнікі гэтых аксесуараў — маладыя мамы. Бо такія сумачкі можна павесіць праз плячо і заўсёды трымаць пад рукой. Лён робіць іх лёгкімі і амаль незаўважнымі. А яркія габеленавыя ўстаўкі і плеценыя ручкі дадаюць сумачкам падабенства з творамі вялікіх куцюр'е, якія разумеюць, у чым сапраўдная прыгажосць...

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.
Фота аўтара

Край, дзе я жыву
Сумесны праект газеты «Звязда» і РГА «Белая Русь»

ЖЫЦЦЁ ДАЛА... ЧЫГУНКА

130 гадоў таму праз Ліду прайшоў першы цягнік

Участак Палескай чыгункі Вільня — Ліда — Баранавічы — Лунінец адкрыўся для рэгулярнага руху 30 снежня 1884 года. У гэты дзень з боку Вільні цераз Ліду на Баранавічы прайшоў першы цягнік.

Палескія чыгуначныя шляхі мелі важнае эканамічнае і ваенна-стратэгічнае значэнне для Беларусі. Яны спрыялі распрацоўцы лясных масіваў, развіццю дрэваапрацоўчай і гарбарнай прамысловасці, росту гарадоў. Дзякуючы чыгунцы набылі другое дыханне такія старажытныя беларускія гарады, як Ліда і Орша. Адначасова старыя і славутыя — Мсціслаў, Нясвіж, Навагрудак — разам з адсутнасцю чыгункі былі пазбаўлены стымулу для эканамічнага развіцця. Менавіта чыгунцы абавязаны сваім нараджэннем новыя гарады: Баранавічы, Маладзечна, Асіповічы, Жабінка, Жлобін, Лунінец ды іншыя.

Сярод інжынераў-чыгуначнікаў, якія будавалі Палескую дарогу, быў граф Ваўжынец Путкамер (1859—1923), унук славутай Марылі з Верашчакаў. Чыгунка прайшла за некалькі кіламетрах ад яго радавога маёнтка Бальценікі і была апошняй дарогай, у будаўніцтве якой ён прымаў удзел. Пабудаваўшы магістраль каля свайго маёнтка, у 1890 годзе граф выйшаў у адстаўку і пасяліўся ў сваім маёнтку. Ваўжынец Путкамер актыўна ўдзельнічаў у грамадскім жыцці краю, два разы абіраўся ў Дзяржаўную думу Расіі.

Пад будаўніцтва станцыі Ліда адышло 6 дзесяцін зямлі (6,83 гектара) саборнай царквы. Лідская станцыя будавалася за межамі горада, паміж горадам і вёскай Дварцовая Слабада. Пасля будаўніцтва гэтай магістралі горад пачаў пашырацца да вакзала, а Дварцовая Слабада стала месцам жыхарства чыгуначнікаў і паступова ўлілася ў горад. У Лідзе з бутавага каменю было пабудавана паравознае дэпо на два паравозы серыі «Чн» і першы драўляны вакзал. Дарэчы, большасць вакзалаў XIX стагоддзя Палескай чыгункі былі драўлянымі, яны рабіліся па тыповых праектах і адрозніваліся адзін ад аднаго ў асноўным памерамі. На Лідчыне, акрамя станцыі Ліда, з'явіліся станцыі Беняконі, Бастуны і Нёман.

Квіткі на цягнік былі нятанныя. З Віленскага календара за 1899 год можна даведацца, што нават пасля зніжэння кошту праезду, які адбыўся 1 снежня 1894 года, квіток ад Ліды да Вільні каштаваў: у першым класе — 3 рублі 20 капеек, у другім — 1 рубель 92 капейкі і ў трэцім класе — 1 рубель 28 капеек. Напрыклад, чалавек, які адназначна быў часткай гарадской эліты Ліды, наглядчык (дырэктар) самай грунтоўнай на той час навучальнай установы ў горадзе (павятовай двухкласнай вучэльні) С. Свідэрскі зарабляў 500 рублёў за год. Батон белага здобнага хлеба (300 г) каштаваў 7 капеек. Чырвонагалоўка (чырвоны корак), гарэлка, якую звалі ў народзе «казёнка», каштавала за бутэльку (0,61 літра) 40 капеек. У лідскай карчме, заплаціўшы 5 капеек, можна было выпіць 50 грамаў таннай гарэлкі і закусіць салёным агурком за 1 капейку. А наесціся ў такой карчме можна было за 10 капеек.

Першы Лідскі вакзал.

У чыгуначным раскладзе руху за 1906 год па Палескай чыгунцы з Вільні праз Ліду на Баранавічы — Сарны значыліся 3 цягнікі: хуткі, паштовы, таварны спецыяльны — і столькі ж цягнікоў рухалася ў адваротным кірунку.

На пачатку 1901 года, пасля перамоў на ўзроўні кіраўнікоў дзяржаў, Расіі далі французскія пазыкі на суму 200 мільёнаў рублёў для праектавання і будаўніцтва стратэгічных чыгунак. Новая стратэгічная двухкалейка Балагое — Сядлец будавалася з 1902-га па 1907 год. Яна прайшла праз Ліду і зрабіла горад чыгуначным вузлом. Тады ж быў пабудаваны і мураваны вакзал у Лідзе — аднатыпны з новымі вакзаламі ў Маладзечне і Ваўкавыску.

Леанід ЛАЎРЭШ.

ИЗВЕЩЕНИЕ
О ПРОВЕДЕНИИ 30 января 2015 г. ТОРГОВ по продаже конфискованного имущества

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)		
Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Начальная цена, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
Земельный участок с кадастровым номером 622087800001000129 площадью 0,1032 га, расположенный по адресу: Минская обл., Воложинский р-н, Садоводческое товарищество «Весна» (категория: земли населенных пунктов, садоводческих товариществ, дачных кооперативов; целевое назначение: земельный участок для садоводства в садоводческом товариществе «Весна»)	27 220 000	2 722 000

Организатор аукциона – УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 04.09.2006 № 559, и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором аукциона.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, определенной организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, определенной организатором аукциона); копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369; получатель – УП «Минский городской центр недвижимости», УНП 190398583. Для участия в аукционе по нескольким предметам торгов необходимо внести задаток в размере, установленном для предмета торгов с наибольшей начальной ценой.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем аукциона, наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона.

Аукцион проводится **30 января 2015 г. в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются **с 29.12.2014 по 27.01.2015 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45)** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327-40-22, (017) 327-48-36 – УП «Минский городской центр недвижимости».

ФСООО «Белкоопстрах» в г. Минске информирует о признании недействительными:

- страховые полисы по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездок за границу формы 2РН, 2РП серии БМ № 0403101, 0511292, 0511297, 0511298, 0650838, 0558608, 0511314, 0445081, 0583121, 0583130, 0583131, 0583132, 0583146, 0583147, 0594255, 0478534, 0518148, 0805829, 0640173, 0584472, 0546334, 0546335, 0798638, 0583301, 0692632, 0692633, 0584243, 0585819, 0585820, 611179, 0701403, 0700485, 0711565, 0711566, 0772631, 0786177, 0786178, 0786200, 0238269, 0649041, 0630703;
- страховое свидетельство по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории РБ серии ВА № 1363325.

УНП 100706519

Извещение о проведении конкурса по продаже имущества ОАО «Гродноопттторг»
Предмет конкурса № 1, в состав которого входят:

Административное здание (561 кв.м), инвентарный номер 400/С-5762, проходная (8 кв.м) инвентарный номер 400/С-70806, (административное здание, проходная) (12)	Склад-навес (склад – навес из металла) (103 кв.м), инвентарный номер 400/С-70762 (25)	Весы автомобильные АП-10 (РП-10Ш) (2006 г.)
Склад № 1 (828,1 кв.м) (здание склада № 1), инвентарный номер 400/С-57641(13)	Скдад-навес (навес для автомобилей) (466 кв.м), инвентарный номер 400/С-70763 (127)	Весы автомобильные РП-15Ш (2006 г.)
Склад (здание склада № 2,3) (3 659 кв.м), инвентарный номер 400/С-36959 (14)	Наружный водопровод (1961 г.)	Компрессор К-1(1999 г.)
Склад-арочник (здание арочного склада) (464 кв.м), инвентарный номер 400/С-70764 (17)	Ограждение территории (1990 г.)	Наружная канализация (1961 г.)
Проходная (14,5 кв.м), инвентарный номер 400/С-70794 (16)	Пожарный резервуар №1(1961 г.)	Электросети (1979 г.)
Гаражи (здание гаража) (567 кв.м), инвентарный номер 400/С-36956 (18)	Пожарный резервуар № 2 (1979 г.)	Площадка №1(1980 г.)
Зарядная (302 кв.м), инвентарный номер 400/С-36958 (19)	Комплект трансформаторной подстанции (1979 г.)	Площадки № 2,3,4 (1980 г.)
Склад олифы (95 кв.м), инвентарный номер 400/С-70774 (24)	Котел водогрейный Кадам" 61 кВт (1997 г.)	Подъездные пути (1980 г.)
Сторожевая будка (14 кв.м), инвентарный номер 400/С-70797 (23)	Котел водогрейный Кадам" 28 кВт (1997 г.)	Сверлильный станок (1981 г.)
Сторожевая будка (10 кв.м), инвентарный номер 400/С-70777 (22)	Котел КЧГ-8-98 "Полымя" (2012 г.)	Емкость металлическая (1988 г.)
Склад открытого хранения (1972 г.)	Кран козловой КК20-32 (1988 г.)	Емкость металлическая (1988 г.)
Склад-навес (склад – навес из металла) (171 кв.м), инвентарный номер 400/С-70760 (126)	Кран козловой КК20-32 (1988 г.)	Емкость металлическая (1988 г.)
	Кран-балка Т3 (1988 г.)	Емкость металлическая (1988 г.)
	Кран-штабелер (1980 г.)	Емкость металлическая (1988 г.)
	Мини АТС «Panasonik-TEM824RU» (2007 г.)	Насос UPS 40-120 F 1*230V (2006 г.)
	Охранно-пожарная сигнализация в административном здании (2008 г.)	Автоцистерна (1986 г.)
	Шкаф ШР-5 1600*500*300 (2008 г.)	Автоцистерна (1986 г.)
	Шкаф ШР-8 1700*800*450 (2008 г.)	Автомобиль МАЗ-437141-272 (2007 г.)
	Электронагреватель (2007 г.)	Автомобиль САЗ 3507 (1993 г.)
	Система устройства связи административного помещения (2008 г.)	Трактор МТЗ82 (1991 г.)
		Погрузчик Амкодор-208В (2006 г.)
		Автопогрузчик ДВ 1792 (1989 г.)
		Оргтехника, офисная мебель, товары на складах, неустановленное оборудование и иное имущество.

Место нахождение предмета конкурса: **г. Гродно, ул. Сокольская, 62.** Земельный участок с кадастровым номером 440100000001000790, площадь – 3,6347 га, назначение – эксплуатация и обслуживание зданий и сооружений базы.

Стоимость имущества – 28 673 156 266 рублей с НДС.

Сумма задатка – 2 867 315 000 бел. рублей.

При проведении конкурса участники обязаны при регистрации сдать запечатанные конверты с предложениями по цене предмета торгов и выполнению условий конкурса.

Продавец имущества – **ОАО «Гродноопттторг» (230001, г. Гродно, ул. Сокольская, 62, управляющий (029) 6822962).**

Организатор конкурса – **СООО «Глобал Тауэр» (220123, г. Минск, ул. Старовиленская, 131-7, тел. (033) 9028379).**

Условия конкурса по продаже имущества ОАО «Гродноопттторг».

Предоставление в безвозмездное пользование:

- помещений административного здания: приемная № 1, кабинет руководителя № 1а, кабинета юрисконсульта и экономиста № 2, кабинет главного бухгалтера № 3, кабинет главного инженера № 6, кабинет бухгалтерии № 8, архив № 17, серверная № 16 и имущества находящегося в них;
- складского помещения № 1 площадью 83,2 кв.м в складе № 1;
- здание зарядной площадью 302 кв.м, с инвентарным номером 400/С-36958;
- склада-навеса площадью 466 кв.м, с инвентарным номером капитального строения 400/С-70763 для обеспечения деятельности ОАО «Гродноопттторг», связанной с проведением процедуры банкротства до окончания ликвидационного производства.

Задаток вносится в срок установленный для приема документов на участие в конкурсе, по каждому из предметов конкурса, на которые регистрируется заявитель, на р/с № 3012127410010 Региональная Дирекция № 400 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Гродно, БИК 369, получатель – ОАО «Гродноопттторг», УНП 500013881.

К участию в конкурсе допускаются юридические и физические лица, индивидуальные предприниматели, заключившие соглашение с организатором конкурса о правах и обязанностях сторон при проведении конкурса, внесшие задаток и предоставившие организатору конкурса заявление на участие в торгах с приложением следующих документов:

заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении конкурса;

для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);

для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);

для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);

для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Прием заявлений на участие в торгах со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором торгов день и время, указанные в извещении о проведении конкурса. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в торгах.

Победителем конкурса признается участник, предложивший, по мнению комиссии, лучшие условия (наивысшую цену). Наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах конкурса и включает в себя НДС. Победитель конкурса (покупатель) и продавец подписывают договор купли-продажи предмета конкурса в течение 10 рабочих дней со дня проведения конкурса. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем конкурса (покупателем) в течение 1 (Одного) месяца со дня проведения конкурса. В случае признания конкурса несостоявшимся в связи с тем, что на участие в конкурсе подано заявление от единственного участника, предмет торгов продается единственному участнику, предмета конкурса по начальной цене, увеличенной на пять процентов при его согласии на покупку предмета конкурса на предложенных участником условиях при соответствии его предложений условиям конкурса.

Оплата вознаграждения и возмещение затрат за организацию и проведение конкурса осуществляется победителем конкурса (покупателем) помимо оплаты стоимости предмета конкурса в течение трех рабочих дней со дня его проведения в соответствии с порядком проведения конкурса.

Организатор конкурса имеет право не позднее чем за 5 дней до его начала снять с конкурса предмет торгов и отказаться от его проведения.

Конкурс проводится **02 февраля 2015 года в 13.00** по адресу: 230001, г. Гродно, ул. Сокольская, 62. Заявления и документы подаются в рабочие дни **с 27 по 30 января 2015 года включительно с 11.00 до 15.00** по адресу: г. Минск, пр. Дзержинского, 104-501. Срок окончания подачи заявок – **30 января 2015 г.**

Телефон для организации осмотра предмета конкурса: (044) 566 00 51

Телефоны для консультаций и справок: (033) 902 83 79, (029) 682 29 62

Сайт в интернете: www.opttorg.grodno.by

ЗАВЕРЕНО
Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь
_____Сушко С.А.
29.12.2014

БЕЛАРУСБАНК

УТВЕРЖДЕНО
Протокол заседания
Наблюдательного совета
ОАО «АСБ Беларусбанк»
12.12.2014 № 83

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ
ОБ ОТКРЫТОЙ ПРОДАЖЕ ОБЛИГАЦИЙ
Открытого акционерного общества «Сберегательный банк Беларусбанк»
сто восемьдесят восьмого – сто восемьдесят девятого выпусков

1. Полное и сокращенное наименование эмитента (на белорусском и русском языках)

Наименование эмитента на белорусском языке:

полное: Адкрытае акцыянернае таварыства «Ашчадны банк «Беларусбанк»;

сокращенное: ААТ «Акцыянерны Ашчадны банк «Беларусбанк» (ААТ «ААБ Беларусбанк»);

наименование эмитента на русском языке:

полное: Открытое акционерное общество «Сберегательный банк «Беларусбанк» (далее – Банк);

сокращенное: ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк» (ОАО «АСБ Беларусбанк»).

2. Место нахождения эмитента, телефон, факс, электронный адрес

Республика Беларусь, 220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18;

телефон: (017) 3090433; телефон/факс: (017) 2222626;

e-mail: info@belarusbank.by.

3. Номера расчетного и/или валютного счетов эмитента, на которые будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи облигаций

Покупатели, изъявившие желание приобрести облигации Банка сто восемьдесят восьмого – сто восемьдесят девятого выпусков (далее – Облигации) на внебиржевом рынке, перечисляют Банку денежные средства в валюте номинала облигации соответствующего выпуска в безналичном порядке на балансовый счет 4940 в Банке, код 795, в соответствии с договором открытой продажи Облигаций.

Расчеты при открытой продаже Облигаций на биржевом рынке проводятся в валюте номинала облигации соответствующего выпуска в соответствии с регламентом расчетов ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа» (далее – Биржа).

Нерезиденты Республики Беларусь могут приобретать Облигации в соответствии с требованиями действующего законодательства Республики Беларусь.

4. Наименование периодического печатного издания, определенного эмитентом для раскрытия информации

Банк публикует в газете «Звязда» следующую информацию:

годовой отчет Банка за отчетный год – не позднее 25 апреля текущего года (годовой отчет за 2013 год опубликован 19.04.2014, № 73);

о принятом решении о реорганизации или ликвидации Банка – в течение 2-х месяцев с момента принятия такого решения;

сведения, подлежащие опубликованию в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)» – в течение 5 дней с момента получения соответствующего судебного постановления;

о внесенных изменениях в Проспект эмиссии облигаций сто восемьдесят восьмого – сто восемьдесят девятого выпусков Открытого акционерного общества «Сберегательный банк «Беларусбанк» (далее – Проспект эмиссии) – в срок не позднее 7 дней после регистрации указанных изменений Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь (далее – Регистрирующий орган).

5. Наименование депозитария, обслуживающего эмитента

Депозитарием эмитента является депозитарий Банка (Банк зарегистрирован Национальным банком Республики Беларусь, номер государственной регистрации Банка – 056, код депозитария Банка – 005), расположенный по адресу: Республика Беларусь, 220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18, действующий на основании специального разрешения (лицензии) Министерства финансов Республики Беларусь на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам № 02200/5200-1246-1089 сроком действия до 29.07.2022.

6. Размер уставного фонда эмитента

Уставный фонд Банка составляет 16 688 787 859 000 белорусских рублей.

7. Место, время и способ ознакомления с проспектом эмиссии облигаций

С Проспектом эмиссии можно ознакомиться в период открытой продажи Облигаций на официальном сайте Банка по адресу: http://belarusbank.by.

С копией Проспекта эмиссии можно ознакомиться в местах продажи Облигаций, указанных в пункте 11 настоящего документа, ежедневно (кроме выходных и нерабочих праздничных дней) в течение операционного дня соответствующего учреждения Банка.

8. Форма выпуска облигаций, объем эмиссии, количество и номинальная стоимость облигаций

Банк выпускает именные, бездокументарные, процентные, неконвертируемые Облигации:

№ выпуска	Объем эмиссии по номинальной стоимости	Количество облигаций, штук	Серия, номера Облигаций	Номинальная стоимость Облигации
188	120 000 000 (Сто двадцать миллионов) долларов США	120 000	ЖП188, с 000001 по 120000	1 000 долларов США
189	120 000 000 (Сто двадцать миллионов) евро	120 000	ЖР189, с 000001 по 120000	1 000 евро

9. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям

Облигации выпускаются в соответствии с подпунктом 1.8 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28.04.2006 № 277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг» в пределах 80 процентов нормативного капитала Банка по согласованию с Национальным банком Республики Беларусь.

10. Период проведения открытой продажи облигаций

Банк проводит открытую продажу Облигаций с 31.12.2014 по 30.12.2016, если иной срок до окончания открытой продажи Облигаций не будет определен Правлением и Наблюдательным советом Банка. Период проведения открытой продажи Облигаций может быть сокращен также в случае полной реализации всего объема эмиссии Облигаций.

11. Место и время проведения открытой продажи облигаций

Размещение Облигаций осуществляется Банком путем их открытой продажи на внебиржевом и/или биржевом рынках.

На внебиржевом рынке размещение Облигаций осуществляется на основании договоров открытой продажи Облигаций департаментом инвестиций и ценных бумаг центрального аппарата Банка (Республика Беларусь, 220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18, тел. (017) 3090433, факс (017) 2222626), а также учреждениями Банка (филиалами-областными (Минским) управлениями, филиалами, центрами банковских услуг). Отделения Банка в размещении Облигаций не участвуют.

Список учреждений Банка размещен на официальном интернет-сайте Банка (http://belarusbank.by), а также в Проспекте эмиссии. Время проведения продажи Облигаций – ежедневно, кроме выходных и праздничных дней, установленных в Республике Беларусь, в соответствии с регламентом работы соответствующего учреждения Банка.

На биржевом рынке размещение Облигаций осуществляется в торговой системе Биржи в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Покупатели могут приобрести Облигации на биржевом рынке только с использованием услуг профессионального участника рынка ценных бумаг – члена секции фондового рынка Биржи (далее – Профучастник) (за исключением покупателей, являющихся Профучастниками). Список Профучастников размещен на официальном интернет-сайте Биржи в разделе: http://www.bcse.by/bcse-stock-market/participants/stockMembers.aspx.

Время проведения продажи Облигаций – в соответствии с регламентом торгового дня Биржи.

12. Покупатели облигаций

Покупателями Облигаций могут быть физические и юридические лица, индивидуальные предприниматели – резиденты и/или нерезиденты Республики Беларусь.

13. Порядок определения стоимости облигации при проведении открытой продажи облигации

В день начала открытой продажи Облигаций (31.12.2014), а также в даты выплаты процентного дохода Облигации продаются Покупателю по цене, равной номинальной стоимости Облигации. Даты выплаты процентного дохода указаны в пункте 18 настоящего документа.

В иные дни периода открытой продажи Облигации продаются по их текущей стоимости.

14. Срок обращения Облигаций – 3642 календарных дня (с 31.12.2014 по 20.12.2024). Для расчета срока обращения Облигаций день начала размещения и день начала погашения Облигаций считаются одним днем.

15. Дата начала погашения Облигаций – 20.12.2024. Дата окончания погашения Облигаций совпадает с датой начала погашения Облигаций.

16. Размер дохода по облигациям, условия его выплаты

По Облигациям установлен постоянный процентный доход (далее – доход), выплачиваемый владельцам Облигаций периодически в течение срока обращения Облигаций.

Ставка дохода по Облигации равна 5 (Пяти) процентам годовых.

Доход выплачивается на основании реестра владельцев облигаций соответствующего выпуска (далее – реестр) для целей выплаты дохода, сформированного депозитарием Банка, путем перечисления в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь причитающихся денежных средств в валюте номинала облигации соответствующего выпуска на счета владельцев Облигаций, являющихся таковыми по состоянию на дату закрытия реестра. Даты формирования реестра указаны в пункте 18 настоящего документа.

17. Период начисления дохода по облигации

Доход по Облигациям начисляется в период с 01.01.2015 по 20.12.2024 (с даты, следующей за датой начала размещения Облигации, по дату начала погашения Облигации) включительно.

Доход за первый период начисляется с даты, следующей за датой начала размещения Облигации, по дату его выплаты включительно. Доход по остальным периодам, включая последний, начисляется с даты, следующей за датой выплаты дохода за предшествующий период, по дату выплаты дохода за соответствующий период начисления дохода (в последнем периоде – по дату начала погашения) включительно.

18. Даты выплаты дохода. Даты формирования реестра владельцев облигаций для целей выплаты дохода

Доход по Облигациям выплачивается в дату окончания соответствующего периода начисления дохода:

ПЕРИОД НАЧИСЛЕНИЯ ДОХОДА				Дата формирования реестра для целей выплаты дохода
№ п/п	начало периода	конец периода, дата выплаты дохода	продолжительность периода, дней	
1	01.01.2015	20.03.2015	79	16.03.2015
2	21.03.2015	20.06.2015	92	16.06.2015
3	21.06.2015	20.09.2015	92	16.09.2015
4	21.09.2015	20.12.2015	91	16.12.2015
5	21.12.2015	20.03.2016	91	16.03.2016
6	21.03.2016	20.06.2016	92	16.06.2016
7	21.06.2016	20.09.2016	92	16.09.2016
8	21.09.2016	20.12.2016	91	16.12.2016
9	21.12.2016	20.03.2017	90	16.03.2017
10	21.03.2017	20.06.2017	92	16.06.2017
11	21.06.2017	20.09.2017	92	16.09.2017
12	21.09.2017	20.12.2017	91	16.12.2017
13	21.12.2017	20.03.2018	90	16.03.2018
14	21.03.2018	20.06.2018	92	16.06.2018
15	21.06.2018	20.09.2018	92	16.09.2018
16	21.09.2018	20.12.2018	91	16.12.2018
17	21.12.2018	20.03.2019	90	16.03.2019
18	21.03.2019	20.06.2019	92	16.06.2019
19	21.06.2019	20.09.2019	92	16.09.2019
20	21.09.2019	20.12.2019	91	16.12.2019
21	21.12.2019	20.03.2020	91	16.03.2020
22	21.03.2020	20.06.2020	92	16.06.2020
23	21.06.2020	20.09.2020	92	16.09.2020
24	21.09.2020	20.12.2020	91	16.12.2020
25	21.12.2020	20.03.2021	90	16.03.2021
26	21.03.2021	20.06.2021	92	16.06.2021
27	21.06.2021	20.09.2021	92	16.09.2021
28	21.09.2021	20.12.2021	91	16.12.2021
29	21.12.2021	20.03.2022	90	16.03.2022
30	21.03.2022	20.06.2022	92	16.06.2022
31	21.06.2022	20.09.2022	92	16.09.2022
32	21.09.2022	20.12.2022	91	16.12.2022
33	21.12.2022	20.03.2023	90	16.03.2023
34	21.03.2023	20.06.2023	92	16.06.2023
35	21.06.2023	20.09.2023	92	16.09.2023
36	21.09.2023	20.12.2023	91	16.12.2023
37	21.12.2023	20.03.2024	91	16.03.2024
38	21.03.2024	20.06.2024	92	16.06.2024
39	21.06.2024	20.09.2024	92	16.09.2024
40	21.09.2024	20.12.2024	91	16.12.2024
ИТОГО:			3642	

В случае если дата выплаты дохода выпадает на нерабочий день, фактическая выплата дохода осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты на сумму дохода по Облигациям за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

Под нерабочими днями в настоящем документе понимаются выходные дни, государственные праздники и праздничные дни, установленные и объявленные Советом Министров Республики Беларусь, Президентом Республики Беларусь нерабочими днями, а также установленные в ином государстве – в случае перечисления дохода через банк-корреспондент, расположенный в данном государстве.

В случае если дата формирования реестра для целей выплаты дохода выпадает на нерабочий день, установленный в Республике Беларусь, фактическое формирование реестра осуществляется в последний рабочий день, предшествующий нерабочему дню.

19. Условия и порядок досрочного погашения (аннулирования) облигаций

Банк может принять решение о досрочном погашении (аннулировании) облигаций сто восемьдесят восьмого и/или сто восемьдесят девятого выпусков Банка либо части указанных выпусков (далее – досрочно погашаемые облигации) в следующих случаях:

а) принятия соответствующего решения Правлением и Наблюдательным советом Банка. О данном решении Банк письменно уведомляет владельцев досрочно погашаемых облигаций не позднее 4 рабочих дней до установленной даты начала их досрочного погашения;

б) приобретения Банком Облигаций до даты окончания срока обращения Облигаций в порядке, определенном пунктом 21 настоящего документа.

Кроме того, Банк может принять решение об аннулировании Облигаций, не размещенных на момент принятия такого решения.

При досрочном погашении владельцам досрочно погашаемых облигаций выплачивается их номинальная стоимость, а также доход, рассчитанный с даты, следующей за датой выплаты процентного дохода за предшествующий период, по дату начала досрочного погашения включительно.

Досрочное погашение Облигаций осуществляется Банком в отношении лиц, указанных в реестре, который формируется депозитарием Банка за 4 рабочих дня до установленной Банком даты начала досрочного погашения облигаций соответствующего выпуска, путем перечисления в безналичном порядке в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь причитающихся денежных средств в валюте номинала облигации соответствующего выпуска на счета владельцев досрочно погашаемых облигаций.

В соответствии с законодательством Республики Беларусь владельцы Облигаций обязаны осуществить перевод досрочно погашаемых облигаций на счет «депо» Банка не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления Банком денежных средств, необходимых для досрочного погашения облигаций.

20. Порядок погашения облигаций

При погашении Облигаций владельцам Облигаций выплачивается номинальная стоимость Облигаций, а также доход за последний период начисления дохода (иные неполученные доходы – при их наличии).

Погашение Облигаций осуществляется Банком в отношении лиц, указанных в реестре для целей погашения Облигаций, который формируется депозитарием Банка по состоянию на 16.12.2024, путем перечисления в безналичном порядке в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь причитающихся денежных средств в валюте номинала облигации соответствующего выпуска на счета их владельцев.

В случае если день погашения выпадает на нерабочий день, погашение осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты на сумму погашения за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

В соответствии с законодательством Республики Беларусь владельцы Облигаций обязаны осуществить перевод погашаемых Облигаций на счет «депо» Банка не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления Банком денежных средств, необходимых для погашения Облигаций.

21. Условия и порядок приобретения облигаций эмитентом до даты начала их погашения

В период обращения Облигаций Банк осуществляет приобретение Облигаций до даты начала их погашения с возможностью последующего обращения Облигаций (далее – выкуп):

- на биржевом рынке в соответствии с правилами Биржи;
- на внебиржевом рынке в соответствии с заключенными договорами купли-продажи облигаций.

Выкуп осуществляется в даты выплаты дохода по Облигациям, указанные в пункте 18 настоящего документа (за исключением последнего периода), по цене, равной номинальной стоимости облигации соответствующего выпуска. Если установленная дата выкупа выпадает на нерабочий день, выкуп облигаций соответствующего выпуска осуществляется Банком по номинальной стоимости в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты по выкупленным Облигациям за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

Кроме того, в период обращения Облигаций Банк имеет право:

приобретать Облигации в иные сроки (цену и количество приобретаемых Облигаций определяет Банк), начиная с 12.01.2015;

осуществлять дальнейшую реализацию или досрочное погашение выкупленных Облигаций;

совершать иные действия с Облигациями в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

22. Порядок обращения облигаций

Обращение Облигаций осуществляется на внебиржевом рынке и/или в торговой системе Биржи среди физических и юридических лиц, индивидуальных предпринимателей – резидентов и/или нерезидентов Республики Беларусь, в установленном законодательством Республики Беларусь порядке.

Сделки с Облигациями на вторичном рынке прекращаются за 4 рабочих дня до даты начала погашения Облигаций, указанной в пункте 15 настоящего документа.

Первый заместитель Председателя Правления Открытого акционерного общества «Сберегательный банк «Беларусбанк» **Г.С.Господарик**

Главный бухгалтер Открытого акционерного общества «Сберегательный банк «Беларусбанк» **И.П.Лысоковская**

Директор Унитарного предприятия по оказанию услуг на рынке ценных бумаг «АСБ БРОКЕР» **В.С.Санкович**

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 24.05.2013, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

ООО «БЕЛИНВЕСТОЦЕНКА»
извещает о проведении открытого аукциона ПО ПРОДАЖЕ ЗДАНИЯ СТОЛОВОЙ С ОБОРУДОВАНИЕМ ОАО «Кричевцементношифер»

Лот № 1. Здание столовой с ограждением, проездами, площадками, оборудованием столовой (82 единицы), расположенные по адресу: г. Кричев, ул. Зеленая, 4

Характеристика объектов: Здание столовой (инв. № 00110080, рег. № в ЕГРНИ 730/С-181, двухэтажное кирпичное здание, 1981 г, общая площадь 1379 кв.м, имеются все коммуникации), ограждение декоративное металлическое (инв. № 00220159, длина 38 м), ограждение ж/б (инв. № 220082-1, рег. № в ЕГРНИ 730/С-13334, длина 40 м), ограждение кирпичное (инв. № 00220082, оштукатурено, длина 24,1 м), ограждение декоративное ж/б (инв. № 00220158, длина 105 м), проезды и площадки асфальтобетонные (инв. № 00220161), тротуары бетонные (инв. № 00220160), торговое оборудование в количестве 82 единиц: витрина холодильная (инв. № 00444234), 3 витрины холодильные ВХС-1М (инв. № 00440801-00440803), водонагреватель SGHP100 (инв. № 00444235), 3 кондиционера (инв. №№ 00444142, 00444144, 00444145), кондиционер HSU-09HD03/R2 (инв. № 00445194), кондиционер RK-48 ИН/RK-48НМЕ (инв. № 00445353), кондиционер RK-48 ИН/RK-48НМЕ (инв. № 00445352), ларь морозильный CSG 45 (инв. № 00444894), ларь морозильный ELCOLD CSG35 (инв. № 00444338), ларь морозильный FROSTOR F400 (инв. № 00445541), линия-прилавок (инв. № 00440460), лифт ЛТ-100 (инв. № 00440463), лифт ЛТН-100 (инв. № 00440464), машина посудомоечная МПУ-700-01 (инв. № 00445130), морозильник (инв. № 00440847), морозильник Атлант (инв. № 00445164), печь ротационная (хлебопечка) (инв. № 00440673), 2 плиты электрические промышл.ПЭМ4-010 (инв. № 00445054,№ 00445058), пожарная сигнализация (инв. № 00640427, № 00640153), система видеонаблюдения (инв. № 00444876, № 00640197), системный блок Cel-950 (инв. № 01340116), системный блок ICS (инв. № 01340131), СПЛИТ KLS 218 (инв. № 00445503), СПЛИТ KLS 220 (инв. № 00445500), СПЛИТ KMS 107 (инв. № 00445501), СПЛИТ KMS 120 (инв. № 00445502), теплосчётчик ТЭМ-05М-1 ду50 (инв. № 00640124), течеискатель LS 790 (инв. № 00640555), холодильник (быт.) (инв. № 00440455), холодильник МХМ 268-00 (инв. № 00444203), 3 холодильника МХМ 2706-00 (инв. № 00440835, №00440836, №00445100), холодильник-морозильник ХМ-6221-100 (инв. № 00445664), холодильник-морозильник ХМ-4012-022 (инв. № 00445530), холодильный агрегат Сплит-система (инв. № 00444187), холодильный шкаф ШХ-0,56 (инв. № 00440800), 2 электропечи (инв. № 00440792, № 00440791), электросковорода СЭСМ-0,2Ч (инв. № 00445140), набор корпусной мебели «Орфей-7» (инв. № 00970384), набор мебели «Синявка» (инв. № 00970035), 20 стульев «Тирамису-дуо алюм»120*74 (инв. №№ 00970320-00970335, 00970346- 00970349), стол для заседаний (инв. № 00970090), 11 шкафов металлических гардеробных на 2 отделения (каждое разделено пополам) (инв. № 00970362-00970372). Объекты продаются в собственность без условий.

Площадь земельного участка 1,9065 га, кадастровый номер 724050100001004662 предоставлен в постоянное пользование.

Объект продается без условий.

Начальная цена продажи **4 484 974 860** (четыре миллиарда четыреста восемьдесят четыре миллиона девятьсот семьдесят четыре тысячи восемьсот шестьдесят) рублей с учетом НДС 20%.

Сумма задатка **484 497 486** (четыреста восемьдесят четыре миллиона четыреста девяносто семь тысяч четыреста восемьдесят шесть) рублей.

Аукцион состоится **30 января 2015 г. в 15.00** по адресу: Кричевский район, Краснобудский сельсовет, 2 АБК в районе месторождения «Каменка», актовый зал.

Продавец объекта – ОАО «Кричевцементношифер».

Организатор аукциона – ООО «БелИнвестОценка».

К участию в торгах допускаются юридические и физические, подавшие заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым Объектом (по форме, установленной Организатором аукциона) и заключившие с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (по форме, установленной Организатором аукциона), представившие заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, а также следующие документы: юр. лица – доверенность, выданную представителю юр. лица, копии учредительных документов, свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; индивидуальные предприниматели – копию свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; физ. лица – паспорт, представители физ.лиц – паспорт и доверенность, удостоверенную нотариально; организациям и физ. лицам (нерезидентам РБ) – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса

■ На слыху

ХУТКАПЛЫННАСЦЬ «ЧАСУ»

Беларусь на «Еўрабачанні-2015» прадставіць дуэт скрыпкі і голасу

У ноч на мінулую суботу адбылася маленькая сенсацыя: фаварыт нацыянальнага адбору на «Еўрабачанне» — сабраны Аляксандрам Рыбаком дзявочы гурт «Мілкі», у перамозе якога многія, у тым ліку і сам знакаміты куратар, былі ўпэўнены, не ўвайшоў нават у тройку лідараў. Паводле сумеснага рашэння гледачоў і прафесійнага журы нашу краіну на юбілейным конкурсе ў Вене прадставіць дуэт спевака Юзары і скрыпачкі Маймуны. Іх англамоўную кампазіцыю «Time» («Час») гледачы паставілі на 3-е месца, а журы — на першае (76 балаў ад 7 суддзяў). Але менавіта меркаванне музычных прафесіяналаў аказалася вырашальным.

Крыху ўступілі пераможцам спявачкі Анастасія Малашкевіч і Гюнеш: яны размясціліся на 2-м і 3-м месцах адпаведна. А вось гурт «Мілкі», які ў рэйтынгу гледачоў стаў другім, а паводле версіі журы — у лепшым выпадку чацвёртым-пятым, у выніку апынуўся толькі на чацвёртым месцы. Усяго ж у сёлетнім фінале нацыянальнага адбору выступілі 15 артыстаў і калектываў. Для кагосьці з іх, як для пераможцы глядацкага галасавання — брэсцкага гурта «Muzzart», гэтае шоу стала прарывам і цудоўнай магчымасцю паказаць сябе шырокай публіцы. Хтосьці, наадварот, апынуўся ў аўтсайдарах — зрэшты, як заўжды бывае ў конкурсах.

Пакуль прымалі першыя віншаванні відавочна разгубленыя Юрый Наўроцкі (так па пашпарце завуць спевака Юзары) і Маймуна (з арабскай перакладаецца як «блаславёная»; гэта сапраўднае імя скрыпачкі), пакрыўджаны Аляксандр Рыбак на эмоцыях запісаў і выклаў у сеціва відэазварот да ўсіх прыхільнікаў — сваіх і конкурсу наогул. «Кожны год пры сустрэчы беларуская дэлегацыя прасіла ў мяне напісаць песню, якая можа перамагчы на «Еўрабачанні». І вось я напісаў... Патраціў час, шмат грошай, знайшоў унікальных таленавітых дзяўчат і напісаў ім песню пра чыстую, шчырую Беларусь... — з горыччу і ледзь не са слязамі канстатуе ў звароце Рыбак. — Паўсюль у Еўропе нас падтрымліваюць эксперты, фанаты «Еўрабачання», а тут журы вырашыла ўсё праваліць. Я бачыў гэтае журы, з усімі сустракаўся. Мне казалі: «Заўжды будзем цябе падтрымліваць» — і вось так падтрымалі. Спадзяюся, што больш ніколі ў жыцці гэтае журы

не ўбачу, бо вельмі цяжка будзе рабіць выгляд, што я рад і мне хочацца ўсміхацца».

...З Сашам мы знаёмы асабіста — упершыню сустрэліся ў 2009 годзе, яшчэ да таго, як ён стаў пераможцам «Еўрабачання». І ў мяне склалася ўражанне, што за пяць гадоў нарвежскі артыст беларускага паходжання амаль не змяніўся — застаўся гэткім Пітэрам Пэнам ад музыкі, які робіць усё шчыра, ад душы, абсалютна верыць у абраную справу і бачыць у людзях найперш лепшы бок. Таму гэта абсалютна не той выпадак, калі карціць пазараднічаць і пакпіць з няўдачы. Але, з іншага боку, шоу-бізнес — такое поле, на якім вельмі важна як мага раней навучыцца трымаць удар, бо ніякі поспех не прыходзіць адразу і назаўжды, бо любоў публікі часта суб'ектыўная і мімалётная... І каму, як не пераможцу «Еўрабачання», пра гэта варта памятаць!

Для параўнання: спявачка Гюнеш удзельнічала ў нацыянальным адборы на «Еўрабачанне» шэсць разоў і кожны раз станавілася ў лепшым выпадку другой. Што можа быць больш крыўдным? Але яна трымала ўдар, як стойкі алавяны салдацік, чым і заслужыла не толькі глядацкія сімпатыі, але і павагу прафесіяналаў. Таму ж Юзары пашанцавала з трэцяй спробы — мабыць, на гэты раз проста ўсе зоркі сышліся. Напрыклад, асабіста мне яго кампазіцыя з крыху футурыстычным, крыху скандынаўскім, крыху інтэрнацыянальным каларытам спадабалася больш, чым сыраватыя прыпеўкі «Мілак», у якіх слоўцы «дзяўкі» і «хлапцы» выглядалі, быццам адзенне з чужога пляча... Калі меркаваць па тым, што трое членаў журы, у тым ліку яго старшыня, кіраўнік Белтэлерадыёкампаніі Генадзь Давыдзька, паставілі Юзары і Маймуне 12 балаў, так падалося не мне адной. А калі меркаваць па рэкордна нізкай актыўнасці глядацкага галасавання, сёлета многім наогул няма справы да «Еўрабачання» і нашых у ім удзельнікаў — сумна, але факт...

Што далей? Можна паспрабаваць гучна апратэставаць вынікі (для беларускага нацыянальнага адбору гэта ўжо амаль традыцыя) і перасварыцца з калегамі па цэху. А можна зрабіць пэўныя высновы і працягваць працаваць, каб пацвердзіць не на словах, а на справе сваю «самасць». На сёння выбар зроблены. Наколькі ён аказаўся ўдалым і як прагучыць «Час» — пакажа, даруйце за каламбур, час. А пакуль што — шоу павінна працягвацца!

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

Даведка «Звязды»

Юзары (Юрый Наўроцкі) — 23-гадовы спявак з сям'і патомных музыкантаў, сын Галіны Грамовіч (салістка Нацыянальнага акадэмічнага канцэртнага аркестра пад кіраўніцтвам Міхаіла Фінберга), выпускнік джазавага аддзялення Санкт-Пецярбургскага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, лаўрэат міжнароднага конкурсу маладых выканаўцаў «Новая хваля-2011», удзельнік «Еўрабачання-2011» (у якасці бэк-вакаліста беларускай прадстаўніцы Настассі Віннікавай), аранжыроўшчык конкурснай песні дзіцячага «Еўрабачання-2014».

Маймуна Амаду Мурашка (Дзіко) — 34-гадовая скрыпачка Прэзідэнцкага аркестра пад кіраўніцтвам Віктара Бабарыкіна, выпускніца Беларускай акадэміі музыкі, лаўрэат і прызёр многіх міжнародных музычных конкурсаў. У яе жылах перамяшаліся беларуская, украінская, афрыканская і іспанская кроў, а ў музыцы — класіка і модны стыль «красовер». Двойчы мама.

«Дзень добры, Новы год!»

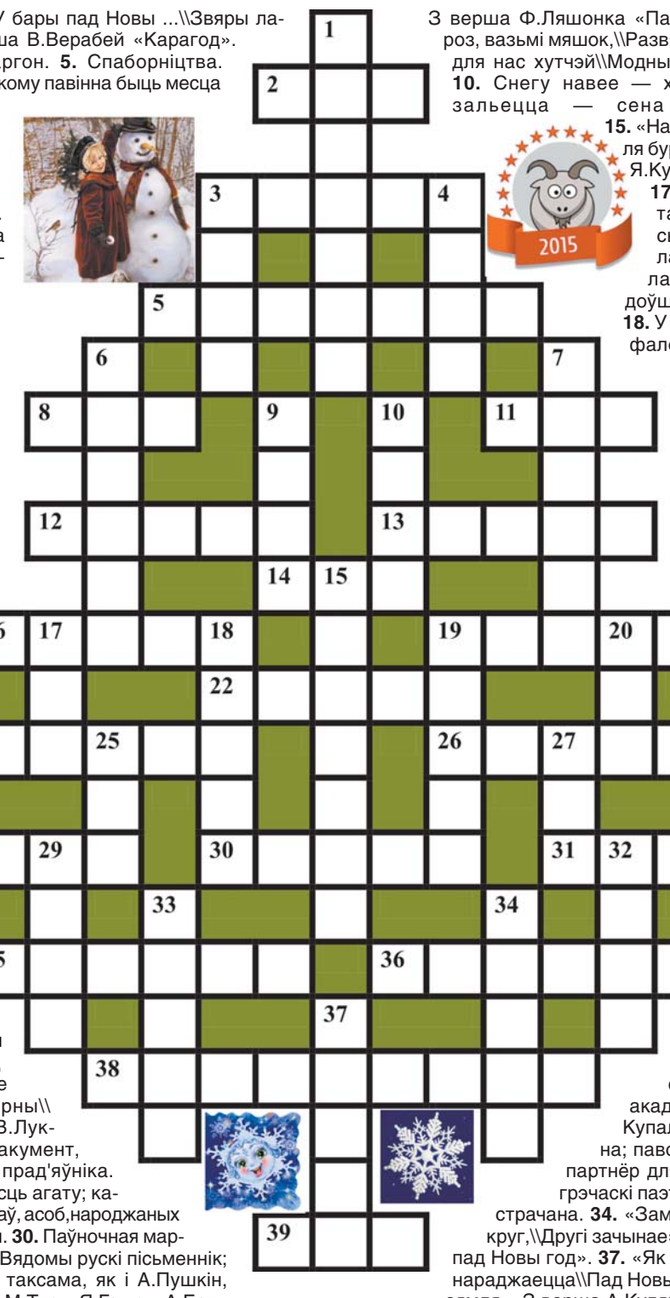

Па гарызанталі: 2. У бары пад Новы ...\\Звяры ладзяць карагод». З верша В.Верабей «Карагод». **3.** Тое, што і арго, жаргон. **5.** Спаборніцтва. **8.** ... або морс. Напітак, якому павінна быць месца на навагоднім святочным стале падчас сустрэчы новага 2015 года — года Казы па ўсходнеазіяцкім календары. **11.** Моцнае светлае англійскае піва. **12.** Салат, які лічыцца традыцыйным навагоднім; у народзе яго называюць «мясны салат». **13.** «... добры, Новы год! Будзь ласкаў,\\Заходзь у хату, сядзь за стол». З верша Я.Коласа «Тосты». («Пад новы 1948 г.»). **14.** Лік, які сімвалізуе ідэю сіметрыі. **16.** Яркі зіхатлівы вобліск. **19.** «Поле нікне ў срэбным тумане,\\ Снег блішчыць, як халодная ...». З верша М.Багдановіча «Зімовая дарога». **22.** «А лісіца — ...\\Не далёка — блізка \\Адшукала норку,\\ Пачала прыборку». З верша Р.Барадуліна «Як звяры зіму сустракаюць». **24.** «Звоняць звонкія званочкі -\\Стары год падаўся ў ....\\І вітае весь народ\\Добры мірны\\ Новы год». З верша В.Лукшы «Карнавал». **26.** Дакумент, які пацвярджае правы прад'яўніка. **28.** Мінерал, разнавіднасць агату; камень — талісман Казярогаў, асоб,народжаных 22 снежня — 20 студзеня. **30.** Паўночная марская рыба. **31.** Антон .... Вядомы рускі пісьменнік; нарадзіўся ў год Казы, таксама, як і А.Пушкін, А.Талстой, М.Зошчанка, М.Твен, Я.Гашэк, А.Бальзак, Архімед. **35.** ... пад акном зімой зачырыкае — чакай адлігі (прыкм.). **36.** «Сцеле лёгенькі ...,\\Баіць казкі-павуцінкі». З верша Д.Пятровіча «Навагодняе». **38.** «Каляда, Каляда, на зямлі — Святы вечар,\\нарадзіўся ў яслях ... і Бог». З верша Л.Геніюш «Святы вечар». **39.** Баба .... Маска — персанаж каляднага гурта.

Па вертыкалі: 1. Ласкавае імя, якім калядоўшчыкі называлі гаспадыню хаты. **3.** Звязаны пук зжатых сцяблоў збажыны; некалі на Каляды замест ёлкі ў сялянскай хаце на покуці быў ... ці саламяная лялька. **4.** Снежань — месяц старое ... канчае, новаму году новым шчасцем дарожку сцеле (прык.). **6.** Святы ... . Адна з назваў Новага года па старым стылі. **7.** «З белым снегам на галінках\\І да нас прыйшла ...». З верша Ф.Ляшонка «Пад Новы год». **9.** «... Мароз, вазьмі мяшок,\\Развяжы вяровачкі.\\Даставай для нас хутчэй\\Модныя абновачкі». Прыпеўка. **10.** Снегу навее — хлеба прыбудзе, ... разальецца — сена набярэцца (прык.). **15.** «Над зямлёй зардзіць ...\\Пасля бураў, ліхалецццяў». З верша Я.Купалы «З Новым годам!» **17.** «Каб нажалі ... коп жыта,\\Каб сям'я была ўся сыта,\\Каб скацінка вадзілася,\\Каб пшаніца радзілася». Пажаданне калядоўшчыкаў гаспадарам хаты. **18.** У старажытнагрэчаскай міфалогіі гара, дзе знаходзяцца багі. **19.** Спартыўная барацьба. **20.** Сямейны ..., дабрабыт; тое, што можна чакаць ад Казы ў 2015 годзе. **21.** Уцёк — твая сіла, не ўцёк — твая ... (прык.). **23.** Від устойлівай сацыяльнай групоўкі людзей. **25.** «... успомніць нам прадвесне,\\Дні сяўбы, пару дажынак -\\І з пашанаю правесці\\ Стары год на адпачынак». З верша М.Маляўкі «Стары год». **27.** «... на Каляды». Тэатральная фантазія па матывах аповесці М.Гогаля, пастаўленая Нацыянальным акадэмічным тэатрам імя Янкі Купалы. **29.** Свойская жывёліна; паводле гараскопа — лепшы партнёр для Казы. **32.** Старажытнагрэчаскі паэт-байкапісец. **33.** Тое, што страчана. **34.** «Замкнула ... свой яшчэ адзін круг,\\Другі зачынае». З верша Я.Коласа «Ноч пад Новы год». **37.** «Як не зайздросціць тым, хто нараджаецца\\Пад Новы год?\\Для іх пячэ ... сама зямля». З верша А.Куляшова «Мой Новы год».

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ,

г. Дзяржынск.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Па гарызанталі: 2. Роа. 3. Сленг. 5. Конкурс. 8. Сок. 11. Зив. 12. Аніўе. 13. Дзень. 14. Два. 16. Іскра. 19. Стаць. 22. Ліска. 24. Прокі. 26. Мандат. 28. Онікс. 30. Ліква. 31. Чэхаў. 35. Снег. 36. Сноп. 38. Збаіцель. 39. Яга. **Па вертыкалі:** 1. Соняшка. 3. Сноп. 4. Роза. 6. Козлік. 7. Яліна. 9. Дзед. 10. Вада. 15. Вісёлка. 17. Сто. 18. Алімп. 19. Самба. 20. Лад. 21. Сліва. 23. Знак. 25. Час. 27. Ноч. 29. Конь. 32. Зоол. 33. Эрыда. 34. Змяя. 37. Ліцор.

■ Ну, за здароўе!

Калі есці — дык з розумам

Хацела зноў напісаць аб шкодзе шкоднай ежы і шкодных звычак. Аб тым, як паводзіць сябе за навагоднім сталом, каб худзець і здаравець на вачах у гасцей. Але... Упэўнена, няма чалавека, які б не ведаў, што трэба рабіць, каб быць здаровым: рухаў больш, ежы менш. Усе ведаюць, але... ніхто не робіць. Дакладней, мала хто.

Пра добрую і злую ежу ведаюць нават малыя. А сэнсу? Пакуль адным на ўсё гэта рацыянальнае, збалансаванае, паўнацэннае напляваць, у другіх ужо проста дах едзе — так яны намагаюцца нічога «страшнага» ў сябе не закінуць. У адказ на прапанаваны кубак зялёнага чаю можна пачуць ад маладога чалавека: «Святлана, а вы што, не ведаеце — мужчынам нельга зялёны чай!». Э-э-э-э-э...

А жанчыны любога ўзросту і памераў шукаюць у інтэрнэце рэцэпты пахудзення за адзін дзень. Лепш, вядома ж, за паўдня. Каб ужо сёння ўвечары ў сукенку студэнцкіх часоў уціснуцца. А як попыт ёсць, толькі дурань патыліцу не пачухае ды не прапануе. І чухаюць жа, і прапануюць! Хочаш пахудзець за 60 секунд? Няма праблем! Вось табе і пілюлі на аснове брамелайну, вось — з «экстрактам» бразільскай яблыні, а яшчэ проста комплексы спальвання тлушчу, стабілізатары метабалізму, глушыцелі апетыту, стымулятары абмену, блакатары-ін'екцыі, чаі-паскаральнікі, проста цудатворныя кактэйлі, дэтакс-праграмы... Карацей, купляй-глытай! «Каця, ты чаго трубку не бярэш?» — «Не магу, Святлана... Трэці дзень чаі ўсялякія п'ю, хоць пару кіло скінуць... Не да размоў мне, нават на працу не пайшла — з унітаза не злажу». Э-э-э-э...

Для лепшага выжывання чалавек, па легендзе, атрымаў дзіўную здольнасць — прыстасоўвацца і прыстасоўваць. Жанчыны ў гэтым сэнсе проста малайцы: трушчаць цукеркі, шакалад, тарты, сыркі... А прапануй ты ім дранік, адбіўную, салат з каўбасой... Кранты табе! Бо гэта ж тлу-устае!! Яно ж каларыйнае!! У Ленкі адзін дзень на тыдні — галодны, толькі зялёны чай. У астатнія дні — сімвалічнай Казе спадабалася б — лісцікі салату. Размаўляем па тэлефоне, чую плач яе малой. «Што ты там робіш з ёю? Чаго енчыць?» — «Ты разумееш, цётка Света, якая ў нас пачвара расце! Не хоча есці! Мама павінна мяса ў сметніцу з-за гэтага дрэннага дзіцяці выкідваць!». Э-э-э-э-э...

А цяпер як сапраўдны сябар кажу: расслабцеся! Мужчыны, жанчыны... Усе! Усім загадваю! Прыпыніцца, заплюшчыць вочы, паглядзець добры фільм... Гэта важна. Год заканчваецца, чарговы год вашага непаўторнага жыцця. У такія моманты абавязкова трэба азірнуцца, ацаніць, сцішыцца. Паверце, мітусня і кавардак у думках яшчэ не вырашылі ніводнай праблемы і тым больш нікога не зрабілі шчаслівым.

Можна, вядома, даць парады адносна таго, як накрыць «здаровы стол», як спалучаць прадукты, што чым не запіваць, якія перапынкі паміж аб'яданнямі рабіць... Толькі нічога новага ў гэтых парадах не будзе. Здаровае харчаванне або ёсць, або яго няма. Алкаголю колькі б вы ні выпілі, ён акажа сваё шкоднае ўздзеянне. Проста чым менш вы вып'еце, тым меншай будзе шкода. Калі на працягу года вашы блізкія ўжывалі ўсё без разбору, дык што — цяпер вучыць іх не запіваць гарачыя катлеты ледзяным шампанскім? З другога боку, ніколі не позна пачынаць жыць на карысць уласнага здароўя. Ці падыходзяць для такога пачатку святы? У мяне няма агульнага адказу для ўсіх.

Год заканчваецца, чарговы год вашага непаўторнага жыцця. У такія моманты абавязкова трэба азірнуцца, ацаніць, сцішыцца.

Але ў мяне ёсць пэўнае меркаванне на гэты конт. Думаю, той, хто ўвесь год працаваў над сабой, хто намагаўся расці над сабой, пераадольваць сябе, можа, і расслабіцца на нейкі час. Працаголікам, разумным, выхаваным, стрыманым, цярплівым, мяркую, можна сабе дазволіць што-небудзь звыш звычайных, жорсткіх межаў. Можа быць, гэта будзе салодкае, калі чалавек амаль яго не ўжывае, можа быць, дарагое віно, курачка з духоўкі, селядзец з маянэзным «футрам»...

Але сярод нас ёсць такія, каму б што б ні паставілі на стол — усё будзе не смачна. Для іх у маім запасніку іншыя парады. Рабіце свята ў міні-стылі. Калі штогод вы ставілі вялікую ёлку ў традыцыйным убранні, пастаўце цяпер маленькую, штучную, і ўладкуйце на яе што-небудзь, зробленае сваімі рукамі. Прыстасуйце хоць бы пустыя фанцікі ад цукерак або невялікія кавалачкі ваты (такая ёлка, між іншым, можа стаць самай запамінальнай). Не гатуйце тыя стравы, якія ўжо былі на вашым стале летась і пазалетась. Дый навінкі з ананасамі не гатуйце. Пастаўце на стол сухое шампанскае ды дзве талеркі з нарэзкай — адну з агуркамі-памідорамі-лісцем салата, другую з фруктамі. Адмоўцеся ад торта. Купіце крыху тых цукерак, што вельмі любілі ў дзяцінстве. Нашай вытворчасці. Нашы вядомыя «цукерачныя» вытворцы па-ранейшаму выпускаюць некаторыя віды тых самых цукерак, па той самай, савецкай, рэцэптуры.

І парада для ўсіх. Пастарайцеся забяспечыць сябе добрай пітной вадой. Не кампотам, не сокам, а менавіта вадой. Бутыляванай ці фільтраванай — ваша справа. Галоўнае, каб была. Пастарайцеся не гатаваць адразу на тыдзень. Гатуйце і стаўце на стол не больш, чым можаце з'есці. Памятайце пра вядомы жарт медыкаў: «Калі б у печані былі рукі, яна б задушыла страўнік».

А з новага года можна пачынаць новае жыццё. Канец чагосьці аднаго азначае пачатак нечага іншага.

Святлана БАРЫСЕНКА

Даты | Падзеі | Людзі

30 СНЕЖНЯ

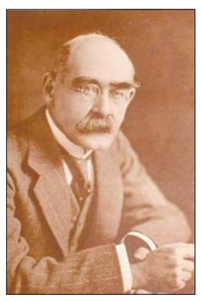

1865 год — нарадзіўся Рэдзьярд Кіплінг, англійскі пісьменнік. «Па майстэрстве Кіплінг пераўзыходзіць класікаў. У кожным сваім творы ён цалкам дасягнуў пастаўленай мэты», — пісаў Томас Эліёт. «За назіральнасць, яркую фантазію, сталасць ідэй і выключны талент» Рэдзьярд Кіплінг быў узнагароджаны Нобелеўскай прэміяй па літаратуры 1907 года. Яго пяру належыць нямала кніг, якія выклікаюць захапленне знаўцаў літаратуры. Але менавіта «Кніга джунгляў» пра прыгоды Маўглі стала самай папулярнай — і не толькі ў англамоўнай літаратуры. Яе пераклалі на многія мовы свету. Галоўнай заслугай Рэдзьярда Кіплінга, на думку вядомага крытыка таго часу Томаса Эліёта, было ўменне аўтара зрабіць свае творы зразумелымі для чытачоў розных узростаў.

1879 год — нарадзіўся (г. Гродна) Якаў Абрамавіч Чахоўскі, легенда беларускага спорту. У 1898 годзе скончыў Гродзенскую мужчынскую класічную гімназію. Служыў у Гродзенскім гусарскім палку. У 1918-м быў выбраны віцэ-старшынёй Усерасійскага саюза барцоў-атлетаў. Быў членам рэдакцыйнага савета часопіса «Борец-атлет» (Петраград) — першага савецкага спартыўнага выдання. З 1919 года кіраваў фізічнай падрыхтоўкай байцоў Петраградскай ваеннай акругі. Выступаў на чэмпіянатах па французскай барацьбе. У 1913 годзе атрымаў міжнародны прыз (ганаровы залаты пояс) за рэкордны нумар — перанос на адной руцэ шасці чалавек. Трымаў на сабе сцэну з аркестрам у 30 чалавек, у стойцы «барцоўскі мост» трымаў на сабе 10 чалавек. Улетку 1937-га выступаў з паказальнай праграмай на мінскім стадыёне «Дынама». Памёр у 1941 годзе.

1918 год — VI Паўночна-Заходняя абласная канферэнцыя РКП (б), што адкрылася ў Смаленску, спецыяльнай рэзалюцыяй пастанавіла абвясціць Заходнюю камуну Беларускай Савецкай Рэспублікай. На канферэнцыі была створана Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі — КП(б)Б. Канферэнцыя абвясціла сябе І з'ездам КП(б)Б. Старшынёй ЦК КП (б) Б быў выбраны А.Ф. Мяснікоў.

Было сказана

Дантэ АЛІГ'ЕРЫ, італьянскі паэт XII—XIII ст.:

«Кожны павінен браць на плечы свае працу, супамерную сваім сілам, бо калі цяжар яе будзе занадта вялікім, то можна міжволі зваліцца ў бруд».

НАРОДЖАНЫЯ 30 снежня

Асобы, якія не пераносяць абыякавасць і нерацыянальнасць у працы, што робіць іх выдатнымі кіраўнікамі ў любой арганізацыі. Людзі гэтага дня прыемныя ў зносінах і шчодрыя, аднак не варта ім пярэчыць або аспрэчваць іх права на ўладу. Яны ненавідзяць бязладзіцу, аддаюць перавагу спартанскаму ладу жыцця. Прычым умеюць распарадзіцца сваімі грашыма, здабываючы з гэтага максімальную выгаду. Для таго каб пазбегнуць канфліктаў з тымі, хто знаходзіцца побач, ім неабходна навучыцца прымаць рэчы і падзеі такімі, якія яны ёсць.

СЁННЯ

Месяц

Першая квадра 28 снежня.
Месяц у сузор'і Авена.

Імяніны

Пр. Аляксандра, Антона, Данілы, Івана, Мікалая, Пятра.
К. Кацярыны, Яўгеніі, Севярыны, Яўгена.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	9.29	16.56	7.27
Віцебск —	9.26	16.38	7.12
Магілёў —	9.19	16.46	7.27
Гомель —	9.07	16.51	7.44
Гродна —	9.42	17.13	7.31
Брэст —	9.34	17.22	7.48

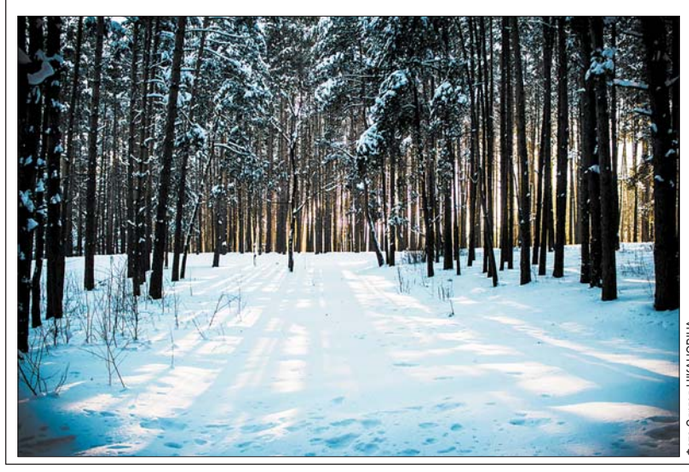

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

ЗАЎТРА

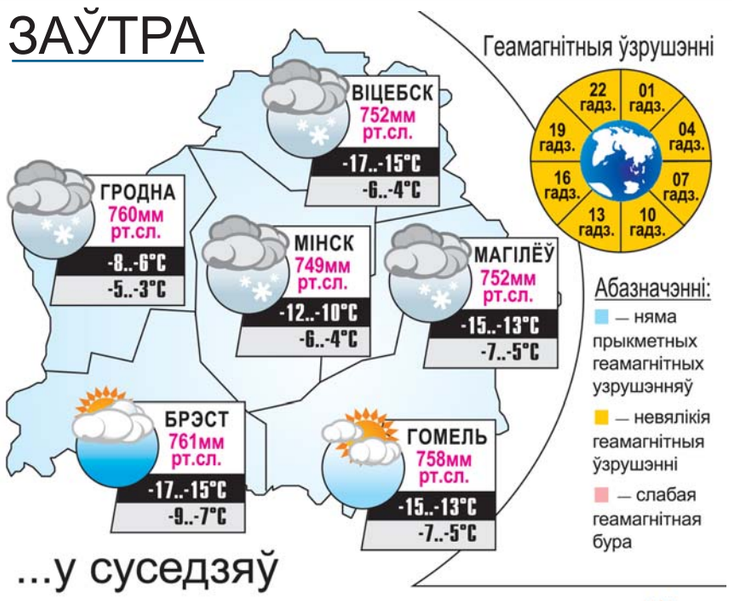

...у суседзяў

ВАРШАВА -4..-2°С	КІЕЎ -8..-6°С	РЫГА +1..+3°С
ВІЛЬНЮС -4..-2°С	МАСКВА -13..-11°С	С.-ПЕЦЯРБУРГ +1..+3°С

УСМІХНЕМСЯ

У любым буйным гандлёвым цэнтры, акрамя пакояў для дзяцей, павінна быць абсталявана спецыяльнае месца, дзе можна пакінуць мужа, каб ён не ныў.

Адэса, пытанне карэннаму адэсіту:
— Мы правільна ідзём у парк?
— Такі так! Толькі ў процілеглым кірунку!

Дзякуючы «Аднакласнікам» я знайшоў у суседскім двары свой мангал!

У дзіцячым садку:
— Вось я зімой нарадзіўся. Цяпер патлумачце: адкуль я ўзяўся? Буслы не лятаюць, капуста не расце.
— Снегавікі зляпілі!

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; e-mail: info@zvyazda.minsk.by,

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значкам, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.010. Індэкс 63850. Зак. № 5230.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 29 снежня 2014 года.